



VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

**ÚSTAV AUTOMATIZACE INŽENÝRSKÝCH ÚLOH
A INFORMATIKY**

INSTITUTE OF COMPUTER AIDED ENGINEERING AND COMPUTER SCIENCE

COWORKINGOVÉ PROSTORY A MOŽNÁ ŘEŠENÍ

COWORKING SPACE AND DESIGN SOLUTIONS

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Vendula Beránková

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Josef Remeš, Ph.D.

BRNO 2022

Zadání diplomové práce

Ústav: Ústav automatizace inženýrských úloh a informatiky
Studentka: **Bc. Vendula Beránková**
Vedoucí práce: **Ing. Josef Remeš, Ph.D.**
Akademický rok: 2022/23
Studijní program: N0732A260019 Městské inženýrství

Děkan fakulty Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně určuje následující téma diplomové práce:

Coworkingové prostory a možná řešení

Stručná charakteristika problematiky úkolu:

Zpracování analýzy aktivit v coworkingovém prostoru a modely řešení pro uspokojení jejich potřeb. Diplomová práce bude obsahovat:

- 1) teoretickou část obsahující analýzu aktivit, příklady modelů řešení a seznam doporučení pro návrh a provoz coworkingového centra včetně návaznosti na architektonické a stavebně-technické požadavky kladené na tento druh prostor,
- 2) specializovanou část obsahující variantní návrh dispozice v daném prostoru.

Cíle a výstupy diplomové práce:

Cílem diplomové práce je analýza aktivit v coworkingovém prostoru a modely řešení pro uspokojení jejich potřeb (analyzovat spektrum aktivit, které se v coworku vyskytují, a pojmenovat různé modelové přístupy). Výstup by měl sloužit jak pro návrh prostoru, tak pro diskusi o provozních režimech.

Seznam doporučené literatury a podklady:

- (1) Související zákony, vyhlášky, normy ČSN, technické podmínky a předpisy;
- (2) Odborné texty, studie a publikace věnující tématu navrhování a provozu coworkingových center.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku.

V Brně, dne 31. 3. 2022

L. S.

doc. Mgr. Tomáš Apeltauer, Ph.D.
vedoucí ústavu

Ing. Josef Remeš, Ph.D.
vedoucí práce

prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., MBA, dr. h. c.
děkan

ABSTRAKT

Diplomová práce se v první části věnuje celkové charakteristice coworkingových prostorů. Řeší jejich přínosy a vztahy k městům, dispoziční řešení dle platné české legislativy, ale i dle reálné praxe. Práce se dále zabývá i vztahem studentů ke coworkingovým centrům, podporou podnikání a ziskovostí prostorů. Druhá část práce je zaměřena na výzkumná šetření a jejich výsledky byly dále aplikovány v praktické části. Byly provedeny dvě dotazníková šetření mezi uživateli center a studenty Fakulty stavební Vysokého učení technického v Brně. Dále pět řízených rozhovorů s provozovateli a majiteli coworkingových center po celé republice. Výzkumnými metodami byly zjištěny názory a požadavky jak uživatelů center, tak jejich provozovatelů. Práce je zakončena dvěma návrhy coworkingových prostorů na Fakultě stavební. Prvním návrhem je venkovní pracovní prostor umístěný v aktuálně nevyužívaném prostoru mezi budovami E1 a E2 a druhý coworkingový prostor pro studenty byl umístěn do 2. NP budovy D1.

KLÍČOVÁ SLOVA

Coworking, coworkingové centrum, město, venkovní pracovní prostory, dispozice, open space, kreativita, Brno, Fakulta stavební, studenti.

ABSTRACT

In the first part, the diploma thesis is devoted to the veral characteristics of coworking spaces. It deals with their benefits and relations with cities, layout solutions according to valid Czech legislation, but also according to real practice. The work also deals with the relationship of students to coworking centers, business support and the profitability of the premises. The second part of the work is focused on research investigations and their results were further applied in the practical part. Two questionnaire surveys were conducted among users of the centers and students of the Faculty of Civil Engineering of the University of Technology in Brno. Furthermore, five controlled interviews with operators and owners of coworking centers throughout the country. Research methods were used to determine the opinions and requirements of both center users and their operators. The work is concluded with two proposals for coworking spaces at the Faculty of Civil Engineering. The first design is an outdoor workspace located in the currently unused space between buildings E1 and E2, and the second coworking space for students was located on the 2nd floor of building D1.

KEYWORDS

Coworking, coworking center, city, outdoor workspaces, layout, open space, creativity, Brno, Faculty of Civil Engineering, students.

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE VŠKP

BERÁNKOVÁ, Vendula. Coworkingové prostory a možná řešení [online]. Brno, 2023 [cit. 2023-01-12]. Dostupné z: <https://www.vutbr.cz/studenti/zav-prace/detail/143508>. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav automatizace inženýrských úloh a informatiky. Vedoucí práce Josef Remeš.

PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LISTINNÉ A ELEKTRONICKÉ FORMY ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že elektronická forma odevzdané diplomové práce s názvem *Coworkingové prostory a možná řešení*. je shodná s odevzdanou listinnou formou.

V Brně dne 13. 1. 2023

Vendula Beránková
autor práce

PROHLÁŠENÍ O PŮVODNOSTI ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem *Coworkingové prostory a možná řešení*. zpracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 13. 1. 2023

Vendula Beránková
autor práce

PODĚKOVÁNÍ

Mé poděkování patří Ing. Josefu Remešovi, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady, připomínky, ochotu a čas, který mi při tvorbě diplomové práce věnoval. Dále bych ráda poděkovala své rodině za podporu, kterou mi poskytovala po celou dobu studií.

OBSAH

1	ÚVOD	10
1.1	Cíl práce.....	10
2	COWORKINGOVÉ PROSTORY	11
2.1	Terminologie.....	11
2.2	Charakteristika coworkingových prostorů.....	14
2.3	Historie.....	16
2.4	Výhody a nevýhody.....	18
2.5	Coworkingové prostory jako součást měst	20
2.5.1	Přínosy coworkingu pro město	20
2.5.2	Obchodní modely ve městech.....	21
2.5.3	Příklady strategií podpory podnikání ve vybraných městech	22
2.5.4	Coliving	23
2.6	Coworkingová centra v malých městech a ve venkovském prostoru	25
2.6.1	Typy založení.....	26
2.6.2	Příklad coworkingového centra v malém městě v České republice	27
2.7	Venkovní coworkingové prostory	28
2.7.1	Důležité prvky venkovních pracovních prostor	28
2.7.2	Příklady venkovních pracovních prostor z praxe.....	29
2.8	Coworkingová centra pro studenty	30
2.8.1	Příklady coworkingových prostorů pro studenty z praxe.....	31
2.9	Příjmy a náklady coworkingových center	32
2.9.1	Zdroje příjmů center	32
2.9.2	Základní náklady coworkingových center	34
2.10	Stavebně technické a normativní požadavky	35
2.10.1	Charakteristika administrativních budov	35
2.10.2	Druhy kancelářských prostorů	35
2.10.3	Technické a hygienické požadavky na kancelářská pracoviště.....	37
2.10.4	Kanceláře typu open space.....	39
2.11	Dispoziční řešení a vybavení interiérů center	42
3	ANALYTICKÁ ČÁST.....	46
3.1	Coworkingové prostory v České republice	46

3.2	Metodologické vymezení výzkumu	48
3.3	Analyzovaná coworkingová centra.....	50
3.3.1	ImpactHub Brno	50
3.3.2	Scott.Weber Workspace.....	54
3.3.3	ArchiHub Praha	55
3.3.4	Cowork:s City Hub Jihlava.....	58
3.3.5	Hubbr Havlíčkův Brod.....	61
3.4	Dotazníkové šetření pro uživatele center	63
4	COWORKIGOVÉ CENTRUM NA FAST VUT.....	68
4.1	Analýza coworkingových center v Brně.....	70
4.2	Dotazníkové šetření.....	71
4.3	Venkovní coworkingový prostor pro studenty	78
4.3.1	Současný stav	79
4.3.2	Návrh	81
4.4	Vnitřní coworkingový prostor pro studenty	99
4.4.1	Současný stav	99
4.4.2	Návrh	99
5	ZÁVĚR.....	103
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	104
	SEZNAM ZKRATEK.....	111
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	112
	SEZNAM TABULEK	116
	SEZNAM GRAFŮ.....	117
	SEZNAM PŘÍLOH	118

1 ÚVOD

Sdílené pracovní prostory existovaly v různých podobách již v historii, ovšem fenomén coworkingových center vzrostl zejména v posledních letech. Nárůst a rozvoj těchto prostorů je předpokládán i v budoucnosti. V zahraničí již tvoří běžnou součást velkých městských aglomerací, ale i venkova. Do budoucna by se mohly stát běžnou součástí měst i v České republice.

Na první pohled se může zdát, že coworking je pouze o práci, respektive o sdílení pracovního prostoru členy bez podmínky jejich nutné vzájemné spolupráce. Jde ale o něco víc. Jedná se spíše o životní styl než o pracovní prostor. Coworkingová centra využívají zejména začínající podnikatelé a živnostníci, kteří mají touhu se stát součástí komunity obdobně smýšlejících lidí, předávat si vzájemně nabyté zkušenosti, ochránit se před pocitem osamění, zvýšit svou kreativitu a samozřejmě i snížit své provozní náklady. Vztahy v rámci center nejsou důležité pouze na úrovni uživatelů, ale i na úrovni center se systémem města, ve kterém se nachází, a na aktivity, kreativitu a podnikání, které mohou centra ve městech vyvolávat.

Diplomová práce je zaměřena na vztahy a aktivity vznikající uvnitř coworkingových center. Ty jsou totiž obdobné aktivitám vznikajícím ve veřejných prostorech měst. Dále na budování vztahu center, měst a jeho obyvatel. Rozdílné charakteristiky mezi centry provozovanými v městských aglomeracích a v malých městech či venkovech, typy obchodních modelů a způsobů založení center, dispozičních řešení, ale i alternativní možnosti pracovních prostorů.

Téma coworkingových prostorů bylo zvoleno z důvodu touhy o rozšíření povědomí u veřejnosti o této problematice coworkingových center a dalších alternativních řešení pracovních prostorů.

1.1 CÍL PRÁCE

Diplomová práce si klade za cíl identifikaci významu coworkingových center a jeho zmapování v ekosystému měst a stanovit další obdobné pracovní prostory a jejich možná řešení. Dále zmapovat dispoziční řešení a provozování center v závislosti na jejich velikosti, situování v rámci města, ale i celé republiky, způsobu založení a aktivit, které v těchto prostorech vznikají.

2 COWORKINGOVÉ PROSTORY

2.1 TERMINOLOGIE

Co-living

Pojem „Co-living“ označuje způsob sdíleného bydlení alespoň tří jedinců, kteří nejsou biologicky příbuzných vztahů, ale mají podobné životní hodnoty. Mezi jednotlivci dochází ke vzniku komunity, diskusím a vzájemné motivaci k co největším pracovním výkonům. [1]

Coworking, Co-working

Coworking znamená v překladu „spolupráce“. Jednotliví profesionálové, nepatřící do stejné organizace nebo projektu, pracují vedle sebe v jednom prostoru. [1]

Coworkingová komunita

Do komunity coworkingového centra patří jeho uživatelé, manažeři a operátoři. Jedná se o jednu z klíčových hodnot coworku, která je pro jednotlivce rozhodující. [1]

Coworkingový software

Technologie zjednodušující správu coworkingového centra. [1]

Coworkingový prostor

Místo, ve kterém se lidé scházejí, aby zde mohli společně pracovat, přičemž, ale spolu nemusí nutně spolupracovat. [2]

Coworker, člen, uživatel

Coworkerem neboli členem či uživatelem coworkingového centra se stává člověk, který zaplatí poplatek tarifu, který si zvolí, a využívá služby centra. [1]

Členský tarif

Jedná se o uživatelem zvolený počet hodin a úroveň poskytovaných služeb, po které bude využívat služby centra za stanovený poplatek. [3]

Dedikovaný stůl, pevný stůl, fix desk

Označení stolu, který je pronajímán pouze jednomu konkrétnímu členovi každý den. Dedikované stoly jsou většinou pronajímány za vyšší cenu než stoly sdílené. [1]

Flexibilní kancelář

Samostatná kancelář v rámci coworkingového centra, která je uživateli či více uživatelům pronajímána na delší dobu a zajišťuje jim více soukromí. [1]

Freelancer

Freelancerem jsou označováni nezávislí profesionálové, kteří podnikají sami na sebe a nechávají se od firem ve svém oboru najímat. Nejčastěji se jedná o profese, které jsou vysoce specializované a zároveň firma jejich služby nevyžaduje dlouhodobě. [4]

Hackerspace

Pracovní prostor, kde se setkávají a spolupracují jedinci se zájmem o digitální technologie. [1]

Hot Desk

Stůl, který je uživatelům pronajímán většinou na jeden pracovní den, případně i na jednu hodinu. Pracovní stůl tedy může být během jednoho dne využíván postupně více jedinci. [1]

Inkubátor (Podnikatelský inkubátor)

Pracovní prostor, který je určen pro začínající podniky a napomáhá jim k jejich podnikatelskému růstu. Často bývají vládně financovány a spolupracují s univerzitami. [1]

Komunitní manažer

Komunitní manažer je osoba, která je odpovědná za spolehlivý a bezproblémový chod coworkingového centra. Manažeři oslovují veřejnost na všech úrovních, propojují jednotlivé členy komunity, pořádají akce, obstarávají celkový chod center. [1]

Open Space

Otevřený a flexibilní pracovní prostor obsahující jednotlivé pracovní stoly. [1]

Projektový tým

Jedná se o skupinu osob, která byla sestavena za účelem společné práce na konkrétním projektu. Projektový tým zaniká po dosažení projektového cíle. [5]

Prostor pro události (Event Space)

Coworkingová centra často obsahují i prostory pro události, které jsou určeny k pronájmu členům i nečlenům center. Jedná se většinou o velký a flexibilní otevřený prostor, který pojme větší počet lidí (min. 10) a umožňuje pořádat různé akce. [1]

Virtuální sídlo

Jedná se o službu coworkingového centra. Svým uživatelům poskytují služby fyzické adresy, recepcie, přijímání hovorů a další. [1]

Virtuální PA

Služba poskytující osobního asistenta fungujícího na dálku, tedy virtuálně. Poskytuje mnoho činností například plánování schůzek, správu e-mailových účtů a další. [1]

Start-up

Nově vzniklý podnikatelský projekt, nápad, či společnost, jejíž potenciál by měl být zpeněžen. [6]

Veřejný prostor

Pojem veřejný prostor lze chápat více způsoby. Doslovným překladem anglického výrazu „public space“ ho chápeme jako všechny prostory, které nejsou soukromé, respektive je tedy definován všemi veřejně přístupnými prostory, a to i interiéry veřejných budov a virtuálními prostory, médii apod. Jednou z podmnožin veřejného prostoru jsou veřejná prostranství. [76], [77]

Veřejná prostranství

Dle § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, jsou veřejná prostranství definována jako všechny prostory (ulice, náměstí, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory), bez ohledu na jejich vlastnictví, které slouží obecnému užívání a jsou přístupné každému bez omezení. [76], [77]

Poloveřejná prostranství

Poloveřejná prostranství jsou veřejně přístupné prostory, které jsou často v soukromém vlastnictví. Přístup veřejnosti může, ale nemusí být omezen pravidly či časově (nákupní galerie). V případě průchozích vnitrobloků a obdobných prostorů mohou být místními obyvateli často vnímány jako „jejich prostor“. [76], [77]

Polosoukromé prostranství

Prostory, které jsou soukromým majetkem, ale za určitých podmínek (pozvání od instituce) je veřejnost může využívat. Jedná se například o sportovní areály, areál školního zařízení. [76], [77]

2.2 CHARAKTERISTIKA COWORKINGOVÝCH PROSTORŮ

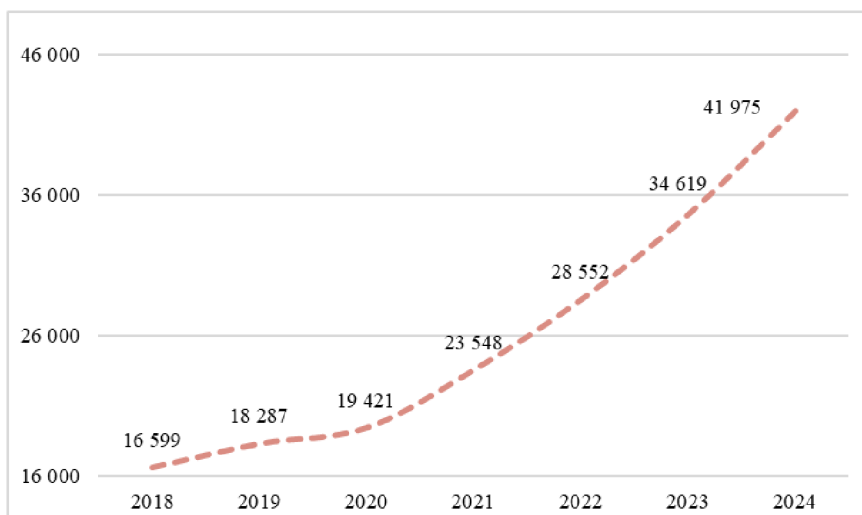
Anglický termín „coworking“ znamená v překladu „spolupráce“. Coworkingové centrum, je tedy prostor, ve kterém se lidé scházejí, aby zde společně pracovali, přičemž ale nemusí nutně společně spolupracovat. [2], [7]

Jedná se tedy o sdílené kanceláře s ideálními pracovními podmínkami pro nezávislé profesionály, živnostníky, kteří často pracují doma, ale i lidi v zaměstnaneckém poměru, kteří mají možnost pracovat na home office, nebo lidi, kteří často cestují. Kombinuje zároveň prostor pro společnou práci, ale i nerušenou samostatnou práci. Dále podporuje produktivitu, kreativní a inovativní myšlení, vytváření nových pracovních vztahů a plně nahrazuje nedostatky práce z domu jako jsou osamělost, izolování, nebo nesoustředěnost. Základní pilíře coworkingu jsou komunita, spolupráce, otevřenost, dostupnost a udržitelnost. [7], [8], [9]

Coworking není jen o práci, ale především o komunitě, kdy sdružuje lidi s podobným nastavením mysli. Jedná se o přidanou hodnotu oproti práci například v kavárnách či lobby hotelů. Uživatelé z různých oborů mezi sebou navazují nové vztahy a předávají si své myšlenky a názory. Tím si vzájemně rozšiřují své obzory. Většina coworkingů pořádá pro své členy různé formální a neformální akce jako jsou přednášky, workshopy, které jsou zaměřovány na osobní a podnikatelský růst a rozvoj, předávání zkušeností nebo společné neformální snídaně a podobně. Na fungování komunity má největší vliv komunitní manažer, který se o uživatele a jejich potřeby stará. [7], [37]

Coworkingová centra nabízejí různé varianty pronájmu, tzv. tarify, které se zpravidla danému centru ověřily. Jedná se většinou o relativně nízký poplatek, za který mohou uživatelé využívat veškeré vybavení coworkingu. Za dva základní typy pronájmů lze považovat jednodenní tarif, který využívají nárazoví uživatelé, kteří si pronajímají hot desk, a dále měsíční tarif nebo dlouhodobý tarif, které jsou určeny pro stálé uživatele, ti si často pronajímají dedikované stoly. Dále pak centra často pronajímají i uzavřené kanceláře, zasedací místnosti a prostory pro konání událostí. Ceny za pronájem se liší dle jednotlivých center, jejich lokalit, ve kterých se nachází, a druhu nabízených tarifů.

Dle celosvětové studie Global Coworking Growth Study z roku 2020 od Coworking Resources a Coworker.com bude v roce 2024 počet coworkingových center na celém světě více než 40 000, což je oproti roku 2018 nárůst o více než 25 000 center. Aktuálně by se v roce 2022 mělo na světě nacházet přibližně 28 552 center.



Graf 1: Počet coworkingových center na světě

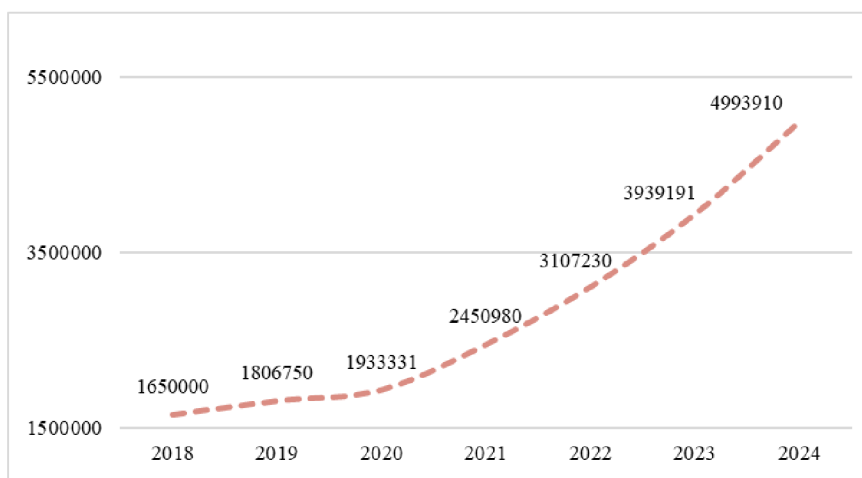
Zdroj: [71]

Zpracování: Autor práce

Uživatelé center

Hlavní skupiny uživatelů jsou podnikatelé neboli freelanceři, dále začínající start-upy, malé a střední firmy prakticky všech oborů. V současné době často využívají coworkingové prostory i velké nadnárodní korporace, respektive jejich začínající pobočky, projektové či inovační týmy. [10], [11]

Odhadovaný počet coworkerů na celém světě využívající pro svou práci coworkingové pracovní prostory by v roce 2024 měl být téměř 5 milionů, což je oproti roku 2018 nárůst o více než 3,3 miliony. Aktuální počet coworkerů by na celém světě měl být v roce 2022 přibližně 3 miliony. [71]



Graf 2: Počet uživatelů coworkingových center

Zdroj: [71]

Zpracování: Autor práce

2.3 HISTORIE

Coworkingové prostory existují již více než 100 let. První otevřený pracovní prostor obdobný dnešním coworkingovým prostorům navrhl pro Larkin Administration v Buffalo v New Yorku již v roce 1903 Frank Lloyd Wright. Prostory se v průběhu let mnohokrát měnily a přizpůsobovaly se aktuálním potřebám práce. [16]

1995

První oficiální počátek coworkingových prostorů je ovšem datován od podzimu roku 1995, kdy byl 17 počítačovými inženýry založen C-base v Berlíně, který byl jeden z prvních hackerspace na světě. Jednalo se o neziskové sdružení, jehož cílem bylo sdružovat počítačové nadšence, poskytovat jim potřebné zázemí, vybavení a tím i příležitosti k navazování spolupráce. Zároveň prohlubovat jejich znalosti a dovednosti týkající se počítačových softwaru, hardwaru a datových sítí. [15], [17]

1999

Termín „Coworking“ byl poprvé použit o čtyři roky později v roce 1999 Bernardem DeKoven. Pojem byl původně zamýšlen spíše jako způsob práce, respektive rovnocenné spolupráce mezi lidmi než místo, kde se pracuje. Tato představa dala základ dnešním coworkingům. Ve stejném roce byla v New Yorku otevřena softwarová společnost nabízející krátkodobý pronájem kancelářských prostorů. [16], [17]

2002

V roce 2002 otevřeli dva rakouští podnikatelé coworkingový prostor Schraubenfabrik v podobě, v jaké známe coworkingy dnes. Prostor byl otevřen ve staré továrně ve Vídni a je považován za „matku coworkingových prostorů“. [16], [17]

2005

9. srpna 2005 otevřel Brad Neuberg první oficiální coworkingový prostor San Francisco Coworking Space. Důvodem byla touha po budování komunity nezávislých profesionálů, kteří by společně spolupracovali na různých projektech. Prostor byl navržen tak, aby lidem poskytoval flexibilitu a zároveň skutečné pracovní místo. Po jednom roce byl však prostor uzavřen a nahrazen coworkingovým prostorem Hat Factory, který byl na rozdíl od předchozího vytvořen pro práci na plný úvazek, a nejen pro příležitostné využívání prostoru. V této době začaly být tyto prostory čím dál populárnější a po celém světě se nacházelo kolem 30 coworkingových a flexibilních kancelářských prostorů. V roce 2005 založila skupina studentů v severním Londýně The Hub, který byl v roce 2018 přejmenován na ImpactHub. [16], [17], [18], [19]

2006

Online zdroj The Coworking Wiki založil v roce 2006 Chris Messina. Sloužil pro propagaci coworkingů a jejich vyhledávání potencionálními uživateli. Od roku 2006 do roku 2013 se počet coworkingových prostorů a počet jejich uživatelů každý rok zdvojnásobil. Tento rostoucí trend je nazýván jako Coworkingová revoluce. [16], [17]

2008

V roce 2008 byla zavedena coworkingová víza, která umožňovala členům volný přístup k dalším coworkingům prostorům, které byly vzájemně propojené. Tento pokrok umožnil coworkerům využívat centra po celém světě, aniž by za každé z nich museli znovu platit. [16], [18]

2009

Od roku 2009 vznikala první coworkingová centra v České republice. Coffice byl jako první otevřen 23. listopadu na náměstí I. P. Pavlova v Praze. O tři týdny později ho následovalo Coworking Center v Brně na Štefánikově ulici. [7], [9]

Drew Jones Todd Sunstead a Tony Bacigalupo vydali první knihu o coworkingu – “I’m Outta Here. How coworking is making the office obsolete”. [16]

2010

Devátého srpna oslavilo coworkingové hnutí první #CoworkingDay – na památku prvního „coworkingového dne“ konaného o pět let dříve. [21]

2011

Od roku 2011 je každoročně pořádána konference Global Coworking Unconference Conference (GCUC). [16]

2014 - současnost

V roce 2014 se po celém světě nacházelo 5 780 coworkingových prostorů s více než 295 000 členy. V současné době je za hlavní coworkingové město považován Londýn. V jeho centru zabírají coworkingové prostory 10,7 milionů čtverečních stop kancelářských prostorů. [20]

2.4 VÝHODY A NEVÝHODY

Coworkingové prostory mají nesčetně výhod, ale samozřejmě i nevýhod, jako je tomu ostatně u všeho. Záleží také na individuálních preferencích a vlastnostech každého jedince. To, co je pro někoho výhodou, může být pro jiného nevýhodou. Výčet největších výhod a nevýhod center je uveden níže.

Finanční úspory

Mezi největší výhody pro uživatele patří finanční úspory, kdy je pro freelancery finančně výhodnější pronájem sdílené kanceláře oproti pronájmu vlastního prostoru. Uživatelé si mohou místo ve sdíleném prostoru pronajímat pouze po dobu, kterou skutečně využijí, a nemusí tak platit celý měsíční nájem, což jim poskytuje velkou míru volnosti. V cenách tarifů není zahrnut pouze nájem pracovního prostoru, ale obsahují již i poplatky standardních služeb (ceny za úklid prostorů, internet, energie apod.) Uživatelé už tak nemají výdaje navíc a mohou si pouze v případě vlastní potřeby připlatit za extra služby, které nejsou součástí standardních balíčků (např. parkovací místo). [22], [23], [24]

Porovnání rozdílu nákladů na samostatnou kancelář a sdílenou kancelář v coworkingovém centru nebo pronájem fix desku je zobrazeno v tabulce č. 1.

Tab. 1: Náklady na pronájem soukromé kanceláře vs. náklady na pronájem coworkingového prostoru

+	Soukromá kancelář	Coworking (Clubco Brno)	
		Soukromá kancelář (15.64 m ²)	Fixed desk
Nájem	12 600 Kč	8 100 Kč / osobu	5 670 Kč /osobu
Služby	441 Kč		
Energie	Na základě skutečné spotřeby		
Internet	899 Kč		
Parkovací místo	1 500 Kč/místo	3 900 Kč / místo	
Celkem	15 440 Kč + provozní náklady	12 000 Kč	9 570 Kč

Pozn. Uvedené ceny jsou bez DPH na jeden měsíc

Zpracování: autor práce

Zdroj: [51], [52], [53]

Atraktivní vybavení

Další výhodou je atraktivní vybavení a flexibilní využití coworkingů, Prostory jsou vybaveny potřebným kancelářským nábytkem, technikou, internetem i zázemím pro občerstvení, tak aby uživatelé mohli bezstarostně přijít a začít pracovat. Některé coworkingy nabízejí například i odpočinkové zóny. Uživatelé si také v případě potřeby mohou pronajmout samostatnou uzavřenou kancelář nebo zasedací prostor. [22], [23], [24]

Flexibilní využití prostorů

Centra jsou většinou budována tak, aby bylo možné jejich vybavení flexibilně přestavovat a přesouvat v případě pořádání různých akcí. Různé prostory (zasedací místnosti, open space, eventové prostory) jsou často oddělovány přemístitelnými příčkami, aby bylo možné vytvořit více variant prostoru podle aktuální poptávky. [22], [23], [24]

Udržení pracovní disciplíny, zvýšení produktivity a zachování struktury dne

Docházení do sdílených prostorů samozřejmě pomůže pracovníkům na volné noze nebo na homeoffice udržet si pracovní disciplínu. Lidé se navzájem motivují a oproti domácímu prostředí nejsou rozptylováni mnoha podněty. Na vyšší produktivitu má vliv i výše zmiňované atraktivní prostředí. Při práci v centrech lidé také snáze dodržují standardní pracovní dobu, kdy si zachovávají odstup mezi jejich pracovním a soukromým životem, a zachovávají si tak strukturu dne. [22], [23], [24]

Komunita, síťování

Centra napomáhají lidem zůstat v sociálním kontaktu díky komunitě uživatelů center, a nedostat se tak do izolace od ostatních. Členové mezi sebou navazují nové kontakty, a mohou si tak vzájemně vyměňovat své zkušenosti a předávat rady. [22], [23], [24]

Další výhody

Mezi další výhody center může patřit atraktivní poloha centra, nabízené doprovodné programy, jako jsou akce, workshopy, semináře, a podobně. [22], [23], [24]

Nedostatek soukromí a klidu

Mezi hlavní nevýhody lze zařadit nedostatek soukromí a narušování tichého prostředí například telefonováním, ale i povídáním si mezi uživateli, které může narušovat pracovní morálku a produktivitu některých jedinců. Pro někoho také může být nepříjemné, že dochází do cizího prostředí a sdílí prostor s prakticky cizími lidmi. [24], [25]

2.5 COWORKINGOVÉ PROSTORY JAKO SOUČÁST MĚST

Coworkingové prostory jsou obdobně jako veřejné prostory místem náhodného setkávání, protože sdružují nezávislé pracovníky z různých oborů v jednom sdíleném prostoru, který společně využívají a vzájemně se respektují. Členové mezi sebou mohou, ale nemusí vytvořit vztahy, jako tomu je ve veřejných prostorech. Městům se podobají i díky své otevřenosti, velkému pohybu osob, sociálním strukturám, a tím, jak se lidé chovají na veřejném místě. Velkým rozdílem mezi coworkingy a veřejnými prostory je fakt, že za téměř všechny coworkingové prostory se platí vstupní poplatek. [37]

Obdobnou formou veřejných prostorů jako jsou coworkingová centra jsou komunitní zahrady, které v posledních letech vznikají ve velkých městech.

2.5.1 Přínosy coworkingu pro město

Enviromentální

Vhodným umístěním coworkingů do center měst, jednotlivých čtvrtí a příměstských oblastí dojde k vytvoření tzv. 15minutového města. V takovém městě je v docházkové vzdálenosti či na kole umístěna základní občanská vybavenost, čímž dochází ke zlepšení životního prostředí. Zároveň se většina coworkingových center snaží o ekologický provoz, využívání lokálních zdrojů a předávání myšlenky udržitelného životního prostředí. [19], [38], [39]

Revitalizace měst

Mnoho coworkingových prostorů se stalo součástí revitalizace měst, která se rozhodla ke zřízení center v nevyužívaných nebo pouze částečně využívaných budovách, které jsou ve vlastnictví měst, a navrátila tak těmto prostorům „nový život“. [39], [40]

Zvýšení zaměstnanosti a tržeb

Vybudování a podpora center ze strany samosprávy města může, avšak nemusí zvýšit podnikatelské aktivity, rozvinout interakce a spolupráce místních firem či jednotlivců, a tím zvýšit tržby a zaměstnanost. Město tak podpoří své občany, kteří by chtěli začít podnikat, ale nemají k tomu dostatek prostředků. Dochází k navazování nových vztahů, kontaktů a spoluprací nejen mezi podnikatelskými subjekty navzájem, ale například i mezi podnikatelskými subjekty a neziskovými organizacemi, či mezi zdravými lidmi a handicapovanými nebo mezigeneračně, až po vytvoření nových pracovních míst například právě pro lidi s handicapem. Lze tím také podpořit konkurenceschopnost lokality, a to pomocí podpory učení a spolupráce. [13], [23]

Komunitní

Jak již bylo několikrát zmíněno, coworkingové prostory jsou především o komunitě, která mezi jeho členy vzniká. Komunitní vlastnosti centra se však nemusí omezovat pouze na jeho členy, ale mohou mít větší přesah a být součástí většího ekosystému. Prostory center mohou být využívány pro pořádání akcí různých místních komunitních spolků, politických akcí jako jsou neformální setkávání vedení města s jeho občany, vzdělávacích akcí v oblastech osobního rozvoje, informačních technologií a další. Uživatelé center také zároveň podporují ekonomiku města tím, že často využívají služby a podniky v okolí coworkingu. [19], [39]

Rozvoj kreativního prostředí

Centra pomáhají rozvíjet kreativní a kulturní prostředí ve městech. Díky moderním technologiím se kreativita stala středem hospodářského rozvoje a bývá označována za „*ropu 21. století*“¹. Dříve byla umělecká a kulturní odvětví považována za nezisková. Dnes jsou pro ekonomiku měst velice důležitá. [54]

2.5.2 Obchodní modely ve městech

Zakládání coworkingů ve městech vychází ze dvou základních obchodních modelů:

Prostory založené místními iniciátory, samosprávou města

Původní klasický model coworkingu, jehož cílem je poskytovat pracovní prostory nezávislým profesionálům a budovat komunitu. Jedná se o jednotlivá centra, v ojedinělých případech o několika pobočkách, která byla založena „zapálenými“ iniciátory anebo samosprávou města. Model nacházející se ve všech úrovních měst, tedy v populačně velkých, středních i malých městech. Zákazníci jsou jednotliví profesionálové a menší týmy. [19], [23]

Multinacionální řetězce

Od počátku jejich založení jsou budovány jako řetězce se záměrem růstu a finanční ziskovosti. Zakladatelé jsou ve většině případů investoři a developéři. Tento model je typický pro populačně velká města. Uživatelé jsou zejména velké firmy a jejich týmy. [13], [23]

¹ [54] SAURA, projekční a konzultační firma. Strategie rozvoje kulturních a kreativních průmyslů. *Uherské Hradiště: Srdce Slovácka* [online]. 2021 [cit. 2022-11-02]. Dostupné z: <https://hradistechytre.cz/home/rozvoj-kulturnich-a-kreativnich-prumyslu/>

2.5.3 Příklady strategií podpory podnikání ve vybraných městech

Pro demonstrování vztahu coworkingových center a měst byly vybrány příklady dvou měst v České republice, která strategicky podporují podnikání ve městech.

Strategie podpory podnikání ve městě Uherské Hradiště

Okresní město Uherské Hradiště s přibližně 25 tisíci obyvateli se nachází ve Zlínském kraji. V oblasti tradičních i moderních řemesel je město historicky velmi silné. To je dáno i umístěním Střední umělecké průmyslové školy, která kreativce ve městě generuje. V roce 2021 město vydalo na základě analýzy a mapování Strategii podpory kreativních průmyslů, která je součástí projektu Hradiště chytré. Město pro celou řešenou oblast zřídilo Kreativní centrum, které sdružuje a propojuje veškeré aktéry kulturní a kreativní scény na Uherskohradištsku. [54]

S cílem podpory podnikání mladých a začínajících podnikatelů, vytváření nových pracovních míst a snížení odlivu mladých lidí, bylo v létě roku 2021 otevřeno coworkingové centrum HUB 123, o které mělo zájem až 79 % kreativců ve městě. Prostor mimo jiné slouží jako komunitní centrum podporující kulturní a kreativní podnikání ve městě, spolupracuje s místními kulturními spolky a vzdělávacími institucemi. Dalšími kroky, kterými se město rozhodlo kreativní průmysl podporovat, je například zřízení ateliérů a dílen v parku Rochus, pořádání vzdělávacích programů v oblasti KKP, a to zejména v rámci celoživotního vzdělávání. Také podporování a zlepšování uměleckého vzdělávání dětí a mládeže je pro město z hlediska budoucí udržitelnosti klíčové. V rámci veřejných prostorů má město za cíl zlepšení využití parteru pro konání veřejných akcí, ale i dočasnou a trvalou instalaci uměleckých děl. V rámci lepšího financování subjektů KKP chce město vytvořit pozici finančního manažera, který bude subjektům i organizacím KKP nápomocen při získávání finančních i dalších zdrojů. [54]

Strategie podpory podnikání ve městě Humpolec

Město Humpolec se nachází v kraji Vysočina v okrese Pelhřimov přibližně v polovině trasy mezi hlavním městem Prahou a Brnem u dálnice D1. Město s přibližně 11 tisíci obyvateli se dlouhodobě umísťuje na předních příčkách soutěže Město pro byznys a v rámci kraje Vysočina vykazuje ORP Humpolec nejvyšší míru podnikatelské aktivity. Je tedy označováno, za město ideální pro podnikání. Podnikatelské prostředí je ve městě ideální z důvodu kombinace více faktorů, a to jeho strategické polohy v rámci republiky a polohy u dálnice D1, vysokého podílu podnikatelů, vysokého přírůstku obyvatel a počtu studentů a učňů v odborném vzdělávání. Město má dlouhodobě nízkou nezaměstnanost a místní podnikatelé jsou spokojeni s komunikací ze strany vedení města ohledně podnikání. [55]

Mimo jiné město poskytuje podpůrné služby pro začínající podnikatele. V roce 2019 bylo otevřeno Coworkingové družstvo Cowork:s Spolu, které je více popsáno v kapitole

2.6.2 Příklad venkovského coworkingového centra v České republice. V centru se přibližně jedenkrát týdně konají snídaňová setkání pro stálé i nové podnikatele z Humpolce a jeho okolí v rámci networkingového klubu Business for Breakfast Humpolec. Začínající podnikatelé mají možnost na setkání nezávazně prezentovat své podnikání, navázat nové kontakty a získat zajímavé typy od místních zkušených podnikatelů. [55]

V roce 2020 po celosvětové pandemii covid-19 probíhala ve městě kampaň Zpomaaal v Humpolci, která prezentovala město jako ideální zastávku při cestě po dálnici D1. Kampaň podporovala místní podnikatele, živnostníky a cestovní ruch ve městě. [56]

2.5.4 Coliving

Speciální formou coworkingových prostorů ve městech jsou colivingy. Jedná se o způsob dobrovolného sdílení života komunity nepříbuzných lidí, kteří sdílejí prostory, své zkušenosti a zdroje. Nejedná se tedy pouze o sdílené bydlení jako jsou „studentské“ byty, ale snaží se podporovat sociální kontakty a komunitu. Za základní pilíře lze považovat blahobyt, komunitu a udržitelnost. [50]

Společné bydlení není pro populaci nic nového, lidé spolu žili, sdíleli prostor, spoléhali na sebe již v pravěku. Jedná se tedy o nové pojetí starého způsobu života. [50]

Pojem „coliving“ se začal používat v roce 2004 a od roku 2016 se tento styl bydlení začal více rozmáhat, a to zejména z důvodu nedostatečných kapacit bydlení ve velkých městech, osamělosti jednotlivých lidí, urbanizace, měnících se životních priorit a způsobů života lidí. Konkrétně můžeme coliving popsat jako jeden dům či obytnou čtvrť, které poskytují svým obyvatelům soukromé prostory pro bydlení, sdílené prostory a zařízení (kuchyně, zahrady, prádelny), prostory pro práci (coworkingový prostor) a veškerou občanskou vybavenost, kterou si žádají (tělocvičny apod.) [50]

V České republice fungují colivingy jako krátkodobé sdílené podnájmy ve velkých městech, které digitálním nomádům při svých cestách nabízí kombinaci ubytování a práce na jednom místě. V zahraničí ale způsob colivingu jako způsob života stále roste. [50]

Typy colivingu dle druhu obyvatel v komunitě

- Digitální nomádi a vzdálení pracovníci
 - Lidé vykonávající svou práci odkudkoliv po celém světě. Coliving je pro ně ideálnější variantou než hotely, protože jim poskytne domácí prostředí, flexibilitu a komunitu. [50]

- Městští obyvatelé, podnikatelé a studenti
 - Mladí začínající podnikatelé žijící ve velkých městech oceňují možnost navazování kontaktů a zkušeností, zároveň pohodlnost a relativně nízké náklady, nebo alespoň nižší, než při vlastním bydlení. Studenti jsou nejčastějším typem obyvatel colivingu. [50]
- Rodiny
 - Colivingy podporující pracující rodiče. Doposud je ale pouze pár prostorů zaměřeno na rodiny. [50]
- Senioři
 - Předpokládaná a doposud pouze zkoumaná skupina rezidentů, kterým by tento životní styl mohl pomoci od pocitu osamělosti a udržení si své nezávislosti. [50]

Přínosy colivingu

Coliving má dopad na mnoho oblastí, a to na obyvatele, místní komunitu, města, vesnice, regiony, ale i na celý svět. [50]

- Obyvatelé a rezidenti colivingových center
 - Dopad colivingu na jednotlivé osoby je obdobný, jako již výše zmiňované dopady coworkingových center na nezávislé profesionály. Jedná se o řešení a předcházení pocitu osamělosti a s tím spojená individuální a kolektivní pohoda, osobní a profesní růst, cenově dostupnější a efektivní způsob života. [50]
- Města, regiony
 - Na místní úrovni vytváří nová pracovní místa, podporuje místní podnikatele pomocí nově vznikajících sítí kontaktů, může se jednat o nové kreativní centrum města pro místní kreativce a umělce. Podporuje udržitelné životní prostředí v rámci snížení motorové dopravy a emisí, vytvořením již zmiňovaného 15minutového města. Dále budováním komunitních zahrad a dobrovolnických akcí. V oblasti seniorského colivingu může zlepšovat zdravotní péči. [50]
- Národy a svět
 - Coliving může mít celosvětový dopad a pomoci jednotlivým zemím splňovat některé z cílů udržitelného rozvoje OSN: 3 - Dobré zdraví a pohodu, 9 - Průmysl, inovace a infrastruktura, 11 - Udržitelná města a komunity, 12 - Odpovědná spotřeba a výroba, 13 - Opatření v oblasti klimatu. [50]

2.6 COWORKINGOVÁ CENTRA V MALÝCH MĚSTECH A VE VENKOVSKÉM PROSTORU

„Jo to bys chtěl: Vilu v zeleni s velkou terasou, vpředu Baltské moře, vzadu rušná ulice Friedrichstraße; s krásnou vyhlídkou, venkovsky – mondénní, z koupelny je vidět nejvyšší hora Zugspitze, ale večer to do kina taky nemáš daleko.“²

Tuto definici venkovského coworkingu napsal Kurt Tucholsky již v roce 1927. [13]

V posledních letech dochází zejména v zahraničí čím dál více k expandování coworkingových prostorů z velkých měst na malá, kde mohou podporovat rozvoj místní komunity. Jedná se často o místní části velkých měst či obce s rozšířenou působností o velikosti přibližně 10 - 20 tisíc obyvatel. V České republice není tento trend tolik výrazný, jelikož pouze 47 z celkových 121 coworkingových prostorů (ke dni 21. 9. 2022) se nachází ve městech pod 100 000 obyvatel, a z toho dále 14 coworkingů ve městech s méně než 20 tisíci obyvateli. [14], [19], [23], [26]

V naší zemi často stále zajišťují komunitní, informační, kulturní a vzdělávací centrum v menších obcích knihovny, které u nás mají dlouhou historii. Jejich místo ve společnosti je samozřejmě nenahraditelné. Ovšem z důvodu často menších stísněných prostor a jejich úzké specializace nemají možnost rozsáhlých komunitních aktivit. Z tohoto důvodu by tuto roli v menších městech mohla převzít coworkingová centra, která jsou zaměřena na podnikání, inovace a využívání moderních technologií. Zároveň mají často dostatečné kapacity jak personální, tak i prostorové. [19]

Komunitní život je v malých městech a obcích na rozdíl od velkých metropolí omezenější. Často v nich chybí větší nabídka kulturního vyžití, a i když se v malých městech lidé znají osobně, smart huby mohou být novými místy setkávání, propojování a vytváření vztahů, které by jinak nevznikly. Možností pro snazší provozování na malých městech je také propojení hubu s další službou, například s kavárnou či s dětským koutkem. Další možností je také připojení coworkingového centra k již fungující instituci v obci. [13], [19], [23]

Coworking na venkově je mnohem rozmanitější než ve městech. Využívají ho jednak soukromí podnikatelé, ale i osoby v zaměstnaneckém poměru z různých oborů. Podoby venkovských coworkingů bývají ovlivněny několika faktory – vzdáleností od nejbližšího velkého města, místní kulturou, stupněm občanské vybavenosti, hustotou zalidnění, strukturou zástavby, hospodářstvím, blízkostí k přírodě a podobně. [13]

² [13] BÄHR, U., J. BIEMANN, J. LIETZAU, P. HENTSCHEL a P. SOCHOVÁ. Coworking ve venkovském prostoru: Lidé, modely, trendy. Bertelsmann Stiftung [online]. 19.11.2020, [cit.2022-03-19]. Dostupné z: https://eagri.cz/public/web/file/691629/CWL_Studie_Coworking_im_laendlichen_Raum_v03_CZ.pdf

Coworkingové centrum tedy nelze přenést bez určitých změn z městského prostředí do venkovského. Oproti urbánním mají centra menší rozlohy. Stejné nároky jsou ovšem na jejich vybavení. Samozřejmostí je stabilní internetové připojení, společné pracovní prostory, ale i uzavřené kanceláře, zasedací místnosti a základní zázemí. Nejdůležitějším faktorem, který musí svým uživatelům venkovský coworking poskytovat, je komunita, protože uživatelé coworkingů ve městech jsou motivováni dvěma faktory. Prvním je komunita a druhým vysoké ceny nájmu kancelářských prostor. Tento druhý faktor ve venkovských oblastech odpadá. Venkovský coworking by se tedy dal označit za „čistší“ oproti městskému, protože ho lidé využívají zejména z důvodu touhy stát se součástí komunity. [13]

V rámci projektu: „Firemní svět práce v době digitalizace“ vydala Bertelsmannova nadace v roce 2022 trendovou studii zaměřenou na coworkingové prostory ve venkovských prostorech po celém Německu. Dle studie by zakládání coworkingů v malých městech a obcích mohlo pomoci ke zmenšení trendu jejich vyliďňování a odcházení potřebných pracovních sil do velkých měst. Naopak by dle výsledků studie mohlo dojít i k opačnému efektu, kdy by se lidé stěhovali z velkoměst zpět do strukturně slabších regionů, protože lidé v dnešní době mohou čím dál více pracovat z místa a v čase který si sami zvolí. [2]

2.6.1 Typy založení

Na základě průzkumu byly v rámci trendové studie vymezeny 3 nejčastější typy zakládání venkovských coworkingových center. [13]

Firemní spin – off

Jedná se o založení coworkingu podnikateli, kteří alespoň v počátcích dotují centrum pomocí financí ze svých jiných podnikatelských činností. Důvodem založení bývají nedostatečné kapacity prostor, které zakladatel využívá pro své další podnikání, či získávání nových talentů do svých podniků. [13]

Centra zřizována obcí

Výhodou center, která vzniknou z iniciativy obcí, je rozšíření občanské vybavenosti a jejich multifunkčnost – coworking mohou využívat mimo obvyklé uživatele i místní spolky. Obce dokonce často vlastní nevyužívané prostory, které by byly pro umístění centra vhodné. [13]

Angažovaná komunita

Úspěšná centra jsou často zakládána silně motivovanými lidmi, kteří chtějí založit coworking ve svém městě či obci, a vytvořit tak nové komunitní vztahy. Centra většinou vznikají

na základě místních spolků, či družstev. Velký problém může nastat při financování založení i provozu coworkingu a najítí vhodného místa. [13]

2.6.2 Příklad coworkingového centra v malém městě v České republice

Ve městě Humpolec bylo 14. května 2019 v prostorech původní prodejny nábytku otevřeno coworkingové centrum o rozloze 135 m². Jelikož se coworking nachází na malém městě, bylo nutné pro jeho bezproblémový provoz zajistit více funkcí najednou. V prostoru je skloubeno hned několik provozů – kavárna, coworkingové centrum, bezobalový obchod a zázemí pro kulturu. V prvním patře se v přední části nachází kavárna Cowork:s a bezobalový obchod, a je rozdělena na tichou a hlučnou část. V zadní části objektu se nachází konferenční místnost, ve které si lze pronajmout stůl nebo celý prostor pro jednání. Dále centrum obsahuje členská kancelářská místa typu open space, samostatné kanceláře pro 2 až 8 osob a přednáškové sály. V rámci služeb coworkingového centra je uživatelům poskytováno připojení k vysokorychlostnímu internetu, tisk a kopírování, ale i zřízení sídla firmy, umístění poštovní schránky a přeposílání pošty. Každý týden jsou v coworkingu pořádány zajímavé přednášky z oblasti marketingu, osobního rozvoje a podobně. [19], [27], [28]

V areálu centra se také nachází sdílená Rekreativní zahrada, kde je možné trávit čas s dětmi na pískovišti. Na zahradě se také pravidelně pořádají různé tvořivé dílny, koncerty a další kulturní akce. [19], [27], [28]

Provozovatelem sdíleného pracovního prostoru je Coworkingové družstvo Spolu, jehož členem se může stát každý uživatel coworku. Družstvo se zaměřuje na integraci osob se zdravotním handicapem do běžného života, kdy vytvořilo několik pracovních míst v rámci provozu kavárny právě pro tyto osoby. Sociální podniky se podílejí i na dalších činnostech coworkingu, například na marketingovém provozu, cateringu pro semináře a konference, úklidu prostor, ale i dodávání lokálních surovin do bezobalového obchodu. Cílem družstva Spolu je vytvořit celorepublikovou síť coworkingových prostorů. [19], [27], [28], [29], [30]



Obrázek 1: Coworkingové centrum Cowork:s

Zdroj: [27]



Obrázek 2: Rekreativní zahrada

Zdroj: [28]

2.7 VENKOVNÍ COWORKINGOVÉ PROSTORY

Další formou coworkingových prostorů jsou venkovní pracovní prostory, které jsou součástí veřejných prostorů měst.

Dle několika studií je prokázáno, že práce ve venkovním prostředí přispívá ke zvýšení produktivity, snížení stresu, dochází k pozitivnímu ovlivnění kognitivních funkcí, zlepšení pracovní paměti, zvýšení štěstí, vyšší kreativitě, lepším sociálním dovednostem a lepšímu řešení pracovních úkolů. [31]

Mezi hlavní nevýhody můžeme zařadit okolní hluk, který je jen těžko odklonitelný od venkovního pracovního prostoru. Dále počasí a různé klimatické vlivy, které nám ovlivňují, zda je vůbec možné venkovní prostor využívat, či ne. [31]

2.7.1 Důležité prvky venkovních pracovních prostor

Bezdrátové technologie

V dnešní době je naprosto rozhodující, aby venkovní prostory poskytovaly možnost připojení do napájecího zdroje a dostatečně silný signál wifi připojení. Vhodné je i umístění obrazovky či bezdrátového projektoru a plátna pro pořádání online schůzek a prezentací. [31]

Víceúčelový venkovní nábytek

Nábytek by měl být flexibilní, snadno čistitelný, lehce přemístitelný, ale zároveň pevný, aby nedošlo k jeho poškození větrem. Pro skupinové práce je vhodné volit spíše velké pracovní stoly. Naopak pro samostatnou práci jsou vhodné menší pracovní stoly, ale i různá lehátka. [31]

Ochrana před přírodními živly

Jak již bylo zmíněno, je bezpodmínečně nutné chránit vybavení a uživatele před klimatickými vlivy. Pracovní prostory je nutné chránit nejen před deštěm, sněhem, větrem a podobně, ale i před slunečními paprsky. Ke chránění lze využít baldachýny, slunečníky a deštníky. [31]

Ochrana soukromí a hladiny hluku

Obdobně jako u vnitřních coworkingů je nutné při návrhu venkovních zajistit pracovníkům dostatečné soukromí a ochranu před okolním hlukem. Ideálním řešením obou problémů jsou živé rostliny, které mohou vytvářet přirozené bariéry a zároveň dokážou pohlcovat zvuk, a vodní prvky (fontány a vodní stěny), které mají obdobné vlastnosti a zároveň mají uklidňovací vliv. [31]

Napojení na interiér

Aby mohli venkovní prostor lidé využívat dlouhodobě, je nutné jeho napojení na hygienické zařízení. V případě venkovních teras by měly být stěny mezi venkovním a vnitřním pracovním prostorem co nejvíce prosklené a měly by umožňovat několik vstupů. [31]

2.7.2 Příklady venkovních pracovních prostor z praxe

TreexOffice

V roce 2015 byl po dobu sedmi měsíců na náměstí Hoxton Square v Londýně v rámci londýnského festivalu architektury umístěn coworkingový prostor na stromě s názvem TreexOffice. Maximální kapacita prostoru byla 8 uživatelů a pronajmout si ho mohly menší podniky, ale i komunitní skupiny. Prostor poskytoval napájecí zdroj a wifi připojení. Konstrukce byla postavená kolem kmene vzrostlého stromu a vytvořena ze stlačeného papíru v kombinaci s průsvitným plastem a polykarbonátem tvořícím stěny. Průhledná střecha umožňovala proudění slunečních paprsků do prostoru. Cílem projektu bylo rozmazat hranici mezi kanceláří a přírodou a upozornit na efektivní a originální způsoby využití veřejného prostoru. [32], [33], [34], [35]

Venkovní coworkingový prostor v Pražském BB centru

V roce 2019 vznikl venkovní coworkingový prostor v České republice na náměstí Brumlovka v Pražském BB centru. Pracovní prostor tvaru kvádru s čistými liniemi a ostrými hranami dokonale zapadá do prostředí moderního office parku. Konstrukce byla vytvořena z kostek Leva od společnosti Egoé life. Uvnitř prostoru se nachází pohodlný venkovní nábytek, který je vhodný pro práci, ale i relaxování. Samozřejmostí je připojení k elektrické energii a wifi. Coworkingový prostor nabízí svým uživatelům práci na čerstvém vzduchu a je určen pro pracovníky areálu, ale i pro širokou veřejnost. [36]



Obrázek 3: Coworking v Pražském BB centru

Zdroj: [36]



Obrázek 4: TreexOffice

Zdroj: [35]

2.8 COWORKINGOVÁ CENTRA PRO STUDENTY

Studenti často využívají pro práci prostory knihoven a jejich vztah ke coworkingovým centrům není zatím příliš budován. Coworking přitom může být pro studenty více přínosný a stále finančně dostupný, protože mají možnost platit pouze za hodiny, které skutečně využijí, a mnoho center také nabízí pro studenty zlevněné tarify.

Profesionální atmosféra

V coworkingu se studenti oproti univerzitní knihovně setkají s opravdovými profesionály, kteří berou svou práci vážně. Studenti tak již během studia vidí realitu profesionálního pracovního života. [57]

Vyšší produktivita a kreativita

Díky sdílení prostoru s profesionály dochází u studentů k vyšší produktivitě, soustředění a kreativitě, než například v knihovně se svými kamarády a spolužáky. V coworkingových centrech je také kvalitnější připojení k internetu, než tomu bývá u knihoven a kaváren. [57]

Začátek podnikání

Pro studenty, kteří chtějí při studiu nebo po jeho ukončení založit vlastní podnikání, je možnost navazování kontaktů a pronájem profesionálního prostoru, ve kterém se lze se zákazníky scházet, coworking ideální. Zároveň si v coworkingovém centru mohou nechat umístit virtuální sídlo své firmy. [57]

Osvojení si coworkingového myšlení

Studenti se ve školských zařízeních setkávají zejména s předáváním informací učitel → student. Jak již bylo několikrát zmíněno, coworkingová centra jsou zejména o komunitě, spolupráci a diskusích. Dochází tak k osvojení nového způsobu získávání informací, vědomostí a způsobu práce. V souvislosti s odcházením, respektive nevrácením se mladých lidí po studiích do malých měst, může osvojení tohoto způsobu práce již při studiích ovlivnit jejich návrat do rodných měst. Tento fakt samozřejmě souvisí s existencí coworkingových center na malých městech, viz. kapitola 2.6 Coworkingová centra ve venkovském prostoru. [57]

2.8.1 Příklady coworkingových prostorů pro studenty z praxe

I přes nízký počet najdeme v České republice pár příkladů dobrých coworkingových prostorů určených přímo pro studenty. Mimo níže zmiňované existuje i centrum Kulturka při Západočeské univerzitě v Plzni nebo coworking StartUp VŠEM Vysoké školy ekonomické v Praze a další.

Student Hub

V roce 2020 otevřela v Praze na Malé Straně nadace Bakala Foundation první co-studyingový prostor pro studenty středních a vysokých škol v centru Prahy. Centrum je pro studenty zdarma a studentům mimo klidný a motivující prostor nabízí i přednášky a workshopy věnující se hlavně vzdělávání. [47]

UPPER - Centrum kreativních průmyslů a podnikání

Fakulta multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně vybudovala v roce 2016 centrum pro studenty a absolventy nejen Univerzity Tomáše Bati, kteří chtějí vybudovat své vlastní podnikání zejména v oblastech kreativních průmyslů. Prostor poskytuje 6 pracovních míst a začínajícím startupům poskytuje všechny výhody coworkingu – meeting room, kanceláře, open space, chillout zónu, kuchyňku, workshopy, zázemí komunity apod. [46]

Next Zone

Dalším coworkingovým centrem pro studenty v Praze je centrum Next Zone. Centrum je určeno především pro studenty Smíchovské střední průmyslové školy a gymnázia v Preslově ulici v Praze. Využívat ho však mohou i studenti jiných škol. Next Zone je tvořeno dvěma částmi – Next Zone Labs, místo setkávání kreativních lidí, a Maker Space, který poskytuje prostředí pro startupy. Centrum studentům nabízí digitální přístup ke vzdělávacím materiálům, vytváření online i offline událostí apod. [48], [49]



Obrázek 5: Student HUB

Zdroj: [46]



Obrázek 6: UPPER

Zdroj: [47]

2.9 PŘÍJMY A NÁKLADY COWORKINGOVÝCH CENTER

2.9.1 Zdroje příjmů center

Příjmy coworkingových prostorů se liší v závislosti na velikosti centra, jeho umístění, počtu členů, výši členství, druhu nabízených služeb.

Průměrný coworkingový prostor získává 60 % svých příjmů z pronájmu pracovních míst. 10 % vydělává z pronájmu zasedacích místností a dalších 10 % z prostorů pro pořádání akcí. Na občerstvení pro uživatele vydělá průměrně 5 % a pořádáním akcí a workshopů v centru dalších 5 %. Ze služeb virtuálních kanceláří vydělávají centra průměrně pouze 3 % z celkových příjmů. Další příjmy může centrum mít z pronájmu vybavení – samostatné skřínky, dataprojektory apod. [74]

Studie Coworking Trends Survey každoročně zkoumá nové a stávající trendy v oblasti coworkingových prostorů. V roce 2021 probíhalo průzkumné šetření v období od 23. listopadu do 22. prosince. Z výsledků šetření bylo zjištěno, že za posledních 12 měsíců od probíhajícího průzkumu bylo pouze 27 % coworkingových center v Evropě ziskových. Respektive lze říct, že ze všech coworkingových prostorů v Evropě nebyla zisková ani 1/3. 30 % center se zařadilo do kategorie: Neziskové a zároveň neztrátové, tedy nijak neprofitující, a celých 43 % center bylo doslova nerentabilních, tedy neziskových.



Graf 3: Ziskovost coworkingových prostorů

Zdroj: [70]

Zpracování: Autor práce

Tyto na první pohled neuspokojivé výsledky jsou však ovlivněny několika důležitými faktory:

- Stáří coworkingového prostoru
 - Obecně je u jakéhokoliv nového projektu těžké dosáhnout okamžitých zisků. V době průzkumu bylo přibližně 50 % center v prvním roce provozování a průzkum odhalil, že až 72 % coworkingových center začne být ziskových po dvou letech provozu. [74]
- Počet členů
 - Vztah mezi počtem uživatelů a výší příjmů je samozřejmý – čím větší je počet členů centra tím vyšší jsou příjmy. Tento vztah je u většiny center omezený omezenou kapacitou prostorů. [74]
- Nepřímé zisky menších prostorů
 - Výsledky ziskovosti jsou dále ovlivněny tím, že až 74 % provozovatelů center má zároveň druhé zaměstnání, a centra jsou tak v počátečních fázích provozu závislé na těchto nepřímých příjmech. [74]

Zvýšení příjmů

- Přizpůsobení členských balíčků poptávce zákazníků
 - Po celosvětové pandemii a energetické krizi v roce 2022 se poptávka po coworkingových centrech změnila. Velké společnosti již nevyžadují od svých zaměstnanců práci ve svých prostorech, ale naopak často nabízí svým zaměstnancům možnost práce z domova či v coworkingových centrech. Nezávislí profesionálové se zároveň snaží co nejvíce snížit své náklady na pronájem kanceláří. Přizpůsobením členských balíčků poptávce trhu dojde ke zvýšení příjmů.
- Rozšíření služeb centra
 - Rozšířením nabídky (coliving, hlídání dětí, kavárna, vzdělávací kurzy) také dojde ke zvýšení příjmů.
- Pronájem nevyužívaných prostorů
 - Příjmy si své centrum může zvýšit i pronajímáním prostorů ve večerních časech anebo o víkendech pro různé akce a workshopy.

2.9.2 Základní náklady coworkingových center

- Náklady na pořízení nemovitosti (koupě, nájem)
- Náklady na projektovou dokumentaci, případně návrhy interiérů
- Vybavení coworkingového centra (kancelářský nábytek, vybavení kuchyňky, sociální zázemí apod.)
- Technologie (software, tiskárny, internetové připojení, zabezpečení)
- Platy zaměstnanců centra
- Pojištění
- Kancelářské potřeby (papíry, občerstvení, kancelářské potřeby) [75]

Samozřejmě existuje několik způsobů jak počáteční náklady centra minimalizovat. Například otevřít centrum nejprve v menším prostoru, který bude vykazovat menší náklady na pořízení i provoz, a po stabilizování přesunout centrum do většího prostoru. [75]

2.10 STAVEBNĚ TECHNICKÉ A NORMATIVNÍ POŽADAVKY

Coworkingové prostory lze na základě jejich charakteru zařadit mezi administrativní budovy, avšak jelikož neustále dochází k dynamickému vývoji požadavků a pracovních trendů jejich uživatelů, není norma schopna tuto skutečnost reflektovat. Při návrhu coworků je tedy nutné brát v potaz řadu souvisejících aspektů, které ve stavebně technických a normativních požadavcích nenalezneme. Vhodná dispoziční řešení a vybavení coworkingových center jsou uvedena v následující kapitole 2.11 Dispoziční řešení a vybavení interiérů center.

2.10.1 Charakteristika administrativních budov

Navrhování administrativních budov řeší norma ČSN 73 5305 – Administrativní budovy a prostory, která stanovuje předpisy pro navrhování budov obsahující administrativní, koncepční a manažerské práce. Norma definuje administrativní objekt jako stavební objekt, jehož užitné podlahové plochy jsou minimálně z 50 % využívány jako kanceláře. Kancelář dále definuje jako: *stavebně vymezený prostor určený k umístění jednoho nebo více kancelářských pracovišť*³. Kancelářská pracoviště jsou prostory, které jsou určené pro práci jednoho pracovníka a všech pomůcek, které pro výkon své administrativní, koncepční nebo manažerské činnosti vyžaduje. [45]

Obdoba kanceláří, jak je známe dnes, existovala již v období antiky, kdy byly tyto prostory součástí paláců a chrámů a sloužily pro uschování důležitých dokumentů a spisů. [12]

2.10.2 Druhy kancelářských prostorů

Typy kancelářských prostorů můžeme dělit na základě několika kritérií, například: dle velikosti pracovních prostorů, prostorového uspořádání a počtu jednotlivých pracovišť uvnitř kanceláře, umístění budovy, zařízení, přístupnosti, ale i obsahu pracovní činnosti anebo zda se jedná o organizace veřejného či soukromého charakteru. Speciálním typem kancelářského pracoviště je virtuální pracoviště, který se nachází ve virtuálním prostředí, a lidé tak mohou pracovat odkudkoliv v čase, jaký si sami zvolí. [12]

Dle velikosti pracovních prostor

Dle velikosti pracovních prostor, které v současné době v České republice najdeme, dělíme:

- velkoprostorové kanceláře (sálová pracoviště, open space, open plane)
- oddělené samostatné kanceláře [12]

³ [45] ČSN 73 5305. *Administrativní budovy a prostory*. Praha: Český normalizační institut, 2005.

Dle prostorového uspořádání a počtu jednotlivých pracovišť v rámci kanceláře

- Buňková kancelář
 - individuální (1 kancelářské pracoviště)
 - sdružená (2 kancelářská pracoviště)
 - společná (3–10 kancelářských pracovišť). [45]
- Velkoprostorová kancelář
 - Min. 11 a více kancelářských pracovišť, chodby nahrazeny komunikačními koridory. [45]
- Kombinovaná kancelář
 - Obsahuje 11 a více kancelářských pracovišť, je kombinací buňkových kanceláří a velkoprostorové kanceláře; část velkoprostorová zpravidla zahrnuje komunikační koridory, prostory pro jednání a vzájemnou komunikaci i relaxaci, pracoviště recepční a pracoviště technické podpory.⁴⁴
- Flexibilní kancelář
 - Nemá stálý počet pracovišť; interiérové vybavení včetně pracovních míst je mobilní, pracovní prostředky jsou uloženy v mobilních kontejnerech, jejichž stanoviště je v prostoru flexibilní kanceláře, popř. i mimo ni. Jeden prostor zahrnuje kancelářská pracoviště, komunikační koridory, prostory pro jednání a vzájemnou komunikaci i relaxaci, pracoviště recepční a pracoviště technické podpory – uspořádání je časově a prostorově proměnlivé např. i během jednoho pracovního dne.⁴

Dělení dle Mezinárodní asociace investorů a manažerů (BOMA)

Mezinárodní asociace vytvořila 3 kategorie kancelářských prostorů na základě umístění budovy, jejího zařízení, přístupnosti a ceny za nájem. [12]

- Třída A
 - Nejprestižnější budova pro přední uživatele s nadprůměrným nájmem pro určitou oblast; vysoký standard kvality, stav systémů na úrovni, výjimečná přístupnost a pevná tržní přítomnost.⁵

⁴ [45] ČSN 73 5305. *Administrativní budovy a prostory*. Praha: Český normalizační institut, 2005.

⁵ [12] MICHALÍK, David, Petr SKŘEHOT a kol. Kancelářská pracoviště s důrazem na typ open space [online]. Praha: VÚBP, 2010 [cit. 2022-06-05]. ISBN 978-80-86973-23-4. Dostupné z: <http://www.portalbozp.cz/wp-content/uploads/2015/01/Kancelarska-pracoviste-s-durazem-na-typ-open-space.pdf>

- Třída B
 - Objekty pro široký okruh uživatelů s nájemným v průměrném pásmu pro danou oblast; adekvátní systémy, dobrý standard.⁶
- Třída C
 - Funkční prostor za nájemné v podprůměrné výši z hlediska konkrétní oblasti.⁶

2.10.3 Technické a hygienické požadavky na kancelářská pracoviště

Norma stanovuje minimální a doporučené plochy kancelářských pracovišť v závislosti na prostorové náročnosti – potřebě pracovních prostředků, odkládacích ploch, prostoru pro jednání s kolegy či s veřejností. Plochy kancelářských pracovišť jsou uvedeny v tabulce 2. [45]

Tab. 2 Plochy kancelářských pracovišť

Kancelářská práce	Minimální plocha kancelářského pracoviště [m ²]	Doporučená plocha kancelářského pracoviště [m ²]
bez prostoru pro jednání, bez odkládací plochy	5	8
bez prostoru pro jednání, s odkládací plochou	8	10
s prostorem pro jednání, bez odkládací plochy	10	12
s prostorem pro jednání, s odkládací plochou	12	16

Zdroj: [45]

Zpracování: Autor práce

Dále jsou normativně vymezeny minimální a doporučené plochy na jednu sedící osobu. V případě, že každý pracovník má svůj samostatný stůl a židli, je minimální plocha 1,3 -

⁶ [12] MICHALÍK, David, Petr SKŘEHOT a kol. Kancelářská pracoviště s důrazem na typ open space [online]. Praha: VÚBP, 2010 [cit. 2022-06-05]. ISBN 978-80-86973-23-4. Dostupné z: <http://www.portalbozp.cz/wp-content/uploads/2015/01/Kancelarska-pracoviste-s-durazem-na-typ-open-space.pdf>

1,5 m² na jednu osobu a doporučená plocha je 1,6 m². Ve druhém případě, kdy je nábytek uspořádaný do řad, je minimální plocha na jednu osobu 0,9 m² a doporučená plocha 1,2 m². [45]

Minimální světlá výška kancelářských pracovišť je 2700 mm, doporučená potom 3000 mm, a to zejména u shromažďovacích a jednacích prostorů o ploše větší než 50 m². U komunikačních koridorů je přípustné snížení světlé výšky na 2500 mm, ovšem vždy pouze mimo vlastní pracovní plochu. [45]

Šířka chodeb a komunikačních koridorů musí být zachována minimálně 1600 mm a vedlejší spojovací chodby a koridory mohou mít šířku menší, a to minimálně 1200 mm. Vždy musí být dodržen manévrovací prostor pro invalidní vozík 1200 mm x 1500 mm. [45]

Hygienická zařízení

Hygienická zařízení je v administrativních budovách nutné navrhnout v každém podlaží s kancelářskými pracovišti. Počty hygienických zařízení jsou dány součtem počtu navrhovaných kancelářských pracovišť a kapacitou jednacích a shromažďovacích prostorů, ovšem s ohledem na očekávaný počet externích návštěvníků. Z tohoto celkového počtu osob se uvažuje 1/2 žen a 1/2 mužů, pokud není specifikován jiný poměr. Počty hygienických zařízení pro kancelářská pracoviště jsou uvedeny v tabulce 3. [45]

Tab. 3: Počty hygienických zařízení pro kancelářská pracoviště

Počet žen vč. případných externích návštěvníků	Počet WC	Počet mužů vč. případných externích návštěvníků	Počet WC	Počet pisoárů
1 až 10	1	1 až 10	1	1
11 až 30	2	11 až 50	2	2
31 až 50	3	-	-	-
51 až 100	4	51 až 100	3	3
Každých dalších 30	1	Každých dalších 50	1	1

Zdroj: [45]

Zpracování: Autor práce

Hygienická zařízení musí být provedena samostatně pro muže i ženy. Pokud by kapacita kancelářských pracovišť nepřesahovala 5 osob, mohou být hygienická zařízení společná s pisoárem umístěným v samostatné kabině. Ve všech podlažích s přístupem veřejnosti musí být jedna kabina pro muže i ženy vybavena zařízením pro osoby s omezenou schopností

pohybu. V případě více než 50 pracujících žen je nutné umístit minimálně jednu hygienickou kabínu. Na každých 300 žen se uvažuje minimálně s jednou. Toalety musí být doplněny o umyvadla, a to minimálně jedním umyvadlem na 1 až 4 WC, ale doporučený poměr je 1 umyvadlo na 2 WC. K hygienickému zařízení se doporučuje připojit sprchu se samostatnou předsíňkou a úklidovou komoru s výlevkou a výtoky studené a teplé vody. [45]

Čajová kuchyňka

Součástí kancelářského prostoru nebo v samostatně větraném prostoru musí být v každém podlaží s kancelářskými pracovišti umístěna čajová kuchyňka, která musí být přístupná ze všech kancelářských pracovišť a musí umožnit ohřátí potravin a nápojů (vaříč, varná konvice, mikrovlnná trouba), chlazení (chladnička), umytí nádobí (dřez s tekoucí teplou a studenou vodou, popř. myčka), umytí rukou (umyvadlo s tekoucí teplou a studenou vodou). Kuchyňka by měla být doplněna prostorem určeným pro konzumaci občerstvení a vybavena sedacím nábytkem, stolky, pulty apod. [45]

Šatny

Šatny pro odkládání svrchního ošacení ve velkoprostorových, kombinovaných a flexibilních kancelářích jsou navrženy buď jako skupiny šatních skříní v rámci prostoru těchto kancelářích anebo jako samostatné větrané místnosti vybavené uzavíratelnými šatními skřínkami s podlahovou plochou minimálně 0,6 m² na jedno kancelářské pracoviště. [45]

Ostatní prostory

Pro zajištění funkčnosti a flexibility je doporučeno zřídit dostatečné prostory pro uskladnění kancelářských potřeb, nábytku, výpočetní techniky archiválií apod. Dále jsou nezbytné prostory potřebné pro distribuci energií a médií. [45]

2.10.4 Kanceláře typu open space

Anglický termín „open space“ znamenající v překladu „otevřený prostor“ zcela definuje tento typ pracovišť. Jedná se o rozsáhlé otevřené prostory, kde jsou jednotliví pracovníci od sebe odděleni například nízkými příčkami, skřínkami či zelení, nebo vůbec ničím. Dochází tak k interakci mezi pracovníky, snadnější týmové spolupráci, komunikaci, a tím ke zvyšující se produktivitě. Počet pracovníků se v těchto kancelářích obvykle pohybuje mezi 10 a 70 osobami, ale není to podmínkou. První kanceláře tohoto typu začaly vznikat v USA v prvním desetiletí 20. století v průmyslových závodech. Hlavními důvody byly předpokládané nižší pořizovací a provozní náklady a vyšší efektivita a produktivita pracovníků. V České republice se první velkoprostorové kanceláře začaly objevovat od 90. let minulého století. [12]

Výhody a nevýhody kanceláří typu open space

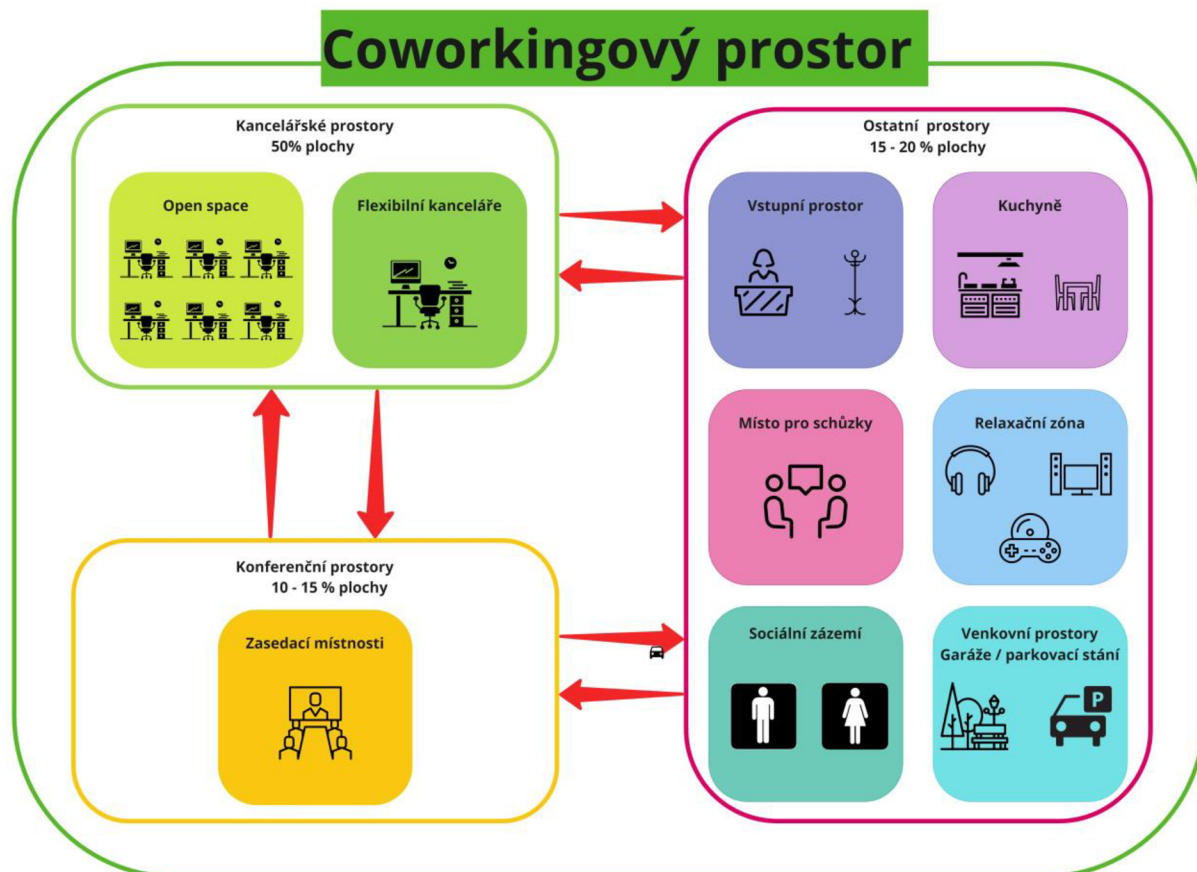
Výhody a nevýhody open space kanceláří jsou obdobné jako výhody a nevýhody coworkingových prostorů, jelikož právě open space kanceláře jsou jejich nedílnou součástí.

- Nižší pořizovací a provozní náklady
 - Největší výhodou jsou nižší náklady při výstavbě i následné údržbě přepočtené na jednotku plochy nebo zaměstnance. Dochází i k ušetření plochy oproti uzavřeným kancelářím. [12]
- Větší variabilita
 - Díky variabilnímu vybavení a demontovatelným konstrukcím je možné prostor přebudovávat podle aktuálních potřeb. [12]
- Snadná spolupráce a komunikace
 - Pro pracovníky je snadnější komunikovat, navazovat kontakty a řešit pracovní úkoly a projekty v otevřeném prostoru než v uzavřených kancelářích. Dochází tím i k větší efektivitě a produktivitě, protože tímto dochází k úspoře času.
 - Z negativního hlediska může častěji docházet ke konfliktům a nedorozuměním mezi pracovníky. [12]
- Vyšší přehlednost a kontrola
 - Z hlediska kontroly a přehlednosti o činnosti pracovníků je tento typ pro zaměstnavatele velice výhodný. Ze strany zaměstnanců je tato vlastnost spíše negativní. [12]
- Vyšší hlučnost
 - Z pohledu pracovníků se jedná o největší nevýhodu tohoto typu kanceláří. Zdroji hluku mohou být přístroje a zařízení umístěné v kancelářích (počítače, klimatizace apod.), lidé (telefonování, rozhovory a pohyb pracovníků) a vnější prostředí (hluk z ulice, doprava) a další. [12]
- Ztráta soukromí
 - V návaznosti na předchozí bod dochází u jednotlivých pracovníků ke ztrátě soukromí, a tím může docházet ke snižování jejich motivace a spokojenosti. Pracovní místa mají nedostatek prostoru pro osobní věci a může docházet i k vyšší míře krádeží osobních věcí. [12]

- Horší světelné podmínky
 - Ve velkoprostorových kancelářích, zejména jejich středových oblastech, dochází k nižší míře denního – přirozeného světla a k jeho individuální regulaci. [12]
- Horší mikroklimatické podmínky
 - Obdobným problémem jako předchozí bod jsou horší mikroklimatické podmínky a jejich nemožná individuální regulace. Jedná se zejména o teplotu, vlhkost, proudění a znečištění vzduchu v prostoru. Dochází zde i ke zvýšené pravděpodobnosti šíření virových onemocnění vzduchem. [12]

2.11 DISPOZIČNÍ ŘEŠENÍ A VYBAVENÍ INTERIÉRŮ CENTER

Každý coworkingový prostor je jedinečný. Odlišují se dispozičně a hlavně vizuálně. Některé mají malé plochy a dispozice jsou vytvořeny pouze nejnужnějšími provozy. Jiná centra jsou velkolepá na prostor i dispoziční řešení, některé prostory jsou designové a moderně vybavené, jiné jsou vybavené jen nejnужnějším základem pro své fungování, ale i přesto mají všechny podobný smysl vybavení. Za nezbytný základ coworkingových kanceláří by se dal považovat kancelářský nábytek, sociální zařízení, nadprůměrně rychlý internet, tiskárna a samozřejmě výborná káva.



Obrázek 7: Schéma rozložení coworkingového centra

Zpracování: Autor práce

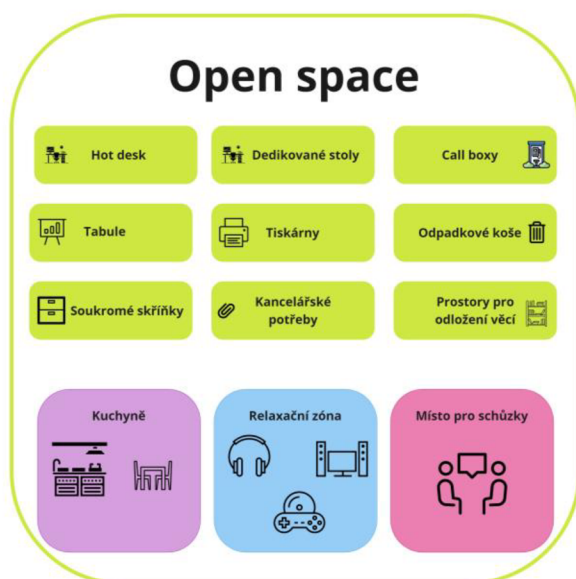
Open space, flexibilní kanceláře, zasedací místnosti

Dispozičně coworkingy obsahují open space a flexibilní kanceláře pro práci uživatelů. Open space je vybavený kancelářským nábytkem, tabulemi, tiskárnami, odpadkovými koši, policemi či skřínkami pro možné odložení věcí. Dále je čím dál více vhodné a žádané od uživatelů umísťování call boxů do open space, aby došlo k minimalizování narušování klidu na práci. Pro práci v soukromí se zde často nachází i samostatné soukromé kanceláře, které jsou určeny pro ty, kterým práce v open space nevyhovuje, nebo pro práce týmů.

Zasedací místnosti či místnosti pro videokonference jsou vybaveny opět kancelářským nábytkem, dataprojektory a tabulemi.

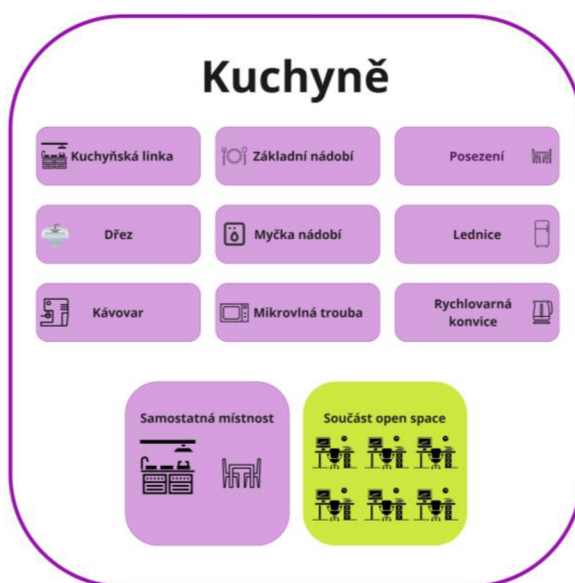
Kuchyně

Coworkingy mají samozřejmě kuchyňku s nezbytným vybavením jako je lednice, mikrovlnná trouba, rychlovarná konvice a samozřejmě kávovar. Vhodné je i umístění myčky. Kuchyňka bývá buď v samostatné místnosti, nebo součástí open space, kde ale může docházet k narušování klidu pro práci uživatelů, ale zároveň vytváří důležité místo setkávání. Součástí by mělo být místo pro konzumaci občerstvení.



Obrázek 8: Schéma Open space

Zpracování: Autor práce



Obrázek 9: Schéma kuchyně

Zpracování: Autor práce



Obrázek 10: Schéma flexibilní kanceláře

Zpracování: Autor práce

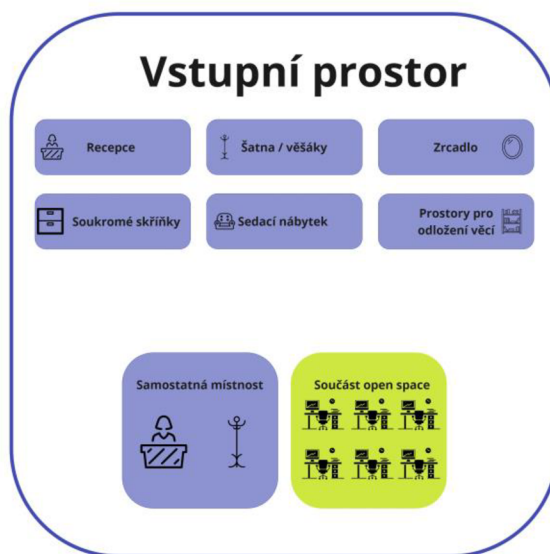


Obrázek 11: Schéma zasedací místnosti

Zpracování: Autor práce

Vstupní prostor

Malé coworkingy (přibližně do 30 osob) oproti velkým většinou neobsahují ve vstupním prostoru recepci se stálým zaměstnancem, který je uživatelům nápomocný, protože pro ně není bezpodmínečně potřebný. V každém případě je nutné, aby se ve vstupním prostoru, případně v open space nacházely věšáky na svrchní oblečení uživatelů, zrcadlo, lavice, či prostor pro odložení věcí a uzamykatelné skříňky pro jednotlivé uživatele.



Obrázek 12: Schéma vstupních prostorů

Zpracování: Autor práce

Sociální zázemí

Samozřejmostí je sociální zázemí oddělené pro muže i ženy a často obsahující i sprchy.



Obrázek 13: Schéma sociálního zázemí

Zpracování: Autor práce

Relaxační zóna

Většina coworkingů má také odpočinkové a relaxační zóny tvořené různým pohodlným nábytkem, ale například i prostorem pro lehké protažení uživatelů.

Místo pro schůzky, venkovní prostory

Velké coworkingové prostory také často obsahují místo pro schůzky uživatelů mezi sebou nebo uživatelů a jejich zákazníků. Velkou dispoziční výhodou některých coworkingů je venkovní prostor, který mohou uživatelé využívat pro svou práci nebo vychutnání obědu za hezkého počasí.



Obrázek 14: Schéma relaxační zóny

Zpracování: Autor práce



Obrázek 15: Schéma místa pro schůzky

Zpracování: Autor práce

Garáže, parkovací stání

Důležitou součástí coworkingových center tvoří i parkovací stání, která mohou být součástí garáží či v exteriéru centra. Parkovací stání je nutné poskytovat nejen uživatelům a zaměstnancům centra, ale i klientům uživatelů center. Samozřejmostí jsou místa pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace.

3 ANALYTICKÁ ČÁST

Analytická část práce je zaměřená na analýzu a rozbor několika coworkingových prostorů v České republice, které byly doplněny o dotazníkové šetření mezi uživateli center. Dále je zaměřena na potřeby studentů FAST VUT ohledně coworkingových center. Analytická část bude následně využita jako podklad v praktické části práce.

3.1 COWORKINGOVÉ PROSTORY V ČESKÉ REPUBLICE

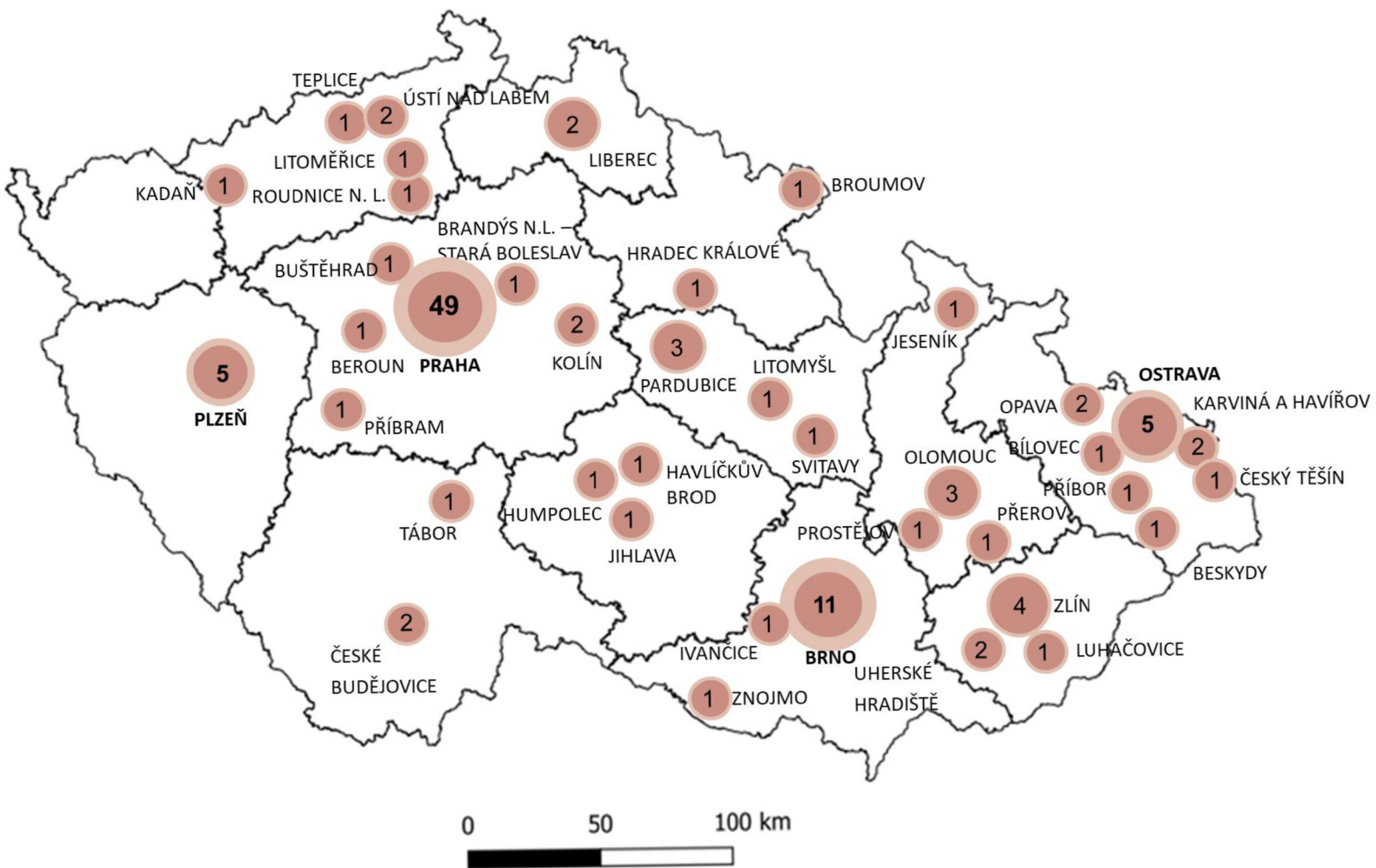
Jak již bylo zmiňováno v kapitole 2.1 Historie coworkingových prostorů, první coworkingové centrum Coffice bylo v České republice založeno 23. 11. 2009 v hlavním městě Praze. Nejdříve byla centra koncentrována do velkých měst, ale postupem času se začala rozšiřovat i do menších v rámci celé republiky. [59]

Ke dni 21. 9. 2022 se v České republice nacházelo celkem 121 coworkingových prostorů. Nejvíce coworkingových prostorů najdeme v Praze, a to celkem 49. Dále v Brně – celkem 11, a v Ostravě a Plzni po 5 prostorech. Celkový počet coworkingových prostorů ve městech nad 100 000 obyvatel je 74 z celkových 121. Coworkingy ale najdeme i ve všech ostatních krajských městech kromě Karlových Varů, a v mnoha okresních a dalších městech. [14]

Rozložení center v rámci republiky je velice zajímavé a je zobrazeno v obrázku č. 7. Nejmenší hustota center je na první pohled ve východních a jižních Čechách, tedy v Karlovarském kraji, kde se k 21. 9. 2022 nenacházelo žádné centrum. Dále v Plzeňském kraji se nachází 5 center v krajském městě a v Jihočeském kraji se nachází 3 centra. Menší zahuštění je i v kraji Vysočina, Libereckém kraji a Královehradeckém kraji. Naopak velké množství center se nachází ve středních Čechách a na prakticky celé Moravě. Seznam coworkingových center ke dni 21. 9. 2022 je uveden v příloze č. 1.

V rámci republiky existují a neustále vznikají nové specializované coworkingové prostory zaměřené například na ženy či na potřeby rodičů s malými dětmi, které obsahují hlídací koutky, a umožňují tak práci například ženám na rodičovské dovolené. Samozřejmě existuje i velké množství profesně zaměřených coworkingů, a to na advokáty, architekty, designéry, vývojáře, startupy, ale i výrobce a kutily. Některé velké coworkingy mají také své specifické vlastnosti, a to například Coworking Sněmovní 7 na Malé Straně, který poskytuje svým uživatelům luxusní ubytování. Impact Huby jsou známé pro své podporování startupů a projekty bojující proti klimatickým změnám. Paper Hub se pro změnu odlišuje tím, že přijímá všechny platby pouze v kryptoměnách. [8]

Freelanceři mají v České republice na výběr z mnoha desítek různých coworkingů, z nichž si mohou vybrat na základě svých osobních preferencí.



Obrázek 16: Mapa coworkingových center v České republice

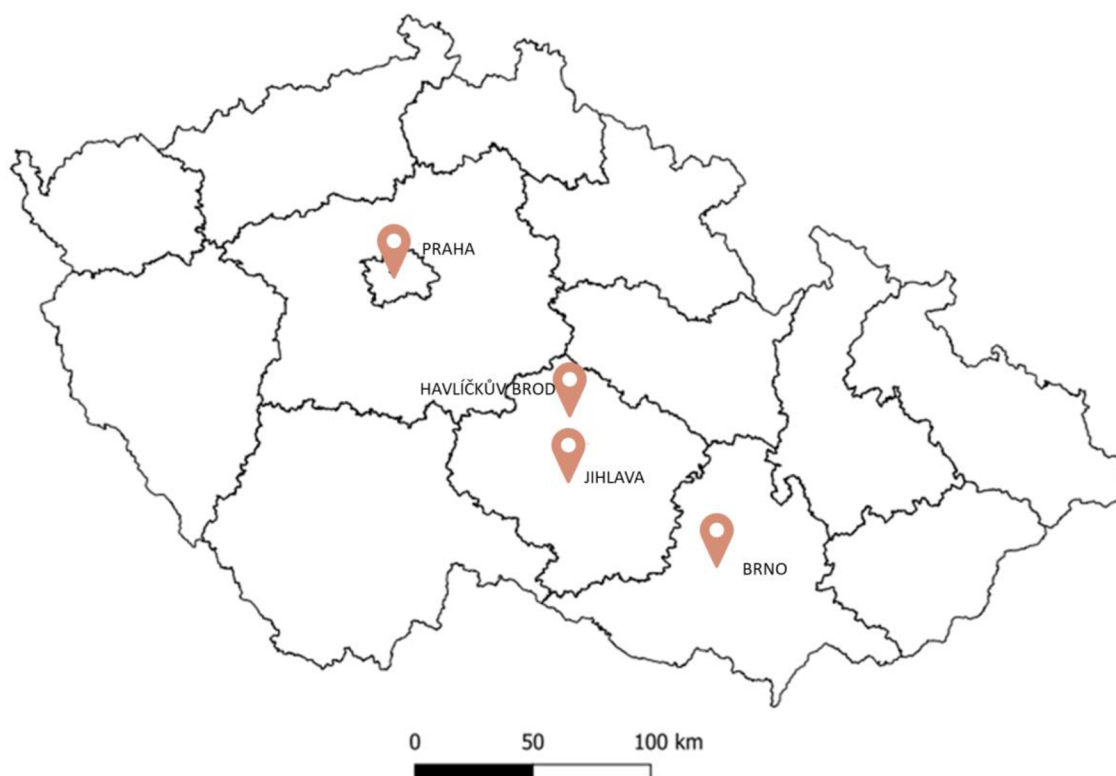
Zdroj: [14]

Zpracování: Autor práce

3.2 METODOLOGICKÉ VYMEZENÍ VÝZKUMU

Do výzkumu bylo zahrnuto celkem 5 coworkingových center:

- Impact Hub Brno
- Hubbr Havlíčkův Brod
- ArchiHUB Praha
- COWORK:S CityHUB Jihlava
- Scott.Weber Workspace Praha



Obrázek 17: Mapa umístění center zahrnutých do výzkumu

Zpracování: Autor práce

Tato centra byla do výzkumu zvolena na základě jejich velikostní, geografické a další diferenciace. Centra Scott.Weber Workspace, nacházející se v hlavním městě Praze, a Impact Hub Brno byla zvolena jako reprezentanti velkých coworkingových center nacházejících se ve velkých městech s vysokou koncentrací studentů a typických pro vysoké školy. Centrum ArchiHUB v Praze bylo zvoleno pro jeho úzkou vazbu na studenty Fakulty stavební Českého učení technického v Praze. Oproti tomu centrum Cowork:s CityHUB v Jihlavě bylo zvoleno

jako reprezentant malého centra fungujícího v krajském městě, ale zároveň ve vazbě na vysokou školu. Posledním centrem byl zvolen Hubbr v Havlíčkově Brodě, který reprezentuje malé centrum v okresním městě. Poslední dvě zmiňovaná centra zároveň reprezentují centra mimo metropole České republiky, a to přímo v srdci Vysočiny, která má dlouhodobě problém s odchodem mladých lidí, jelikož se nachází mezi dvěma největšími městy republiky.

Provozovatelé coworkingových center byli osloveni prostřednictvím e-mailu, a následně s nimi byla osobně provedena řízená interview. Výjimkou bylo centrum Scott.Weber Workspace v Praze na Václavském náměstí, jehož provozovatel umožnil pouze osobní prohlídku a popis centra psanou formou. Všechny zvukové záznamy z výše uvedených čtyř rozhovorů jsou dostupné v archivu autorky práce. V následujících kapitolách jsou uvedeny jednotlivé případové studie ze získaných dat pomocí řízených interview. Otázky, které byly předmětem rozhovorů, jsou uvedeny v příloze č. 2.

Informace získané z řízených interview s provozovateli center byly doplněny o dotazníkové šetření mezi uživateli coworkingových center. Otázky dotazníkového šetření jsou uvedeny v příloze č. 4. Dotazník vytvořený pomocí platformy Google Docs byl uživatelům distribuován elektronicky skrze provozovatele center. O distribuci dotazníku bylo požádáno 72 center z České republiky. Následně byl dotazník distribuován mezi uživatele přes sociální sítě. I přes široké spektrum oslovovaných respondentů, byla návratnost dotazníku nízká a respondentů, kteří dotazník zodpověděli, bylo v konečném důsledku pouhých 26. Takto nízký počet proto nelze považovat za reprezentativní vzorek a dotazníkové šetření se v tomto případě ukázalo jako neefektivní výzkumný nástroj. Jiné výzkumné nástroje (např. individuální či skupinové rozhovory) by v tomto daném případě mohly být vhodnější, je však nutné brát v potaz časovou a pravděpodobně i finanční náročnost takového výzkumu.

Druhé dotazníkové šetření bylo provedeno opět pomocí platformy Google Docs a bylo určeno pro studenty a zaměstnance Fakulty stavební Vysokého učení technického v Brně. Návratnost tohoto dotazníkového šetření byla vyšší, a to celkem od 115 respondentů, což bylo pro účely této práce vyhodnoceno jako dostačující vzorek. Otázky dotazníkového šetření jsou uvedeny v příloze č. 3 a výsledky v příloze č. 5.

3.3 ANALYZOVANÁ COWORKINGOVÁ CENTRA

3.3.1 ImpactHub Brno

Impact Hub je celosvětová síť coworkingových center. V rámci České republiky se nachází dvě centra v Praze, a dále v Brně, Ostravě a ve Zlíně. V Brně centrum sídlí na ulici Cyrilská č.p. 7.

Rozhovor byl prováděn s manažerkou centra Terezou Smékalovou 4. května 2022.

Charakteristika a cíle centra

Úspěšné coworkingové centrum musí dle manažerky Impact Hubu Brno poskytovat svým uživatelům základní „svatou čtveřici“, tedy: stůl, židli, internet a kávu. Impact Hub se ale snaží svým uživatelům poskytovat mnohem více. Centrum usiluje o různorodost svých uživatelů, o členitý a moderní prostor, rychlé reagování na poptávku trhu a zejména o osobní přístup a přátelský vztah mezi provozovateli a uživateli a výjimečnou atmosféru centra. [62]

Založení a lokalita centra

Jak již bylo řečeno Impact Hub je síť coworkingových center po celém světě, první v České republice vzniklo v Praze v roce 2010. V Brně bylo centrum otevřeno v roce 2015, ve stejné době i v Ostravě. V roce 2022 se další centrum otevřelo ve Zlíně. První myšlenka na tyto centra nevznikla v České republice, ale v Londýně, kdy si zakladatel řekl: *„Když jsem doma sám, mám nějaký nápad, jak to posunout dál. Moc to nejde, nemám se o tom s kým pobavit. Není tu nikdo, s kým mohu sdílet své zkušenosti. Co kdybych vytvořil prostor, kde se lidé budou potkávat, a ten prostor bude postavený tak, aby je vyzýval k tomu mezi sebou komunikovat a potkávat se. Atmosféra musí být taková, aby mezi sebou sdíleli a navazovali mezi sebou vztahy.“*⁷ Tato myšlenka se zalíbila i českým zakladatelům Petrovi Vítkoví, Jakubovi Marešovi a Zdeňku Rudolfskému, kteří se rozhodli otevřít první Impact Hub v Praze na Drtinově ulici v Praze 5. Myšlenka se dále rozrůstala a zakladatelé se rozhodli „pokrýt“ celé území republiky tak, aby se z jakéhokoliv místa šlo do Hubu dostat. V prostorech brněnského centra se dříve nacházel Výzkumný ústav pletářský. Před rozsáhlou rekonstrukcí objektu pro účely coworkingového centra byl objekt řadu let opuštěný a nevyužívaný. [62]

Lokalita Trnitá byla pro centrum zvolena na základě její blízkosti do centra města. V době zakládání centra byla lokalita jiná, ale předpokládal se rozvoj této lokality, a to se v současnosti děje. Velkým důvodem byl i tento konkrétní prostor, ve kterém šlo centrum vybudovat.[62]

⁷ [62] Řízený rozhovor s manažerkou coworkingového centra Impact Hub Brno ze dne 4. 5. 2022 [audio záznam]. Dostupné z archivu autorky.

Provozování centra

V počátcích provozování bylo důležité centrum propagovat. „Řekla bych, že jsme byli takoví první větší na scéně. Co teď vím o té scéně, nebo co už tak fungují dýl, tak jsou většinou menší coworkingy. Takové spíš rodinné, kdy má někdo třeba větší byt o čtyřech pokojích, tak to pronajímá jako coworking. U nás to bylo dát vědět, že něco takového existuje, protože to ty lidi neznali. Hodně to bylo o tom chodit ven a říkat jim: Hele tady máme tohle. Je to určený pro tady tyhle lidi. Pojdte se k nám podívat, vyzkoušet to.“⁸

V dnešní době již lidé tento koncept znají a po celosvětové pandemii je u lidí i hodně vyhledávaný. Dnes je to tedy o poskytování kvalitních služeb, protože lidé již mají od center nějaká očekávání, která dříve neměli a vytvářeli je sami zakladatelé. [62]

Dle manažerky je zakládání center dnes snazší než dříve díky většímu množství již fungujících a prosperujících center, od kterých se mohou potencionální zakladatelé inspirovat a poučit se z chyb jiných. [62]

Uživatelé mají největší zájem o 30hodinové tarify, které pro uživatele vychází přibližně na jeden pracovní den v týdnu v coworkingovém centru. Dále jsou nejžádanější tarify Fixed desk a neomezený tarif, u kterého mohou uživatelé do centra docházet neomezeně. Studenti centrum příliš nenavštěvují a většina uživatelů jsou místní lidé žijící v Brně, ale pár cizinců služby centra také využívá. Centrum se cizincům mluvícím anglicky snaží přizpůsobit a veškeré označující cedulky v centru jsou ve dvou jazycích. Portfolio uživatelů je velmi rozmanité, ale nejvíce zastoupený je obor IT. [62]

Akce pořádané centrem jsou zejména pro členy. Jedná se o networkingové a neformální akce. Formálnější akce pořádá Impact Hub dvě, a to Share, kdy se jedná o přednášku, či workshop většinou od členů pro členy, a Meetup. Prostory centra si pro své akce mohou lidé pronajmout i externě. Služby centra fungují na bázi důvěry. Drobné občerstvení v samoobslužných kuchyňkách je uživatelům volně přístupné a poplatky za ně jsou vybírány do kasičky. [62]

Silné a slabé stránky centra

Pro uživatele je velmi důležitá celková atmosféra a provozní tým, který vytváří přátelské prostředí. Provozovatelé se snaží uživatelům vyjít vstříc a vyřešit jakékoliv problémy. Další silnou stránkou je vzhled interiéru, který přímo vybízí ke kreativitě a uvolnění. Důležité je i zmínit opravdu kvalitní a promyšlený nábytek, který i po sedmi letech provozování je stále moderní a funkční. Silnou stránkou je i reagování na nové trendy a potřeby trhu. Centrum se snaží co nejvíce reagovat na poptávku každého jednotlivce. [62]

⁸ [62] Řízený rozhovor s manažerkou coworkingového centra Impact Hub Brno ze dne 4. 5. 2022 [audio záznam]. Dostupné z archivu autorky.

Slabým místem centra je chybějící klimatizace, která bývá problémem zejména v letních měsících. Někdy vznikají i problémy s určením ideální teploty prostoru. Tento problém, ale jistě vzniká ve všech prostorech, kde pracuje více lidí. [62]

Dispoziční řešení a vybavení centra

Centrum je tvořeno čtyřmi nadzemními patry a jedním podzemním ve kterém se nachází garáže a skladové prostory. V prvním nadzemním patře se nachází recepce, sklady, konferenční místnost pro 100–150 lidí, dvě kanceláře o rozloze přibližně 150–200 m², které ale centru přestaly vyhovovat a jsou představovány na několik menších kanceláří. Dále se v přízemí nachází několik menších kanceláří. Největší část druhého patra je tvořena open space s barem uprostřed prostoru. V levé části za barem se nachází Lounge zóna, chillzóna a po obou dlouhých stranách lemuji prostor menší kanceláře a sociální zázemí. Open space je tvořen kancelářským nábytkem, uzamykatelnými skřínkami, dalším pohodlným nábytkem pro posezení, call boxy. Ve třetím patře se nachází fixed desky s výhledem do open space a opět několik menších kanceláří a zasedacích místností. Kanceláře jsou doplněny o menší kuchyňky přibližně uprostřed dispozice podlaží a sociální zázemí. V posledním podlaží se nachází zasedací místnost Sky room, ze které je i přístup na jednu ze dvou venkovních teras. Centrum obsahuje celkem 40 kanceláří od 10 m² do 200 m², čtyři zasedací místnosti pro 8 až 40 osob. [62]

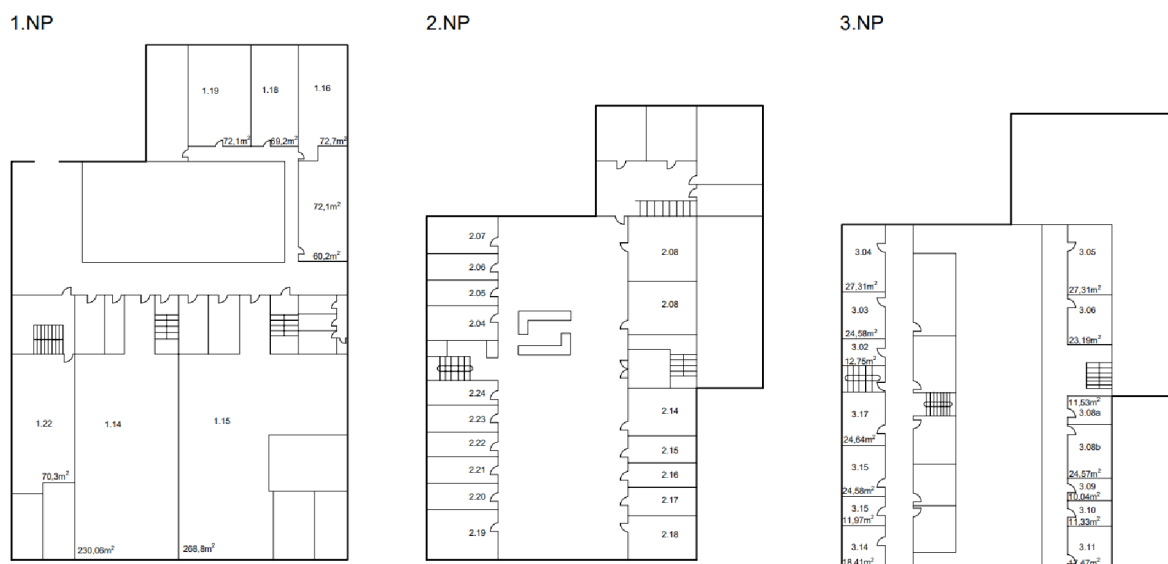
Dispozičně se centru osvědčilo jeho rozdělení na jednotlivé zóny, bar umístěný uprostřed open space, ke kterému to téměř všichni uživatelé mají blízko. Dále menší kuchyňky, umístěné u zasedacích místností a v jednotlivých patrech u kanceláří. Impact Hub je rozdělený na několik zón. První zóna je tvořena open space, který je tichou pracovní zónou, ve které by uživatelé neměli mezi sebou moc komunikovat a telefonovat. Druhou zónou je Lounge, neboli místo na kratší schůzky mezi uživateli a nebo uživateli a svými zákazníky. Větší meetingy, které trvají delší čas a jsou určeny pro větší počet lidí, se odehrávají ve třetí zóně zasedacích místností. Poslední zónou je venkovní prostor. Nejvíce využívaným prostorem je open space, v jehož srdci se nachází bar, kde se uživatelé setkávají. [62]

„V interiéru je zejména důležitý kvalitní nábytek na míru, který je promyšlený.“⁹ Impact Hub má ve své zóně Lounge sedačky s vyvýšenými opěradly, které navozují větší pocit soukromí. Dále je dle manažerky centra důležité dostatečné vybavení kuchyně, uzamykatelné skřínky a další vybavení, jako tiskárny a kancelářské potřeby, aby měli uživatelé zajištěný 100% komfort. Velmi důležité jsou pro interiér i květiny. Neopomenutým základem je i technické zázemí. Část skladů centrum pronajímá svým uživatelům. [62]

⁹ [62] Řízený rozhovor s manažerkou coworkingového centra Impact Hub Brno ze dne 4. 5. 2022 [audio záznam]. Dostupné z archivu autorky.

Slabým místem v interiérech centra je vnímán nedostatek call boxů. Dále malý prostor chillout zóny, ale pro její případné rozšíření nemají prostory. [62]

V exteriéru manažerka zmínila zejména dostatečné množství parkovacích stání pro stálé uživatele, ale i jednorázové návštěvníky, venkovní posezení a kuřárnu. [62]



Obrázek 18: Schéma půdorysu coworkingového centra ImpactHub Brno

Zdroj: [62]

Zpracování: Autor práce

3.3.2 Scott.Weber Workspace

Coworkingová centra Scott.Weber Workspace jsou obdobně jako Impact Hub celosvětová síť coworkingových center. V České republice se tato centra nachází v hlavním městě Praze, kde je doposud vybudováno 12 center a postupně jsou budovány další. [67]

Krátké shrnutí prostřednictvím emailové konverzace a osobní prohlídku autorce práce centra nacházející se v ikonické budově The Flow Building na Václavském náměstí v Praze 1 poskytla komunitní manažerka Sabina Neuvaldová.

Více informací z důvodu ochrany nebylo centrem autorce práce sděleno.

Charakteristika a cíle centra

Cílem je poskytovat inspirativní a flexibilní pracovní prostředí v moderních prostorech. [67]

Založení a lokalita centra

Centra Scott.Weber Workspace jsou provozovány již od roku 2009. [66]

V Praze se všechna centra nachází v atraktivních lokalitách, které mají výbornou dopravní dostupnost pro své uživatele. Vybrané centrum se nachází v Praze na Václavském náměstí, ve středu metropole s výbornou dopravní dostupností a občanskou vybaveností. [67]

Provozování centra

Centrum pořádá pro své klienty 1x měsíčně společné snídaně a jednou za dva týdny Smoothie Monday. Centrum dále poskytuje kancelářské potřeby, AV techniku, 2 tiskárny. V kuchyňkách mohou uživatelé využívat zdarma nápoje a drobné občerstvení. Přístup do centra je pro uživatele 24/7 a je možné zřízení sídla firmy. [66]

Dispoziční řešení a vybavení centra

Celková plocha centra je 2 580 m² a dispozičně obsahuje recepci s lobby, privátní kanceláře pro firmy, dedikované kanceláře, open space, 6 call boxů, sedm zasedacích místností s kapacitami od 4 do 22 osob vybavené obrazovkami, flip chart tabulemi a zařízeními pro videohovory. Eventový prostor s kapacitou až 100 osob, dvě plně vybavené kuchyňky s prostorem pro posezení a střešní terasu s kavárnou. Prostory open space a zasedací místnosti jsou řešeny variabilně s dělitelnými příčkami. [66] [67]

3.3.3 ArchiHub Praha

Coworkingové centrum ArchiHub je zaměřené zejména na projektanty a architekty. Majitelkou a zakladatelkou centra je Mgr. Markéta Azimová. Centrum se nachází uvnitř vnitrobloku na Puškinově náměstí 681/3 na Praze 6, který v historii sloužil pro obyvatele Dejvic jako kryt. [63]

Rozhovor byl prováděn se zakladatelkou centra 25. května 2022.

Charakteristika a cíle centra

Centrum se svým uživatelům snaží vytvořit klidné a přátelské prostředí a poskytovat jim 100% komfort. Dle majitelky je pro lidi pracující na volné noze důležitá socializace, zachování struktury dne a navazování nových kontaktů. Což v centru funguje výborně. Jelikož převážná většina uživatelů jsou projektanti či architekti, dochází k předávání zkušeností, propojování na různých projektech apod. *„Největší výhodou pro navazování kontaktů v coworkingových centrech je, že se uživatelé osobně poznají, vzájemně vidí, kdo jak pracuje, jestli je spolehlivý a tak podobně. Pak vznikají synergie napříč obory.“*¹⁰

Založení a lokalita centra

Majitelka centra podniká převážnou část svého života. Její firma prošla různými vývoji, od stěhování do čím dál větších kancelářských prostor až po stěhování opět do menších prostorů. V letech 2007 a 2008 firma ukončila s projektanty a architekty zaměstnanecké vztahy, ale přešli na formu projektového řízení, kdy jednotliví živnostníci se podílí na projektu. Takto začali pronajímat kancelářské prostory architektům a projektantům, nejednalo se však o oficiální coworkingové centrum. [63]

Prostory, ve kterých se centrum nachází dnes zakladatelka našla v roce 2018 a původní plán, který sdílela se svou kamarádkou bylo vytvořit z poloviny prostoru coworkingové centrum a z druhé jógové studio. Od tohoto plánu z důvodu vysokých finančních nákladů později ustoupily. Návrh dispozice byl několikrát upravován na základě požadavku, aby byl co nejvíce flexibilní z toho důvodu, že v rámci každého pracovního projektu se mění i velikost týmu, který na projektu pracuje. Rekonstrukce prostoru od podepsání rezervační smlouvy s realitní kanceláří poté trvala jeden rok. Lokalita centra byla pro zakladatelku jasná již od počátků myšlenky. Na Praze 6 se nikdy nenacházelo a do dnes nenachází jiné coworkingové centrum, zároveň zde sídlí nejdůležitější vysoká škola pro centrum, a to Fakulta stavební Vysokého učení technického v Praze. V blízkosti se nachází i velké množství vysokoškolských kolejí a sama majitelka centra má s touto lokalitou citové vazby. [63]

¹⁰ [63] Řízený rozhovor s majitelkou coworkingového centra ArchiHub Praha ze dne 25.5.2022 [audio záznam]. Dostupné z archivu autorky.

Provozování centra

Centrum bylo otevřeno v roce 2019, tedy těsně před vypuknutím celosvětové pandemie covid-19. Zakladatelka centra by tedy pro počátky provozování doporučila vytvořit si dostatečně velkou finanční rezervu. V již zaseté provozní fázi vyžaduje coworking každodenní péči, jako je úklid, údržba tiskáren a ostatních přístrojů, doplňování zásob apod. [63]

Samotné centrum akce nepořádá a nemá to v plánu ani do budoucna. V prostoru kuchyňky poskytují možnost pouze rychlého ohřátí již předem připraveného jídla, a to z důvodu, aby do open space nepřicházely další vůně a pachy. Své klienty spíše vyzývají k obědům mimo centrum. [63]

Největší zájem je u uživatelů o dlouhodobé pronájmy dedikovaných kanceláří a dedikovaných stolů v open space. Ve večerních časech jsou pronajímány zasedací místnosti pro účely doučování nebo schůzí bytových družstev. O víkendech zase pro různá školení a workshopy. [63]

Centrum využívají i studenti stavebních oborů, kteří zde získají pracovní prostor, ale i zajímavé pracovní nabídky. Studenti jiných oborů centrum nevyužívají. [63]

Silné a slabé stránky centra

Uživatelé na centru oceňují zejména prostor a vstřícný přístup majitelky i ostatních uživatelů. Potenciál ve zlepšení je v internetovém připojení a kvalitnějším multimediálním vybavení centra. Majitelka zároveň není dosud spokojena s akustikou prostoru. [63]

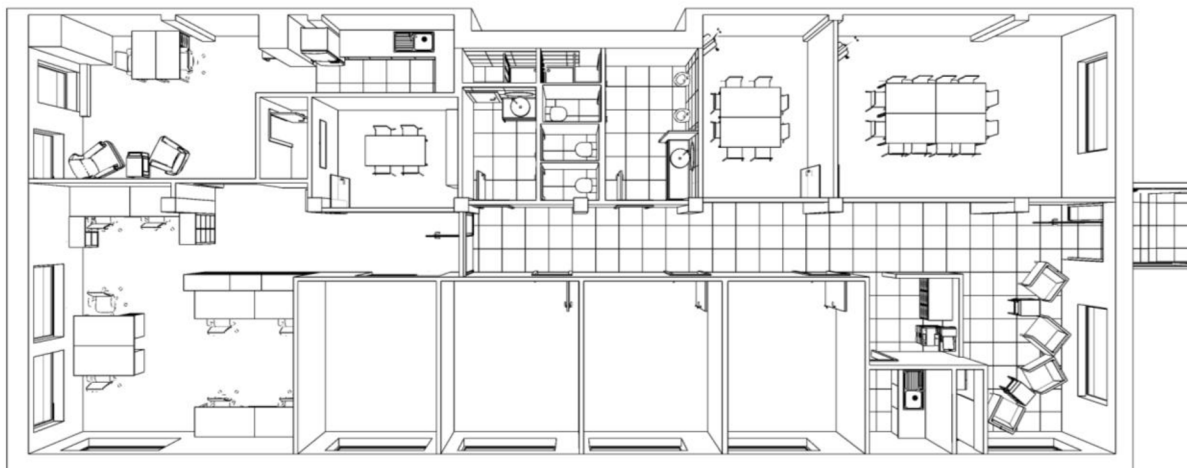
Dispoziční řešení a vybavení centra

Dispozičně centrum obsahuje open space s maximální kapacitou 10 pracovních míst, který je částečně rozdělen příčkou. Na open space dále navazuje kuchyňský kout. Dále čtyři samostatné dedikované kanceláře a tři zasedací místnosti různých velikostí. Nejmenší ze zasedacích místností slouží jako vzorková místnost pro architekty. Ve vstupním prostoru byla původně vybudována recepce, která díky relativně nízkému počtu uživatelů nebyla nikdy využita. Vstupní prostor je dále tvořen dlouhou chodbou, která centrum propojuje s vedlejším bytovým domem, přes který se do centra vchází. Chodba zároveň slouží pro ukládání koloběžek a skútrů. Samozřejmostí je sociální zázemí včetně sprch a malý sklad pro možné uskladnění věcí.

V rámci interiérů vyzdvihla majitelka centra akustiku, která se v rámci designu a vybavení interiérů řeší velmi složitě. *„Akustika se řeší hodně těžko. Tady s ní také hodně bojujeme, protože věci, které se lidem líbí, to jsou třeba skleněné příčky, otevřené prostory, velkoformátové dlaždice, hladké nábytky a tak dál ... tak jsou všechno věci, které hodně*

*zhoršují akustiku v interiéru. Takže já bych na první místo dala tu akustiku. Pak už jsou to věci designu, co se komu líbí. A ještě světlo.*¹¹

V rámci exteriérů by provozovatelka ráda rozšířila centrum i o menší zahrádku, nacházející se uvnitř vnitrobloku, na kterou je přístup z open space.



Obrázek 19: Půdorys coworkingového centra ArchiHub v Praze

Zdroj: [63]

¹¹ [63] Řízený rozhovor s majitelkou coworkingového centra ArchiHub Praha ze dne 25. 5. 2022 [audio záznam]. Dostupné z archivu autorky.

3.3.4 Cowork:s City Hub Jihlava

Coworkingové centrum Cowork:s City Hub Jihlava je druhé ze dvou center budované celorepublikové sítě coworkingových center SPOLU. Iniciátorem a zakladatelem centra v Jihlavě je Michal Kolařík. Cowork se nachází v nejvyšším patře nárožní budovy č.p. 635/1 v ulici Úzké v historickém centru Jihlavy. [64]

Rozhovor byl prováděn se zakladatelem centra 15. června 2022.

Charakteristika a cíle centra

Dle zakladatele je největší výhodou coworkingů pro uživatele prostor, který by si sami nikdy nepronajali. K síťování a navazování kontaktů mezi uživateli je spíše skeptický. Nikdy se mu toto navazování kontaktů neosvědčilo natolik, aby ho právě tento fakt přesvědčil k otevření centra. Ambicí centra je proto stát se nevšedním prostorem, který se neustále vyvíjí, a poskytuje tak svým uživatelům stále něco nového. Vzhledem k současné situaci s energetickou krizí je pan Kolařík toho názoru, že největší poptávka po coworkingových centrech bude na podzim roku 2022. [64]

Založení a lokalita centra

Centrum bylo otevřeno v dubnu roku 2022 v těsném centru krajského města Jihlavy. Jeho historie však sahá dál, a hlavně do několika směrů. Prvním je historie vzniku družstva SPOLU, která započala v nedalekém městě Humpolec. Druhým směrem je historie vzniku coworkingového centra v Jihlavě. Ta sahá do roku 2019, kdy iniciátor Michal Kolařík založil projekt s názvem JihlavaCity, později City.cz. Firma sídlila v kancelářských prostorách nedaleko současného centra v centru Jihlavy, ale v průběhu času jim prostory přestaly kapacitně vyhovovat, protože lidé pracovali převážně externě. Rozhodli se tedy dále podpronajmout volné prostory, a tak 1. 9. 2019 vznikl první coworkingový prostor v Jihlavě s názvem CityHub. V průběhu celosvětové pandemie covid-19 došlo k uzavření centra. Na začátku roku 2022 se Michal Kolařík spojil s již zmiňovaným coworkingovým družstvem SPOLU a centrum otevřeli. [64]

Lokalita centra byla zvolena na základě preferencí získaných z dotazníkového šetření, které bylo distribuováno mezi uživatele prvního centra. [64]

Provozování centra

Na začátku provozování je dle Michala Kolaříka potřeba mít zejména „pevné nervy“ a větší propagování. Svým uživatelům a organizacím ve městě chtějí centrum nabízet jako zázemí pro uspořádání jejich akcí. Sám provozovatel centra aktuálně nemá časovou kapacitu na to pořádat přednášky, workshopy apod. Uvažuje pouze nad menšími setkáními v rámci stálých uživatelů centra. [64]

Propojení uživatelů funguje na základě IT systému, kde jsou uvedeny kontakty všech uživatelů. Provozovatel měl za cíl provést toto propojení co nejméně násilnou formou. Rezervační systém nejprve fungoval na hodinové pronájmy, později byl přenastaven na celodenní tarify. [64]

Uživatelé jsou převážně osoby samostatně výdělečně činné. Pro studenty Vysoké školy polytechnické v Jihlavě vznikl ve spolupráci centra s IT firmou vzdělávací program ohledně programování. Centrum tak chce rozšířit povědomí o coworkingových centrech i mezi studenty. [64]

Silné a slabé stránky centra

Za největší výhodu centra byl označen charakter prostoru, který se uživatelům líbí. [64]

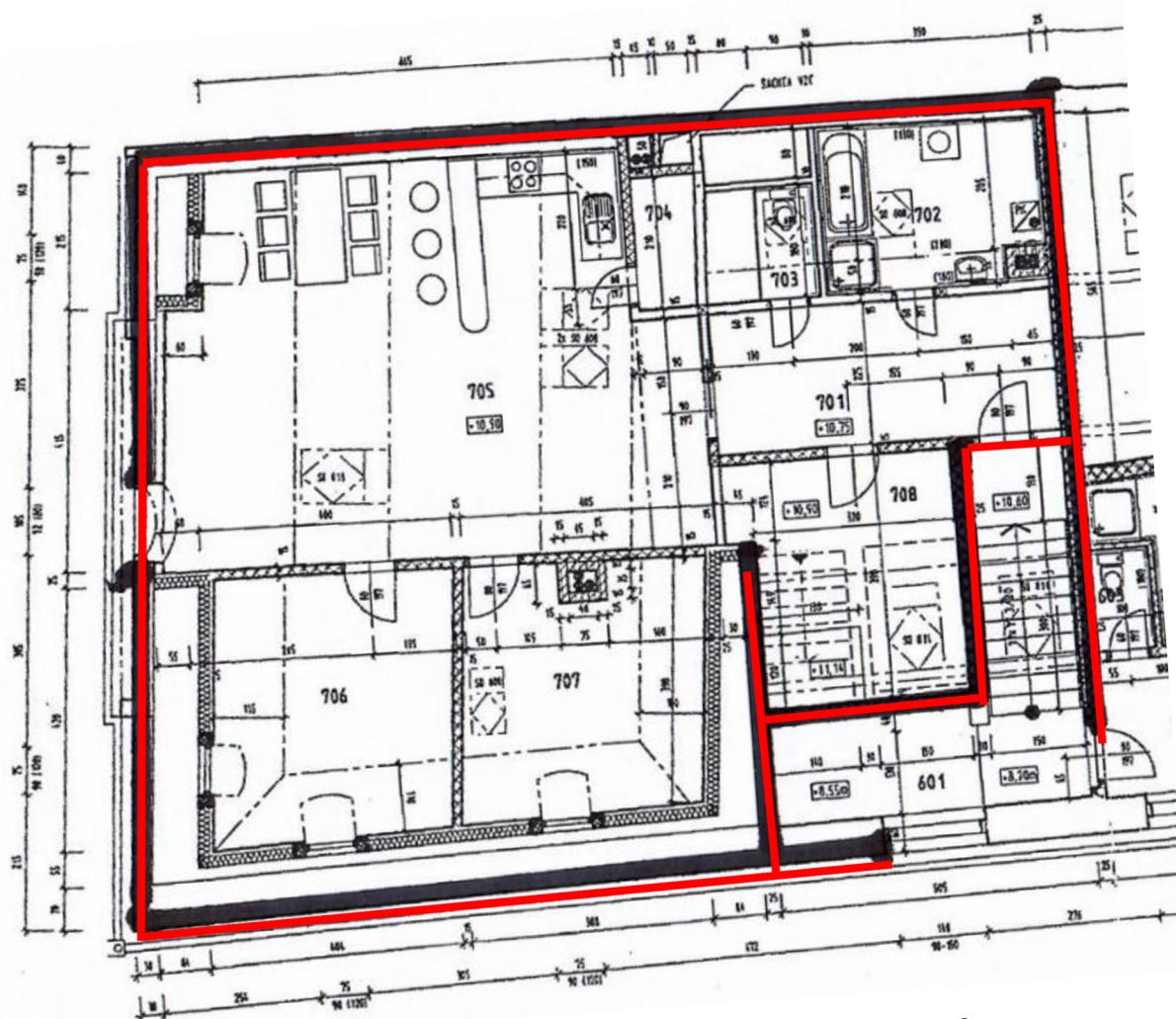
Mezi nevýhody centra patří absence tiskárny a kávovaru, které ale budou do centra postupem času doplněny. Provozovatel centra dále vidí nevýhodu v již zavedeném vstupním systému, který by chtěl rozšířit i na jednotlivé místnosti v centru. Do budoucna by podle něj mohla uživatelům vadit absence výtahu v budově. [64]

Dispoziční řešení a vybavení centra

Celková plocha prostoru je přibližně 126 m² a dispozičně je tvořeno třemi menšími místnostmi, ve kterých se nachází zasedací místnost pro čtyři osoby, menší kancelář se čtyřmi pracovními místy a v poslední relaxační místnost. Dále velký open space s kuchyňským koutem a dvěma pracovními místy a nejmenší místnost na video meetingy. Samozřejmostí je koupelna a vstupní chodba. Nejvíce využívaným a oblíbeným prostorem mezi uživateli je open space s otevřeným stropním prostorem až do krovu, který díky střešním oknům umístěnými směrem do více světových stran poskytuje denní světlo po celý den. Maximální kapacita centra je tedy šest pracovních míst plus 4 místa v zasedací místnosti. [64]

Ze standartního vybavení coworkingů byly podceněny uzamykatelné skříňky, které uživatelům v coworku chybí. Dále v coworku chybí kávovar a tiskárna, ale pouze z důvodu jeho počátků existence. [64]

Z důvodu lokality centra nemá coworking žádný venkovní prostor ani venkovní mobiliář. Parkovací stání zde uživatelům nechybí, jelikož se ulici od centra nachází obchodní centrum City park, které nabízí 3 hodiny parkování denně zdarma. Za menší poplatek se dá parkovat i na Masarykově náměstí. [64]



Obrázek 20: Půdorys coworkingového centra Cowork:s City Hub Jihlava
Zdroj: [64]

3.3.5 Hubbr Havlíčkův Brod

Coworkingové centrum Hubbr Havlíčkův Brod bylo založeno pod záštitou IT firmy Komtesa, která sídlí ve stejnojmenném městě. Centrum se nachází v ulici Masarykova č.p. 2853, necelých 600 metrů od Havlíčkova náměstí. [65]

Rozhovor byl prováděn s manažerkou centra Markétou Jíchovou 19. dubna 2022.

Projektovou dokumentaci či obdobné podklady si centrum nepřálo v rámci práce zveřejňovat.

Charakteristika a cíle centra

Hubbr se snaží být variabilním, flexibilním a zejména vstřícným centrem pro své uživatele. Jedná se o menší coworkingové centrum v srdci Vysočiny. Majitel provozuje centrum na vzájemné důvěře s uživateli, neseписují spolu smlouvy, uživatelé mohou centrum využívat 24/7 dle svých potřeb. [65]

Cílem nebyla pouze snaha vytvořit centrum, ale zejména omezit odchod mladých vzdělaných lidí z Vysočiny do velkých měst, s čímž má kraj dlouhodobé problémy. [65]

Založení centra

První myšlenka vznikla v pravděpodobně v průběhu roku 2016 a od roku 2017 centrum funguje. Záměrem bylo vybudovat komunitní centrum, kde by se scházeli především IT specialisté z Vysočiny a firma s nimi mohla navazovat kontakty. Centrum sídlí ve stejné budově, pouze o patro, níž než již zmiňovaná zaštiťující firma. [65]

Provozování centra

V prvotní fázi, před samotným provozováním, bylo nutné získat dostatek financí, aby bylo možné centrum vůbec vybudovat. V začátcích bylo centrum velmi marketingově propagováno a zároveň pořádalo velké množství akcí, workshopů či přednášek pro veřejnost. Kvůli časové náročnosti od toho centrum později upustilo. Dnes v již několikaletém zajištěm provozu není cowork stále plně soběstačný. Dle manažerky Markéty Jíchové je to dáno právě lokalitou centra v rámci republiky a tím, že na Vysočině není tolik lidí pracujících na volné noze, který by zároveň coworking využívali. [65]

Nabízené tarify byly postupem času upravovány na základě zkušeností a poptávky uživatelů od hodinového po fix desky, které jsou u uživatelů nejvíce oblíbené. Uživatelé mají k dispozici i drobné občerstvení a samozřejmě výbornou kávu. V začátcích byly opět pro uživatele pořádány společné snídaně nebo obědy, ale později od toho bylo upuštěno. [65]

Silné a slabé stránky centra

Mezi silné stránky centra patří určitě flexibilita, prakticky okamžitá možnost změny tarifu a přátelský přístup provozovatele. Manažerka centra uvedla: „*Jsme v tomhle dost ochotní diskuse a snažíme se, aby ti lidé tady byli spokojení. Cokoliv chtějí, tak se snažíme udělat k oboustranné spokojenosti.*“¹²

Své slabé stránky centrum vnímá v nedostatku uživatelů. Problém vidí zejména v odlivu mladých vzdělaných lidí z Vysočiny a nedostatku pracovních příležitostí, ke kterým by lidé coworking využívali. [65]

Dispoziční řešení a vybavení centra

Dispozičně obsahuje centrum vstupní chodbu s uzamykatelnými skříňkami, věšáky na odložení svrchního oblečení a posezením. Open space s maximální kapacitou 17 lidí obsahuje standardní kancelářské vybavení. Dvě zasedací místnosti s kapacitami maximálně 8 lidí jsou vybaveny televizemi, plátny, tabulemi a dataprojektory. Kuchyňka je umístěna v samostatné místnosti včetně posezení pro případné neformální schůzky. Prostor obsahuje samozřejmě sociální zázemí. [65]

Dle provozovatele chybí v centru odpočinková zóna s volnočasovými aktivitami, venkovní prostor, kde by uživatelé mohli trávit čas a samostatná kancelář, kterou by si mohli uživatelé pronajmout v případě zájmu o větší soukromí. Naopak se jim osvědčila kuchyňka, která je umístěna v samostatné místnosti a v open space tak nedochází k rušivým zvukům. Z důvodu situování centra na křižovatce a zároveň u hlavní silnice ve městě vznikl problém s nedostatkem parkovacích stání, kterých je zároveň pro zaměstnance firmy a uživatele centra, případně jejich zákazníky nedostatek. Zároveň je převážná většina parkovacích stání v okolí centra zpoplatněna, protože jak již bylo uvedeno cowork se nachází v širším centru města. [65]

V rámci interiérů by se dle manažerky centra mělo myslet zejména na dostatečný manipulační prostor kolem pracovních míst. Z provozního hlediska zmínila zejména kvalitní internetové připojení, přístup na tiskárnu a dostupné projektory apod. [65]

¹² [65] Řízený rozhovor s manažerkou coworkingového centra Hubbr Havlíčkův Brod ze dne 19. 4. 2022 [audio záznam]. Dostupné z archivu autorky.

3.4 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ PRO UŽIVATELE CENTER

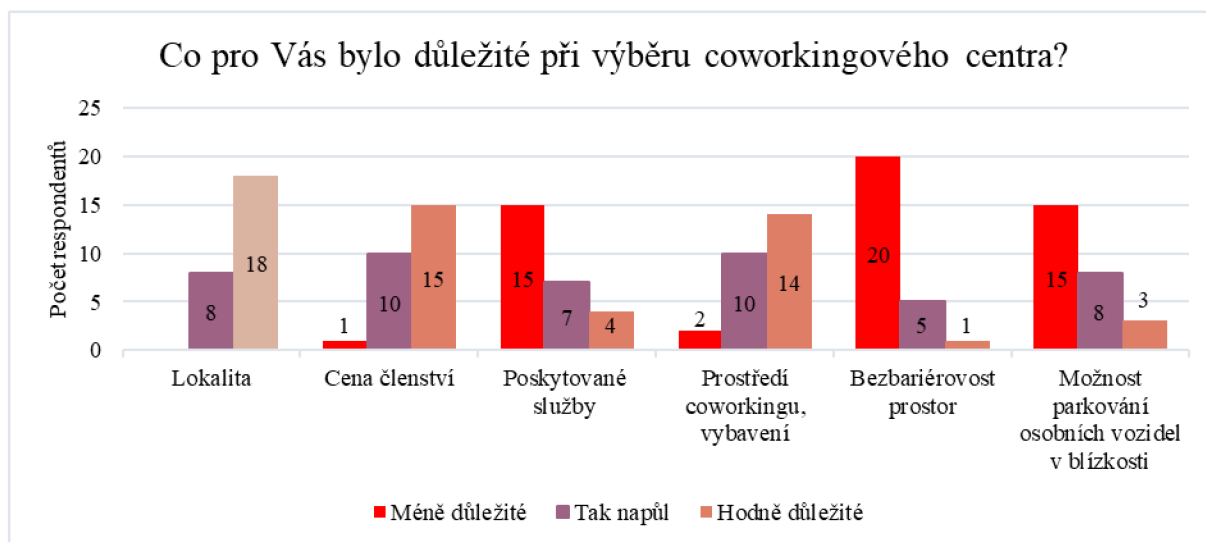
V rámci diplomové práce bylo provedeno dotazníkové šetření, které bylo zaměřeno na uživatele coworkingových center. Cílem šetření bylo zjistit, jaké vybavení a služby uživatelé v centrech nejvíce využívají, a jaké naopak nejméně. Dále co je motivuje k práci v coworkingových centrech a jaké další ovlivňující faktory jsou pro ně důležité při výběru centra. Nicméně konečné výsledky nelze označit za reprezentativní vzorek, jelikož se do dotazníku zapojilo pouze 26 respondentů. V této souvislosti je nutné poukázat na několik ovlivňujících faktů – a to na bezpečnostní opatření center z hlediska distribuce informací o spokojenosti, aktuálně velké množství dotazníkových šetření, které uživatele zahlcují, a samozřejmě i případný nezáměr o spolupráci. Dotazníky byly distribuovány elektronicky do 72 center v České republice, a následně i v rámci specializovaných skupin na sociálních sítích

Mezi respondenty převládali muži s 73,1 % odpovědí. Nejpočetnější věkovou skupinou coworkerů, kteří zodpověděli dotazníkové šetření, byly osoby ve věku 31 – 40 let. 73,1 % označilo za své nejvyšší dosažené vzdělání vysokoškolské. Zbýlých 26,9 % středoškolské, nebo vyšší odborné. Základní vzdělání či vyučení nikdo z respondentů nezvolil. Z hlediska pracovních poměrů převládali podnikatelé, živnostníci či nezávislí pracovníci se 76,9 %, 19,2 % uživatelů center jsou zaměstnanci firem a 3,8 % studenti. Nejvíce voleným pracovním oborem, ve kterém respondenti vykonávají svou práci, byly informační a komunikační činnosti 53,8 %, dále stavebnictví 19,2 %, vzdělávání 15,4 %, 7,7 % ostatní činnosti a 3,8 % peněžnictví a pojišťovnictví.

Dle výsledků celosvětového průzkumu Global coworking Survey z roku 2019 byl průměrný věk uživatelů center 36,4 let s nejpočetnější skupinou 30 – 39 let. 93 % respondentů zvolilo vysokoškolské vzdělání, 4 % středoškolské vzdělání a 3 % respondentů zvolilo základní, nebo žádné vzdělání. Nejvíce coworkerů - 42 %, byli opět freelanceři neboli podnikatelé, 37 % uživatelů se nacházelo v zaměstnaneckém poměru, dále 16 % byli majitelé firem, 3 % studenti a 4 % uživatelů se nacházelo v jiných pracovních poměrech. Nejčastěji voleným pracovním oborem byly s 19 % informační technologie, s 12 % marketing, prodej a reklamní průmysl, s 10 % poradenské činnosti. Mezi zaměřenými se nacházeli i designéři, spisovatelé, lektori, projektoví manažeři apod. [72]

Výsledky dotazníkového šetření prováděného za účelem této práce prakticky kopírují výsledky celosvětových průzkumů.

Pro respondenty dotazníkového šetření byla při jejich výběru coworkingového centra nejvíce důležitá lokalita - 18 hlasů, dále cena členství - 15 hlasů, pro 14 respondentů bylo důležité, jak se v prostoru cítí a jaké vybavení centrum poskytuje. Naopak nejméně důležitými faktory pro uživatele byla bezbariérovost prostorů, poskytované služby a možnost parkování osobních vozidel v blízkosti centra. Výsledky posledního faktoru závisí na lokalitě umístění centra ve městě a zároveň na velikosti města.



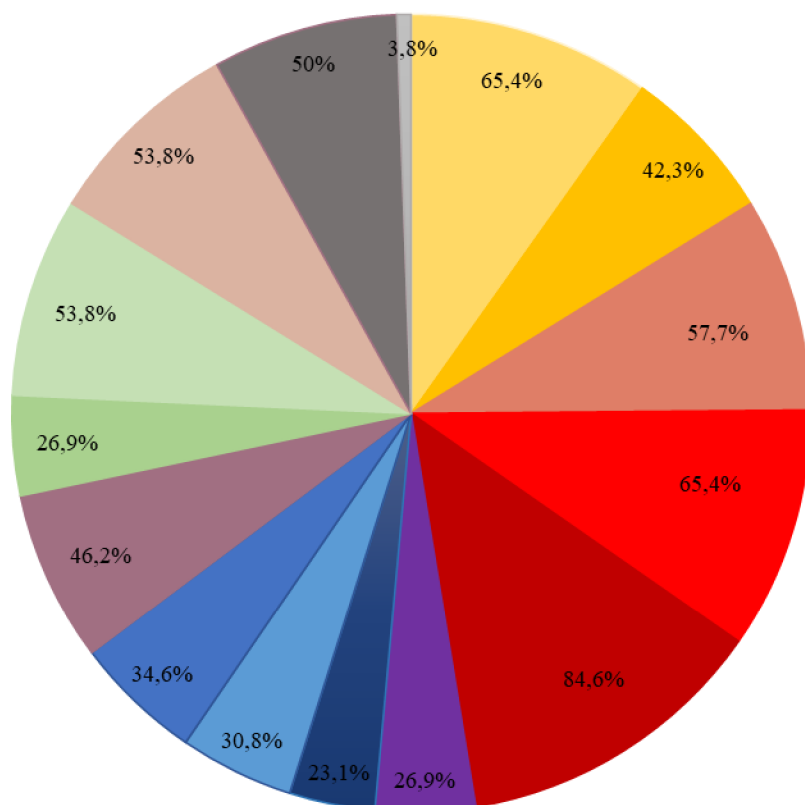
Graf 4: Důležité faktory při výběru coworkingového centra

Zpracování: Autor práce

Mezi hlavní důvody, proč coworkeři využívají coworkingová centra ke své práci, patří nejvíce (84,6 %) pocit oddělení pracovního a soukromého života. Dále proto, že je prostor motivuje k větší výkonnosti a kreativitě, a zároveň se coworkeři chtějí vyhnout pocitu izolování od okolního světa (oba po 65,4 %). Uživatelé také velmi stojí o navazování kontaktů a spoluprací s ostatními uživateli (57,7 %). Další důvody, proč coworkeři využívají coworkingová centra, jsou zobrazeny v grafu č. 5.

V celosvětovém průzkumu Global Coworking Survey z roku 2018 bylo zjištěno, že 45 % uživatelů očekává od těchto prostorů právě vytváření komunity, a dále navazování vztahů (40 %). 36 % využívá coworkingová centra kvůli událostem a 31 % zejména proto, že očekávají zvýšené příjmy díky faktorům coworkingů. Očekávání coworkerů z roku 2018 je zobrazeno v grafu 6.

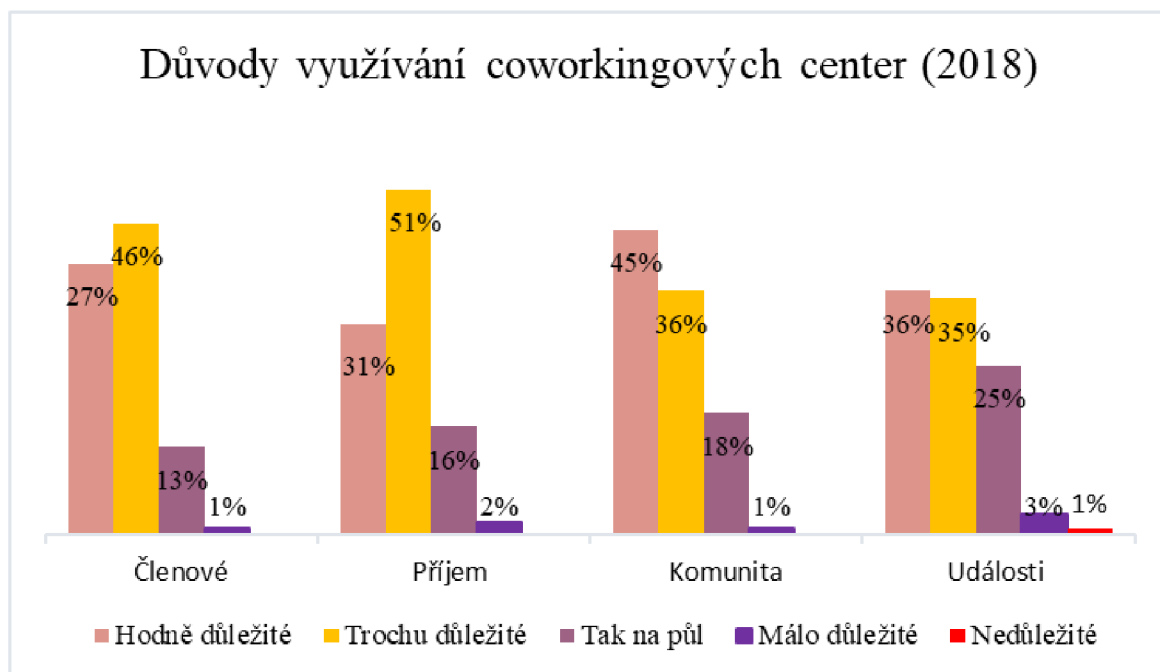
Jaké jsou hlavní důvody proč využíváte práci v coworkingu?



- Chci se vyhnout izolování od okolního světa
- Úspornější varianta (oproti pronájmu kanceláří)
- Chci navázat kontakty a spolupráce s ostatními členy
- Prostředí mě více motivuje k práci, kreativitě
- Oddělení pracovního a osobního života
- Prostory využívám ke schůzkám
- Přístup k možnostem dalšího osobního rozvoje (vzdělávací akce, konzultace)
- Přístup k vybavení a nástrojům
- Práce v coworkingu zvyšuje kvalitu mých pracovních výsledků
- Díky práci v coworkingu jsem schopný/á vykonávat pracovní úkoly efektivně
- Pracovní flexibilita
- Neformální prostředí (bez přísných pravidel)
- Získávání přátel
- Zachování struktury dne a denní rutiny
- Jiné

Graf 5: Hlavní důvody využívání coworkingových prostorů k práci

Zpracování: Autor práce



Graf 6: Důvody využívání coworkingových center v roce 2018

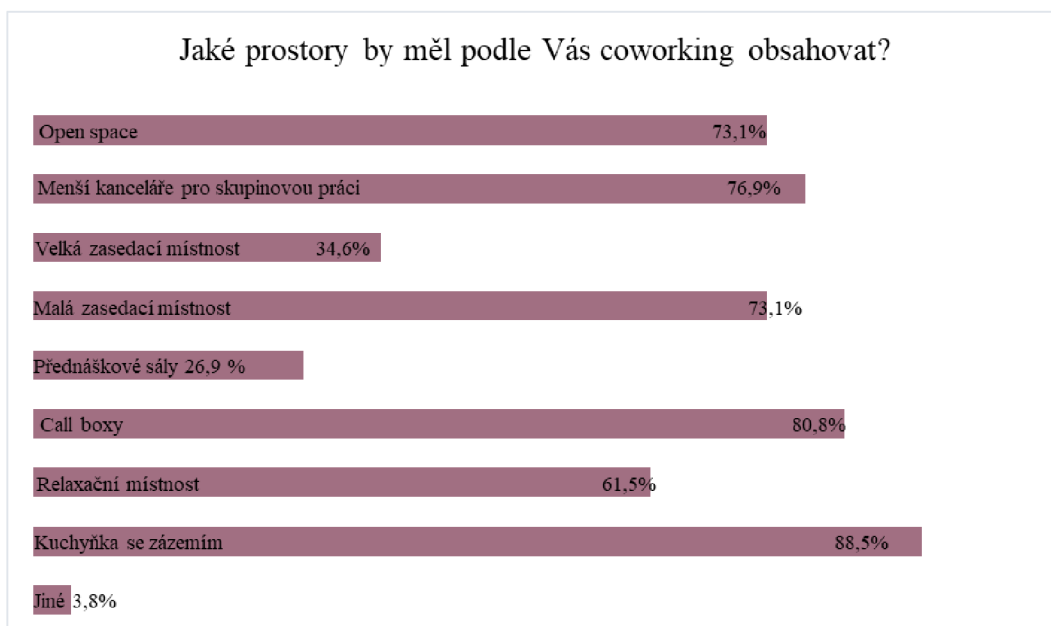
Zdroj: [73]

Zpracování: Autor práce

V otázce týkající se dispozičního vybavení coworkingových center zvolilo nejvíce respondentů (88,5 %) kuchyňku, je tedy vidět, že tento na první pohled podružný prostor, je velice důležitý pro celé fungování center. 80,8 % získaly call boxy, které jsou v posledních letech velice oblíbené. Prakticky stejné množství hlasů, 76,9 %, získaly menší kanceláře pro skupinové práce a po 73,1 % hlasů obdržel open space a malá zasedací místnost do 10 osob. Dalším důležitým prostorem (61,5 %) je relaxační místnost. Další prostory a jejich význam jsou zobrazeny v grafu 7.

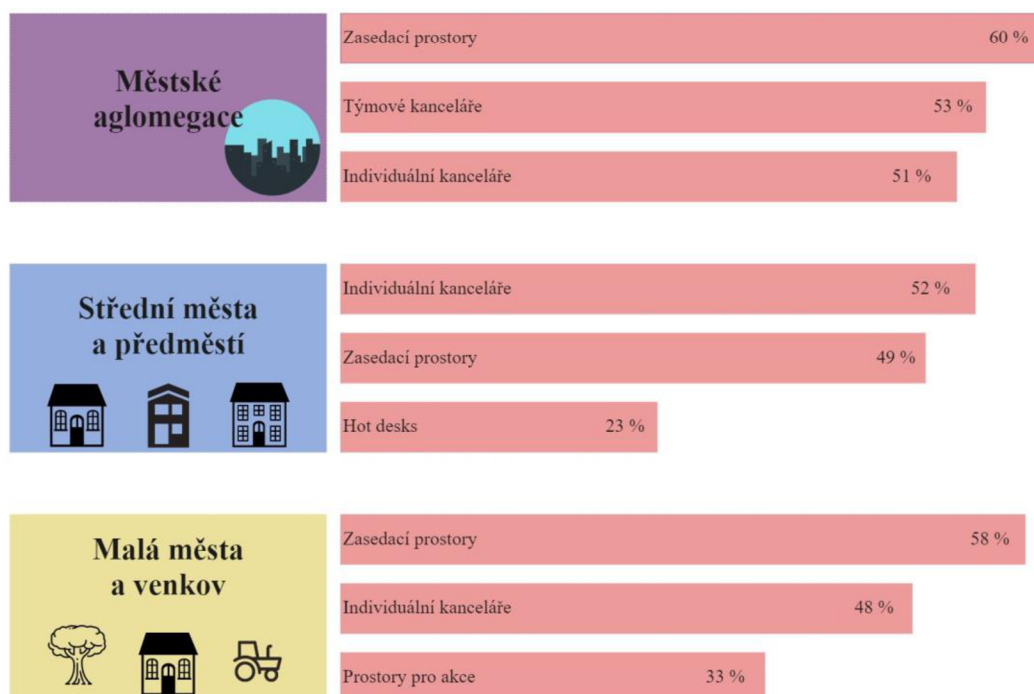
Pro doplnění předcházejícího grafu jsou v následujícím grafu 8 zobrazeny nejčastěji využívané pracovní prostory v jednotlivých oblastech, které jsou výsledkem posledního celosvětového průzkumu Coworking space trends z roku 2021. V centrech nacházejících se v městských aglomeracích uživatelé nejvíce využívají zasedací prostory (60 %), týmové kanceláře (53 %) a individuální kanceláře (51 %). Oproti tomu v centrech nacházejících se ve středních městech a předměstích velkých měst jsou nejvíce využívány individuální kanceláře (52 %), zasedací prostory (49 %) a hot desks pro náhodné uživatele (23 %). V centrech v malých městech a na venkovech jsou nejvíce využívány a poptávány zasedací prostory (58 %), individuální kanceláře (48 %) a prostory pro akce (33 %). Za nejvíce využívané prostory můžeme označit zasedací místnosti, které se umístily dvakrát na prvních příčkách a jednou na druhém místě. Dále jsou na všech úrovních velmi oblíbené individuální kanceláře. Na malých městech a venkově stojí za vyzdvihnutí velké využívání prostorů pro

akce, které jsou pro centra v malých městech a venkovech velice důležité, jak již bylo zmíněno v kapitole 2.6 Coworkingová centra v malých městech a ve venkovském prostoru.



Graf 7: Prostory coworkingového centra

Zpracování: Autor práce



Graf 8: Nejvíce využívané prostory v závislosti na typu oblasti

Zdroj: [70]

Zpracování: Autor práce

4 COWORKIGOVÉ CENTRUM NA FAST VUT

Brno se nachází v Jihomoravském kraji a je druhým největším městem v České republice. Fakulta stavební Vysokého učení technického se nachází v zastavěné části města na ulici Veverčí č.p. 331 v městské části Brno-střed necelé 2 kilometry od náměstí Svobody.



Obrázek 21: Mapa širších vztahů

Zpracování: Autor práce

Vybudováním coworkingového centra na Fakultě stavební Vysokého učení technického v Brně by vedení školy dalo svým studentům ideální nástroj, jak rozvíjet jejich podnikavost již během studia, a připravit je tak na pracovní život po škole. Centrum by studentům umožnilo zřízení virtuálního sídla jejich podnikání na Fakultě stavební, dále by prostor pomáhal studentům navazovat nové kontakty a rozvíjet kreativní myšlení, které je ve stavebnictví a architektuře velmi důležité. Prostor by studenti mohli samozřejmě využívat i pro vypracovávání svých skupinových i individuálních školních projektů.

V areálu Fakulty se v současné době nachází několik obdobných prostorů. Jedná se o Knihovnické informační centrum (KIC) nacházející se v 1. NP a 1. PP budovy A, pracovní prostor v atriu budovy D3 a relaxační zóny Meetina v budově R a Cheez v budově Z. Žádný z těchto prostorů ovšem neposkytuje studentům větší zázemí a možnost rozvíjení. KIC studentům poskytuje knihovnické a informační služby a počítačové vybavení. Pracovní prostor v budově D3 je tvořen pouze stoly, lavicemi a židlemi. Odpočinkové zóny jsou určeny k občerstvení, schůzkám a odpočinku studentů fakulty. V okolí fakulty se nachází několik dalších prostorů, které mohou studenti navštěvovat. Jedná se však o komerční prostory

kaváren a restaurací, které nejsou pro vykonávání studijních a pracovních záležitostí ideální. V blízkosti se nachází i Moravská zemská knihovna, jejíž prostory lze využívat za vstupní poplatek. Tyto prostory ovšem opět neposkytují služby jako coworkingové centrum. Prostory na fakultě a v jejím okolí jsou zobrazeny v příloze č. 7 - Situace navazujících veřejných prostorů.

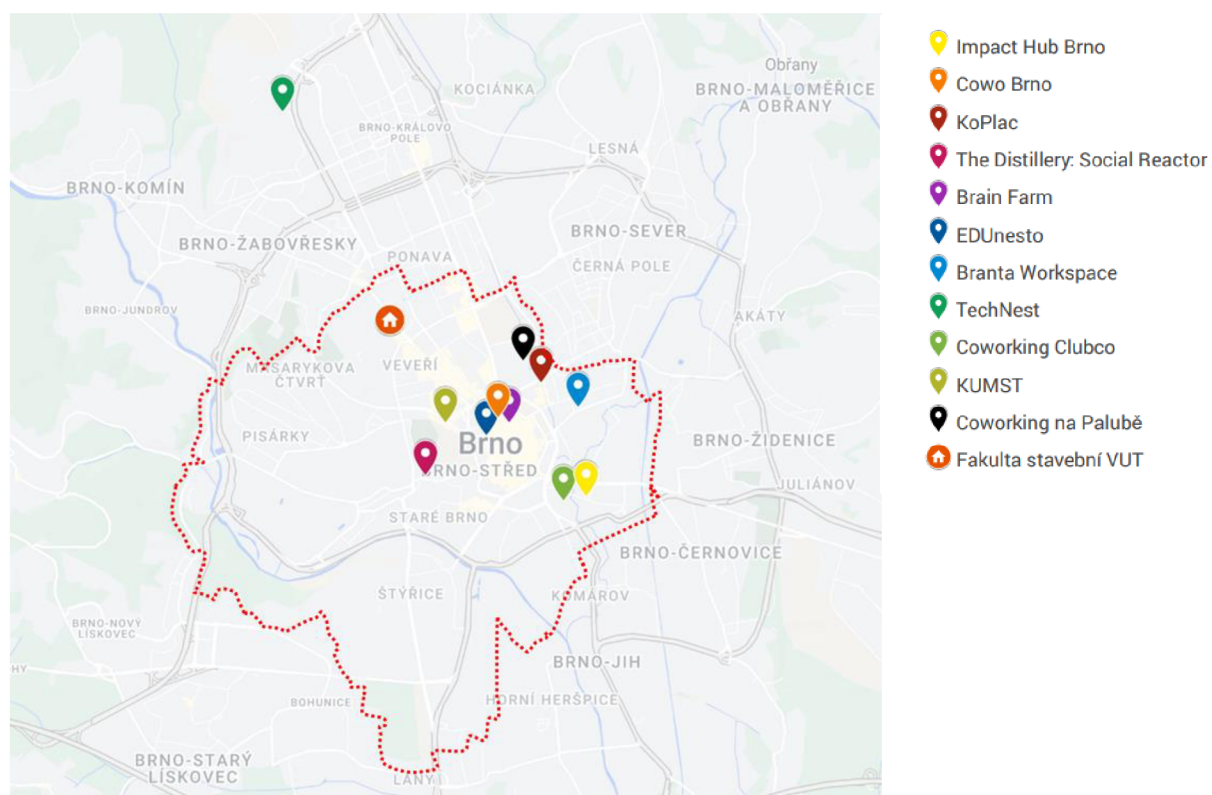
JIC se v Jihomoravském kraji dlouhodobě snaží rozvíjet a podporovat stávající i začínající podnikatele. V rámci svého působení má program i pro studenty zajímající se o podnikání, pro které pořádá vzdělávací akce a soutěže. VUT ve spolupráci s JIC spustilo projekt: Pojď podnikat!, ve kterém se mohou studenti VUT zúčastnit soutěže Cena podnikavosti studenta VUT. JIC vytvořilo i řadu programů pro pedagogy, kteří pak mohou dovednosti předávat svým studentům. [68], [69]

4.1 ANALÝZA COWORKINGOVÝCH CENTER V BRNĚ

Počátky coworkingových center ve městě Brně sahají do prosince roku 2010, kdy Jan Sekerka otevřel první centrum na území města. V průběhu dvanácti let se počet center v Brně rozrostl na 11. [60]

Centra se ale pouze neotvírala, došlo i k zániku některých z nich. V průběhu roku 2022, kdy byla práce zpracovávána, došlo k uzavření coworkingového centra Mitrovsky. Do budoucna je však již teď plánováno několik nových center. V rozvojové lokalitě Chytrá čtvrť Špitálka je plánováno centrum o rozloze přibližně 3500 m². [61]

Mezi současná největší centra v Brně patří Impact Hub a Clubco. V Brně bylo lokalizováno 11 fungujících coworkingových center. Jejich poloha je zobrazena na obrázku 18 níže. Z mapy je patrné, že většina center se nachází v užším centru města, kde jsou pro své uživatele dopravně snadno dostupná. Nejvíce vzdálené coworkingové centrum je TechNest, které se nachází v Technologickém parku u Fakulty strojního inženýrství a Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií Vysokého učení technického v Brně. Na mapě je zobrazena i poloha Fakulty stavební VUT, v jejímž okolí se coworkingová centra nenachází. Nejbližším centrem je kreativní Hub Kumst na Údolní ulici, který je od fakulty vzdálen přibližně 1,5 km.



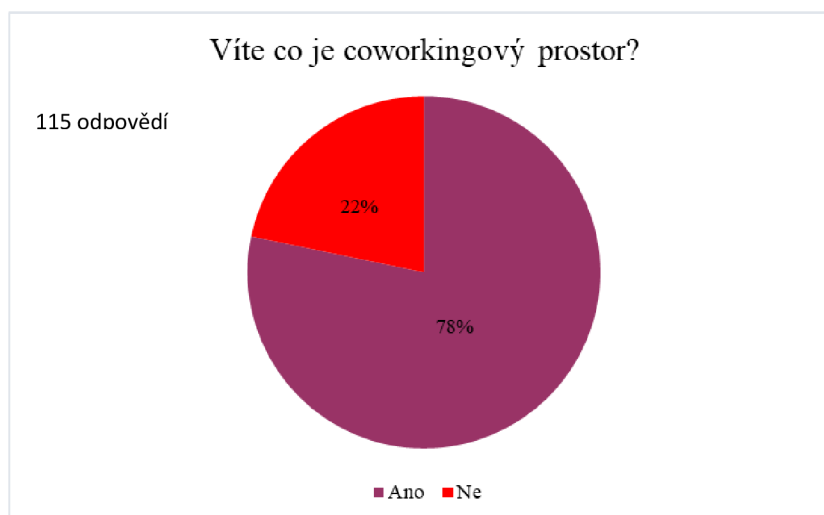
Obrázek 22: Mapa coworkingových center ve městě Brně

Zpracování: Autor práce

4.2 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Pro studenty a zaměstnance Fakulty stavební byl vytvořen dotazník „Coworkingový prostor na VUT FAST“, ve kterém respondenti zodpovídali 15 otázek týkajících se umístění a vybavení coworkingového centra na fakultě. Celý dotazník se nachází v příloze č. 3 a veškeré výsledky dotazníkového šetření se nachází v příloze 5. Do této kapitoly byly vybrány rozhodující výsledky, na základě, kterých bude provedena návrhová část práce.

Z celkem 115 respondentů vyplnilo dotazník 53 % žen a 47 % mužů. Nejvíce respondentů byli studenti bakalářského studijního programu, a to 76,5 %. Dále 15,7 % studentů magisterského programu, 5,2 % doktorského programu, 1,7 % zaměstnanci fakulty a 1 absolvent fakulty. Nejvíce respondentů, a to celkem 83,5 %, bylo ve věku 21–30 let, 13,9 % bylo mladšího věku než 20 let, a pouze 2,6 % bylo ve věku 31–40 let. Dotazník tedy nezodpověděl nikdo starší než 40 let.



Graf 9: Co je coworkingový prostor

Zpracování: Autor práce

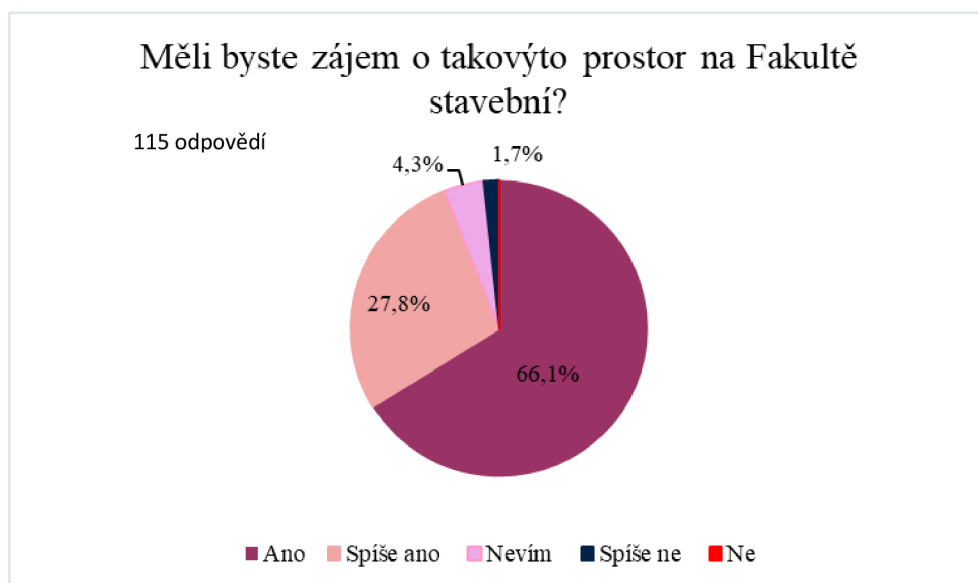
V první otázce „Víte, co je to coworkingový prostor?“ měli respondenti dvě možnosti odpovědi. Celkem 78 % dotázaných zodpovědělo, že ví, co je coworkingový prostor, a 22 % neví co coworkingový prostor je.

Dále 3 % respondentů coworkingová centra navštěvují, a mají tedy s nimi již zkušenost, 41 % nenavštívilo nikdy žádné coworkingové centrum. Nejvíce respondentů, 56 %, sice nevyužívá coworkingová centra, ale pro svou práci jsou zvyklí využívat obdobné prostory jako jsou knihovny nebo kavárny. Z výsledků grafu č. 10 lze usuzovat, že v případě otevření coworkingového centra na fakultě by studenti jeho služeb využívali, protože rádi pracují ve studovnách.



Graf 10: Navštěvování coworkingových center

Zpracování: Autor práce

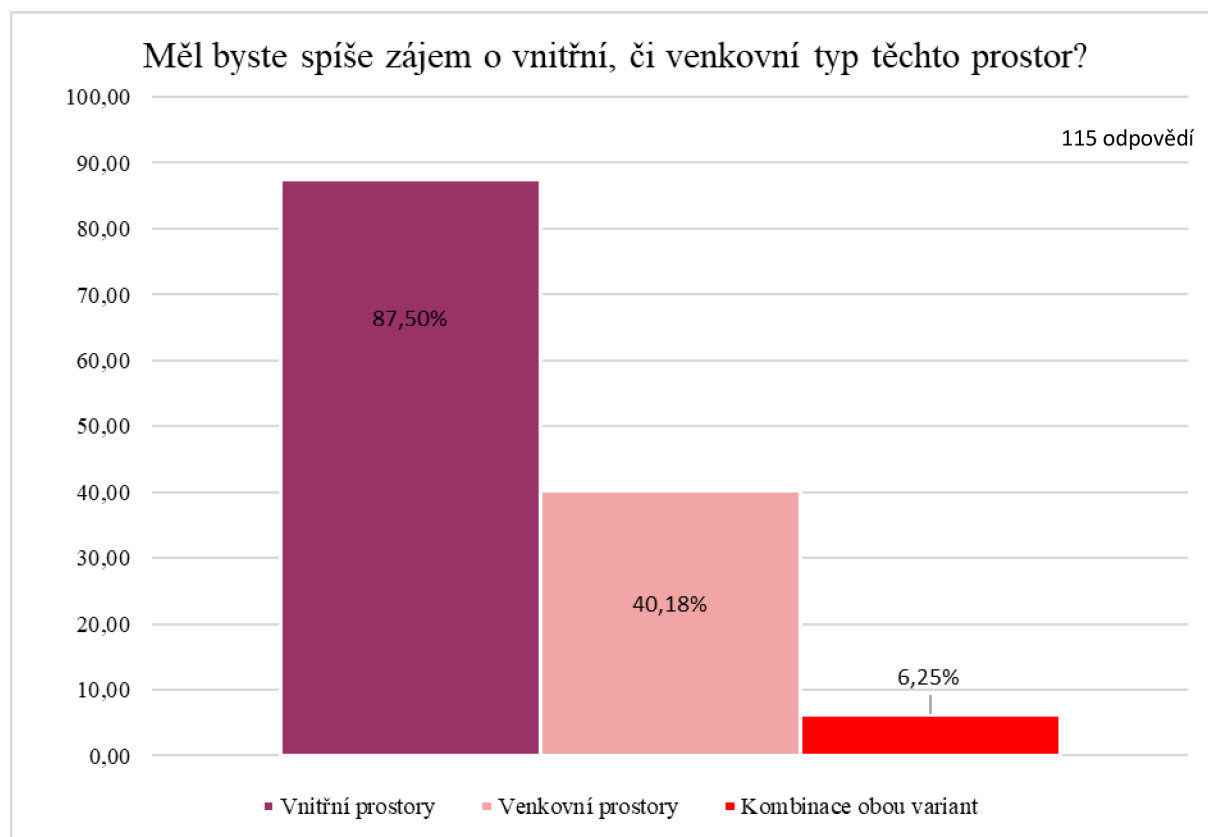


Graf 11: Zájem o coworkingové centrum na FAST VUT

Zpracování: Autor práce

Zájem o coworkingový prostor na Fakultě stavební má 66,1 % respondentů, 27,8 % zvolilo odpověď „spíše ano“, 4,3 % neví, zda by o tento prostor na fakultě měli zájem, a 1,7 % zvolilo variantu „spíše ne“. Nikdo z dotázaných nezvolil variantu „Ne“ tedy „Nemám o takovýto prostor na fakultě zájem.“ Tyto výsledky opět potvrzují, že studenti by rádi měli možnost využívat coworkingových prostorů na fakultě.

V rámci nalezení co nejideálnějšího umístění centra bylo respondentům položeno několik otázek týkající se jejich preferencí na umístění prostoru.



Graf 12: Vnitřní nebo venkovní coworkingový prostor

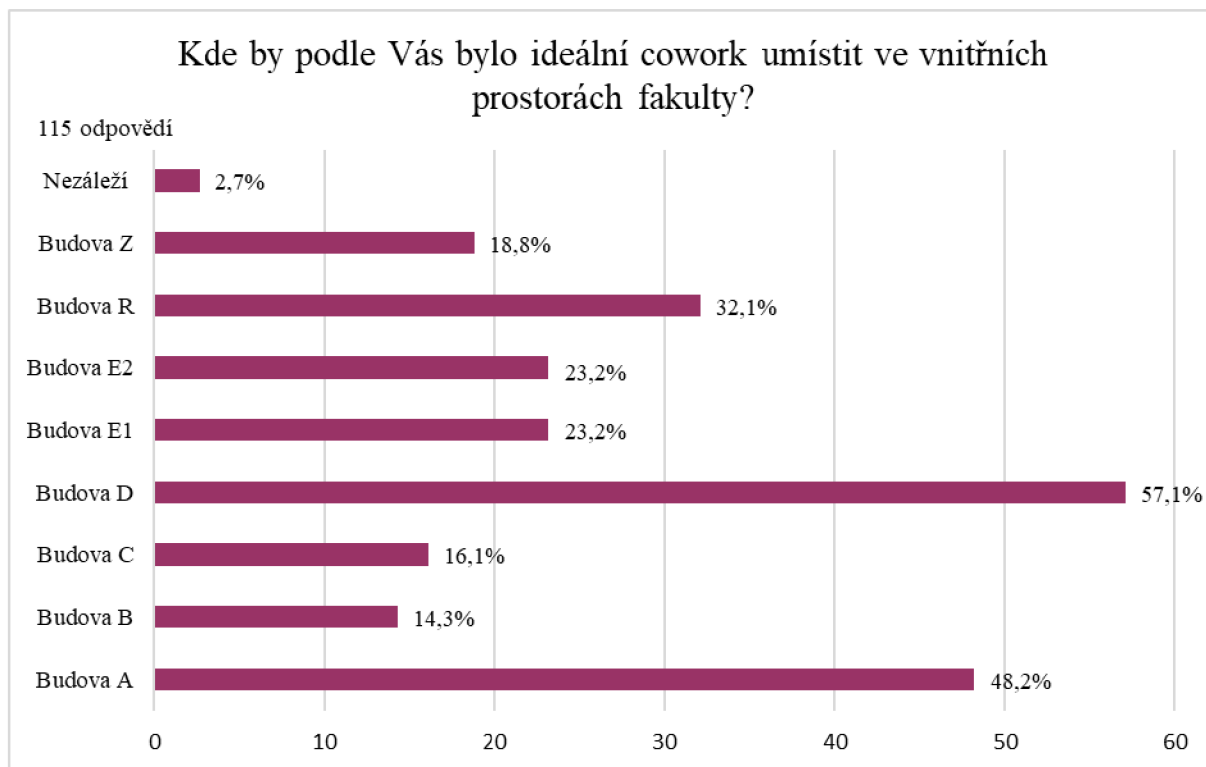
Zpracování: Autor práce

Nejvíce respondentů, konkrétně 87,5 %, má zájem o umístění coworkingového centra ve vnitřních prostorech fakulty, o polovinu méně respondentů, tedy 40,2 %, má zájem o umístění ve venkovních prostorech a 6,25 % by mělo rádo možnost využívat benefity obou předchozích variant. Tedy kombinaci venkovních a vnitřních prostorů coworkingového centra.

V rámci vnitřních prostor fakulty by studenti nejvíce ocenili umístění centra v budově D, a to celkem 57,1 %. 48,2 % by prostor umístilo do budovy A, dále 32,1 % v budově R, 23,2 % respondentů do budovy E1 a E2, 18,8 % do budovy Z a 16,1 % do budovy C a v budově B by centrum uvítalo 14,3 %. 2,7 % respondentů na umístění centra výhradně nezáleží.

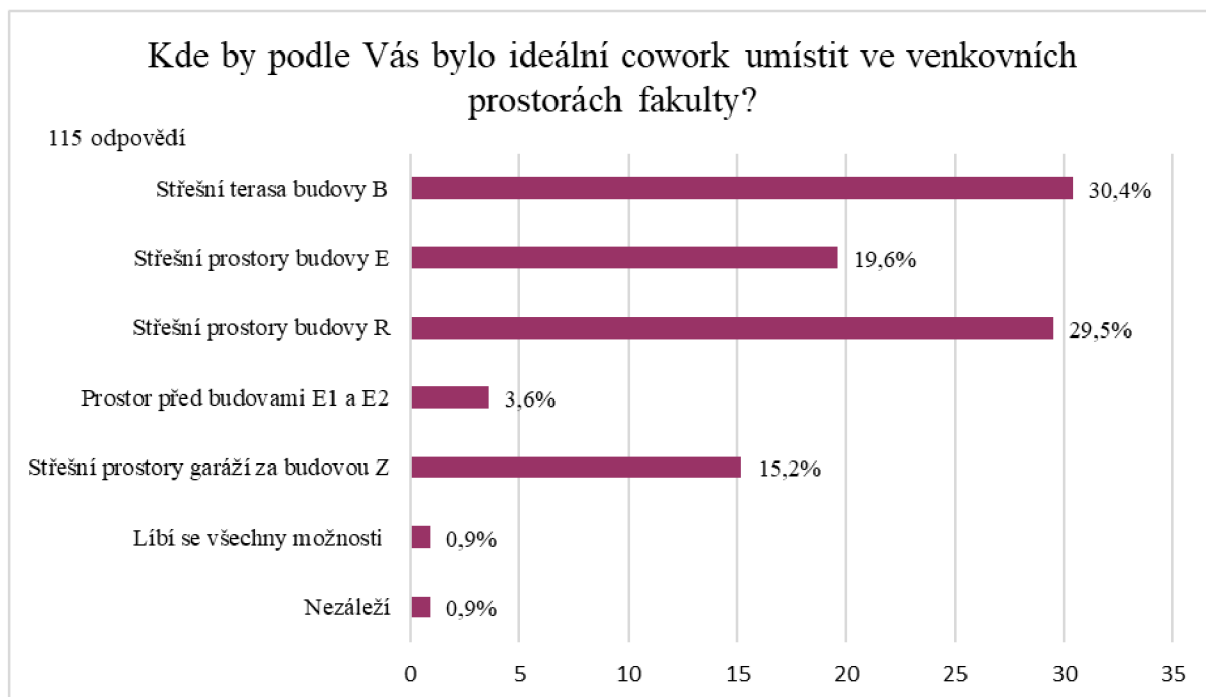
Při volbě ideálních venkovních prostorů byla nejčastěji, konkrétně 30,4 %, volena střešní terasa budovy B. Téměř stejné množství respondentů (29,4 %) zvolilo pro ideální umístění střešní terasu budovy R. Pro 19,6 % uživatelů je vhodná i střešní terasa budovy E a o něco málo uživatelů (15,2 %) zvolilo střešní prostory garáží za budovou Z. 3,6 % zvolilo pro umístění aktuálně nevyužívaný prostor před budovami E1 a E2. Všechny venkovní varianty umístění se líbily 0,9 % respondentů a shodnému počtu na umístění nezáleží.

Dle výsledků patrných z grafů 13 a 14 je vhodné umístit coworkingové centrum do prostorů nacházejících se ve středu fakulty.



Graf 13: Umístění coworkingového centra ve vnitřních prostorech fakulty

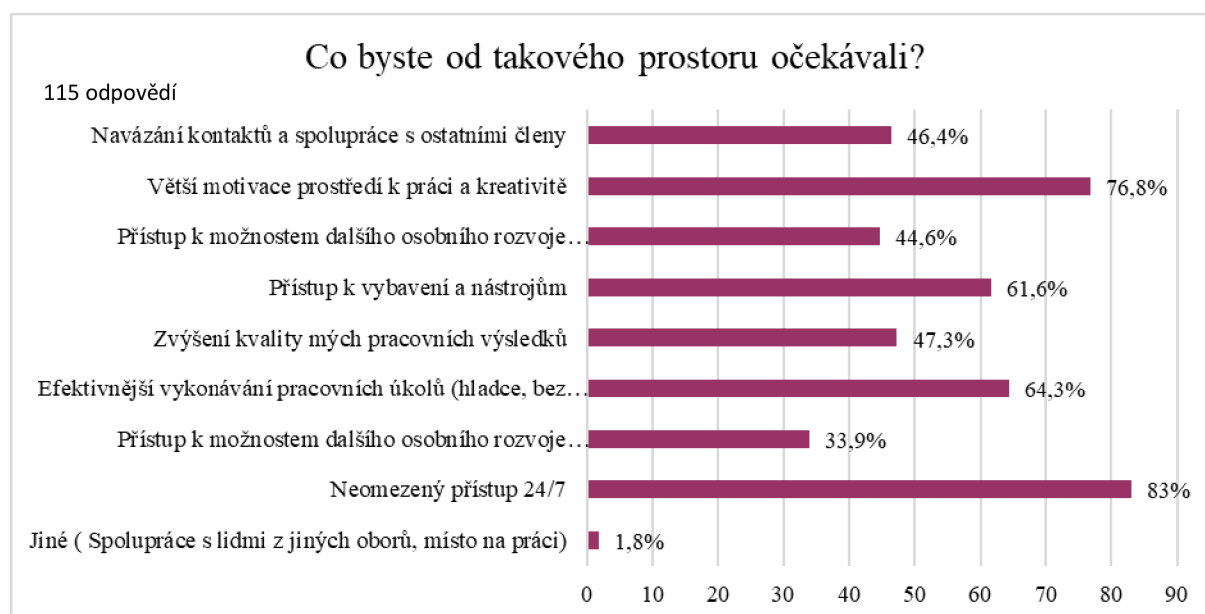
Zpracování: Autor práce



Graf 14: Umístění coworkingového centra ve venkovních prostorech fakulty

Zpracování: Autor práce

V další části dotazníkového šetření bylo zkoumáno, co by studenti a uživatelé od centra očekávali.



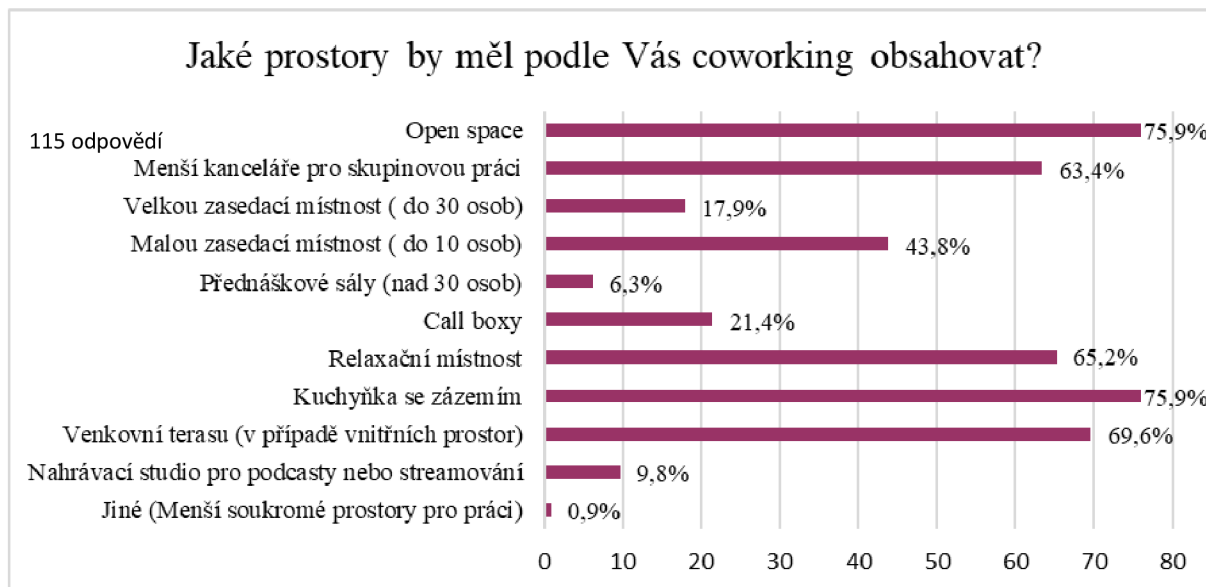
Graf 15: Očekávání od coworkingového centra

Zpracování: Autor práce

Nejvíce respondentů (celkem 83 %) by ocenilo neomezený přístup do centra po celý den, a zároveň každý den v týdnu. 76,8 % by dále od prostoru očekávalo větší motivaci k práci a podporu kreativity, a s tím spojené efektivnější vykonávání pracovních úkolů (hladce a bez problémů) by očekávalo 64,3 %. 61,6 % respondentů by rádo mělo přístup k vybavení a nástrojům. 46,4 % by chtělo navazovat kontakty a spolupráci s ostatními členy. Téměř stejné množství respondentů, tedy 47,3 %, by očekávalo zvýšení svých pracovních výsledků. 33,9 % přístup k dalším možnostem osobního růstu jako jsou vzdělávací akce. 1,8 % respondentů zvolilo možnost „jiné“, kde byla uváděna možnost spolupráce se studenty z jiných studijních oborů.

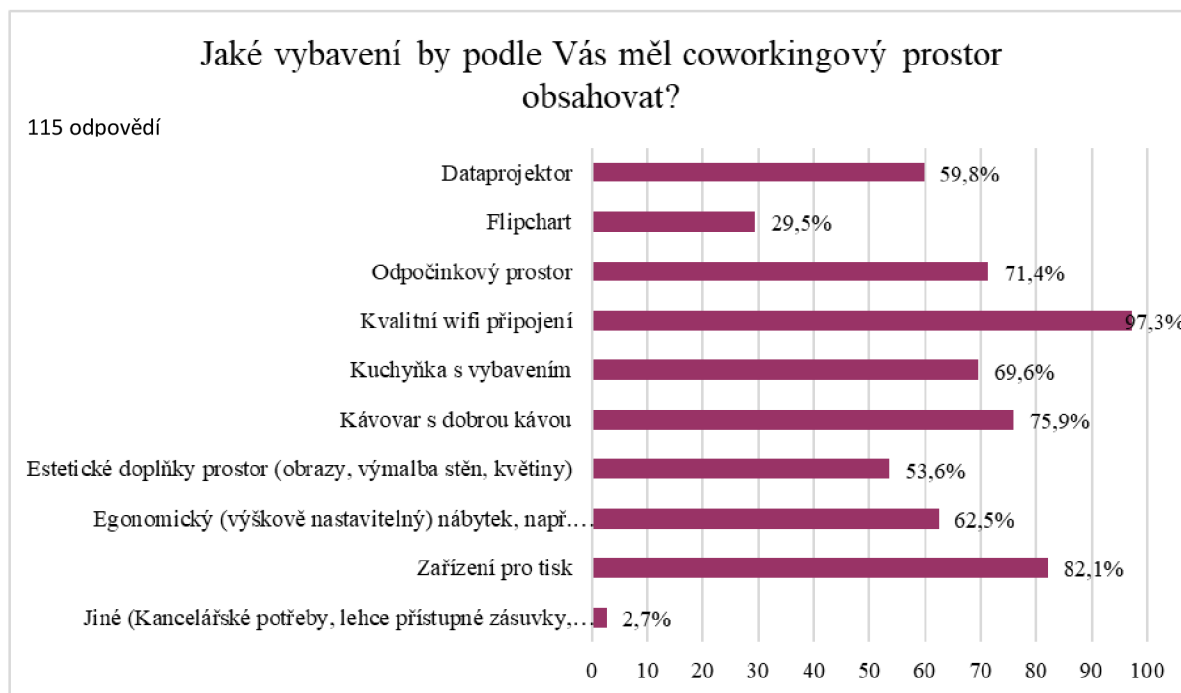
Dispozičně by respondenti nejvíce ocenili open space (75,9 %) a kuchyňku se zázemím (taktéž 75,9 %). V případě umístění centra do vnitřních prostor by 69,6 % studentů ocenilo přístup na venkovní terasu. Dále by do centra umístili relaxační místnost (65,2 %) a menší kanceláře, které by mohly být využívány pro skupinové práce (63,4 %). 43,8 % by zároveň ocenilo i malou zasedací místnost cca do 10 osob určenou pro skupinové práce nebo menší přednášky a workshopy. Call boxy, které by zajistily soukromí při vyřizování hovorů, ale zároveň i nerušenou práci v open space by ocenilo 21,4 % respondentů. Velkou zasedací místnost s kapacitou max. 30 osob by ocenilo 17,9 %. 9,8 % by mělo zájem o nahrávací studio pro tvorbu podcastů či streamování. Pouze 6,3 % by chtělo, aby součástí

coworkingového centra byl i velký přednáškový sál, což je vzhledem k umístění na fakultě pochopitelné. 0,9 % zvolilo možnost „jiné“, kde byly zmiňovány další menší prostory pro individuální práci.



Graf 16: Prostory coworkingového centra

Zpracování: Autor práce



Graf 17: Vybavení coworkingového centra

Zpracování: Autor práce

Ohledně vybavení centra zvolilo nejvíce respondentů (97,3 %) možnost kvalitního wifi připojení, které je na mnoha místech fakulty velice nedostatečné. 82,1 % zařízení pro tisk, 75,9 % kávovar s dobrou kávou, 71,4 % odpočinkový prostor, 69,6 % kuchyňku s vybavením. 62,5 % respondentů by ocenilo ergonomicky nastavitelný nábytek – tedy židle a stoly. 59,8 % by ocenilo možnost využívat dataprojektor. 53,6 % by v centru chtělo estetické doplňky jako obrazy, květiny a hezkou výmalbu. 29,5 % by pro svou práci chtělo využívat flipchart. V možnosti „jiné“ byla uváděna možnost využívání programů pro architektky, základní kancelářské potřeby a snadný přístup k zásuvkám.

Studenti by dále ocenili zřízení virtuálních sídel, dostatečnou kapacitu prostoru, která je ve všech ostatních prostorech obdobného typu na fakultě nedostačující, a nerušený prostor pro práci. Přístupy k programům, kancelářské potřeby, soukromý prostor pro jednotlivce, ale i možnost zapůjčení monitorů pro práci v centru, a dále nabíječek na notebooky, mobily, nebo tablety.

Respondenti by byly ochotni za coworkingové centrum měsíčně platit od 20 korun až po 5 000 Kč. 9 respondentů uvedlo, že by za centrum platit nechtělo. Nejvíce respondentů, a to celkem 22, by bylo ochotno platit měsíčně 100 Kč, dále pak 16 respondentů 50 Kč měsíčně anebo 200 Kč měsíčně. 3 respondenti nevěděli, kolik by za centrum byly ochotni zaplatit a 3 by raději v případě zpoplatnění centra využívali jiné prostory fakulty. Celkový přehled maximálních poplatků, které by studenti byli ochotni za centrum platit, je zobrazen v tabulce 4.

Tab. 4: Měsíční poplatek za coworkingové centrum FAST

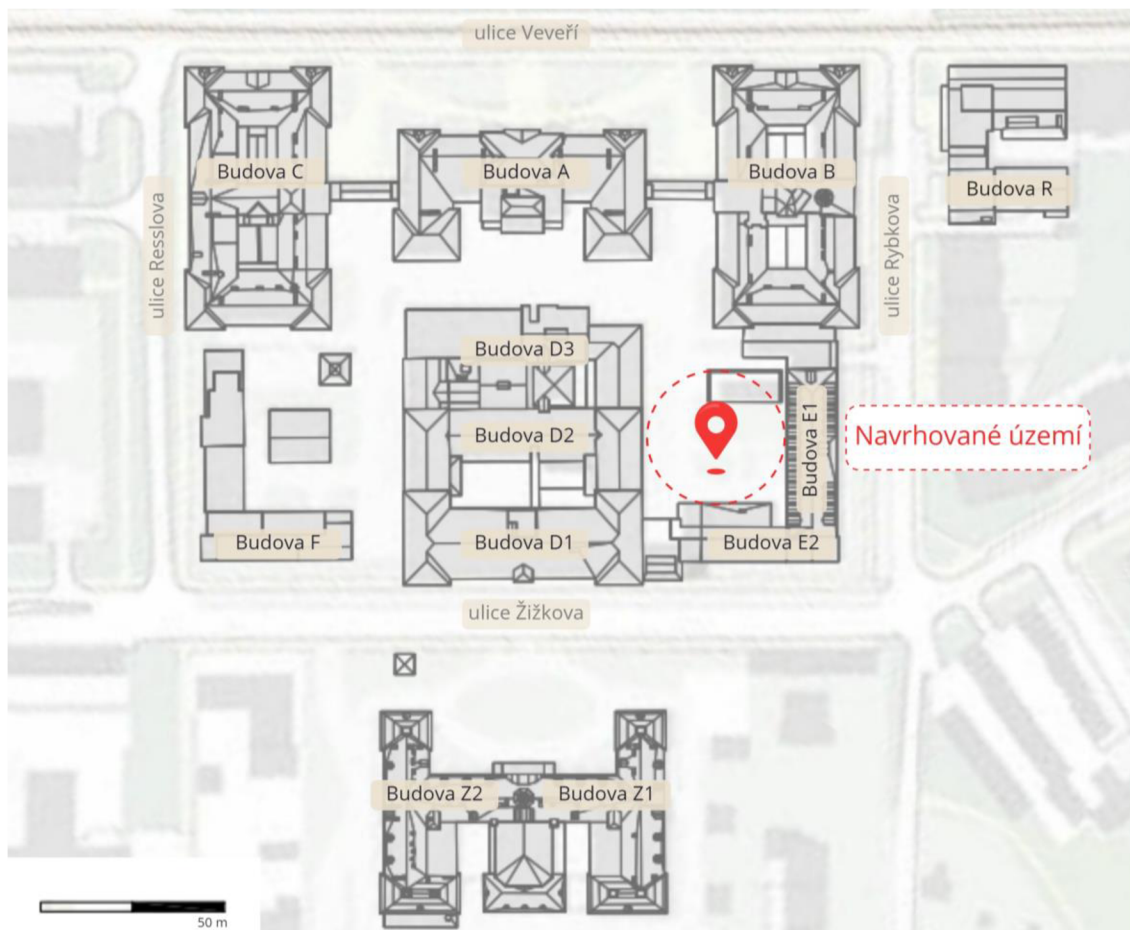
112 odpovědí			
Max. poplatek v Kč	Počet studentů FAST	Max. poplatek v Kč	Počet studentů FAST
0	9	300	10
20	1	400	3
25	2	500	6
50	16	1 000	2
60	1	1 500	1
75	1	2 000	1
80	1	3 000	2
100	22	5 000	1
150	7	Nevím	3
200	16	Jiné	3
250	4	-	-

Zpracování: Autor práce

Vlastním řešením diplomové práce je návrh dvou coworkingových prostorů na Fakultě stavební Vysokého učení technického v Brně. Na základě výsledků a poznatků zjištěných v analytické části byly pro návrh zvoleny dva prostory. Prvním je venkovní prostor před budovami E1 a E2 a druhým jsou prostory ve druhém nadzemním patře budovy D1, které byly pro tyto účely vymezeny vedením fakulty.

4.3 VENKOVNÍ COWORKINGOVÝ PROSTOR PRO STUDENTY

Pro návrh venkovního centra byl zvolen prostor nacházející se v areálu Fakulty před budovami E1 a E2. Jedná se o jednu z největších zelených ploch areálu. Prostor je aktuálně nevyužívaný a zanedbávaný. Z hlediska typu veřejných prostorů lze tuto plochu na základě jejího charakteru zařadit mezi polosoukromé veřejné prostory, které může veřejnost využívat při pozvání od instituce, která pozemek vlastní.



Obrázek 23: Mapa areálu Fakulty stavební

Zpracování: Autor práce

Prostor byl zvolen na základě předcházejících analýz a faktu, že studenti by rádi trávili více času venku. Bohužel se v rámci fakulty ani v jejím okolí nenachází venkovní veřejný prostor, který by studentům svým vybavením umožňoval vykonávat své studijní i pracovní záležitosti venku. Za hezkého počasí studenti často tráví čas v Björnsonově sadu, který se nachází u fakulty. Park ovšem neposkytuje větší zázemí pro vykonávání již zmiňovaných záležitostí. Mapa zobrazující umístění venkovního centra v rámci fakulty je zobrazena na obrázku výše a mapa zobrazující navazující veřejné prostory tvoří přílohu č.7.

4.3.1 Současný stav

V současné době je zvolená plocha nevyužívaná, zanedbávaná, nevzhledná a zasloužila by tvořit reprezentativní součást areálu. Prostor lze rozdělit na dvě části, a to rampou, která tvoří přístup do budovy E1. Prostor na levé straně od rampy (při pohledu na budovu E1) v severovýchodní části plochy je větší. Druhá část napravo od rampy (jihozápadní část) je tvořena pouze chodníčkem a dvěma zatravněnými ostrůvky a prostorem pro otočení či případné odstavení vozidla.

V celém prostoru se nachází čtyři typy povrchů. Betonovou dlažbou je tvořen přístupový chodník od schodiště k rampě do budovy E1 a chodník od budovy E2 k rampě, který slouží pro bezbariérový přístup do budovy. Dále malý chodníček z kamenné dlažby, který vede od rampy do volného prostoru v levé části. Prostor nacházející se nad laboratořemi je tvořen zatravněvacími dlaždicemi. Poslední část je zatravněna. Zeleň je tvořena třemi vzrostlými stromy, dva v pravé části prostoru a jeden v levé. Mez vyrovnávající rozdílné úrovně terénu je porostlá popínavými dřevinami. Z hlediska mobiliáře se v prostoru při severovýchodní straně nachází 7 laviček, které jsou ovšem velice neudržované. V zatravněném rohovém ostrůvku při západní straně plochy jsou umístěny modely prací studentů. Situace stávajícího stavu tvoří přílohu č. 8.



Obrázek 24: Pohled prostor od budovy D1
Zpracování: Autor práce



Obrázek 25: Pohled 1 SV směrem
Zpracování: Autor práce



Obrázek 26: Pohled 2 SV směrem

Zpracování: Autor práce



Obrázek 27: Pohled na lavičky

Zpracování: Autor práce



Obrázek 28: Pohled 1 od vstupu do budovy E1

Zpracování: Autor práce



Obrázek 29: Pohled 2 od vstupu do budovy E1

Zdroj: Autor práce



Obrázek 30: Vystavená díla studentů

Zpracování: Autor práce

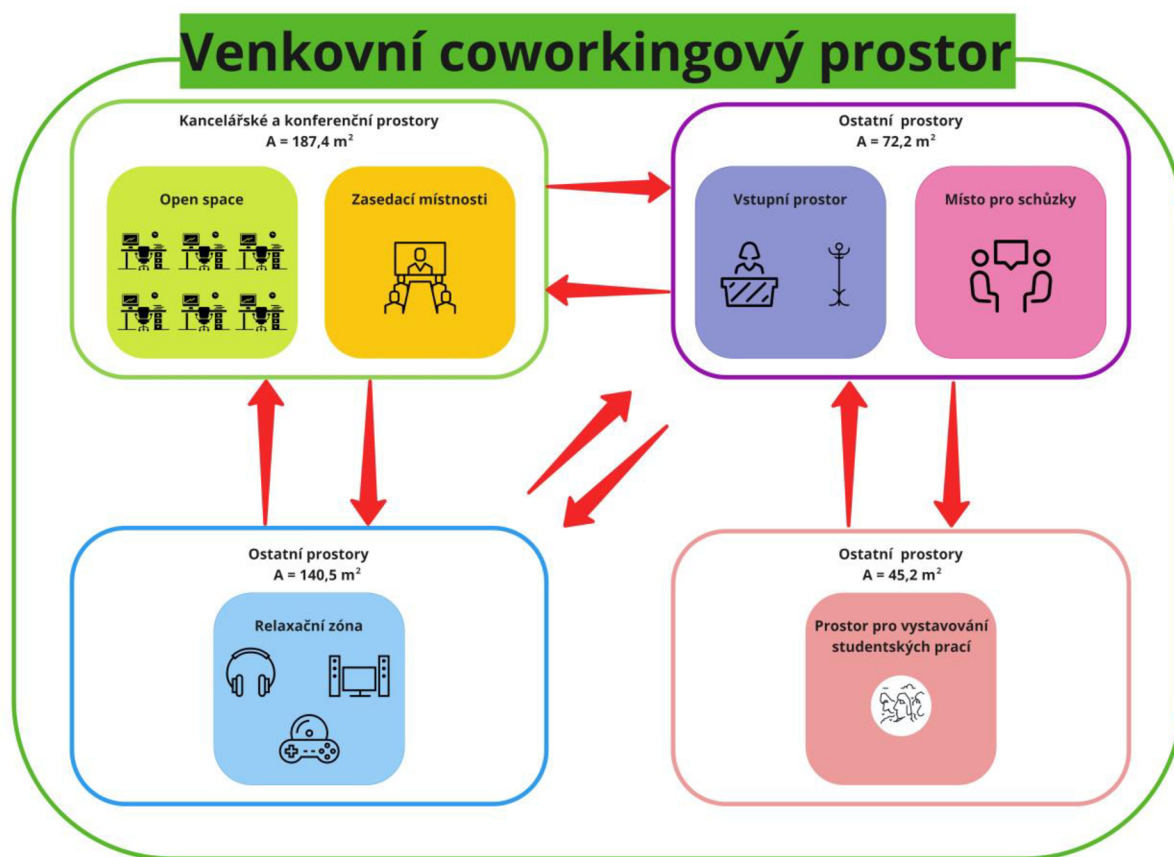


Obrázek 31: Přístupové schodiště

Zpracování: Autor práce

4.3.2 Návrh

Návrh venkovního coworkingového prostoru pro studenty byl vytvořen tak, aby poskytoval kvalitní zázemí pro práci a zároveň prostor pro relaxování studentů mezi přednáškami ve venkovním prostředí. Vybavení bylo navrhováno s co největší možnou flexibilitou, kdy volený mobiliář je snadno přemístitelný, a je tedy možné prostor využívat i pro různá setkání, přednášky, či například letní kina.



Obrázek 32: Schéma venkovního coworkingového prostoru

Zpracování: Autor práce

Prostor byl rozdělen na několik zón. Plochu v přibližném středu celého řešeného prostoru o velikosti 187,4 m² tvoří coworkingová zóna, která je určena pro práci studentů. Prostor je vytvořen pevnými i přemístitelnými modulárními systémy, které byly sestaveny tak, aby byly co nejvíce flexibilní, a vyhovovaly tak co nejvíce možným potřebám studentů. První „dvojbox“ byl navržen jako malá zasedací místnost s popisovací tabulí, která obsahuje prostor pro 6 osob. Ve druhém a největším boxu - „čtyřbox“, byly umístěny stoly pro práce jednotlivců, ale i pro skupiny přibližně do 4 osob. Nejmenší box je tvořen pevně zabudovaným nábytkem, a je určen spíše pro jednu skupinu studentů o počtu přibližně 5 osob. Poslední dva boxy jsou vytvořeny podobným způsobem, a to tak, že jsou tvořeny dvěma

menšími stoly, které se v případě potřeby větší skupiny dají spojit v jeden velký stůl a v případě dvou menších skupin zase oddělit a prostor předělit látkovou příčkou pro zvýšení úrovně soukromí. „Trojbox“ přitom dále obsahuje stůl pro práci jednotlivců. Některé boxy také obsahují malou terásku, která stejně jako volný střed tohoto prostoru poskytuje variabilní a snadno přemístitelný nábytek, kterým je možné doplňovat boxy či si ho přemisťovat v rámci celého prostoru.



Obrázek 33: Schéma Open space – návrh 1

Zpracování: Autor práce



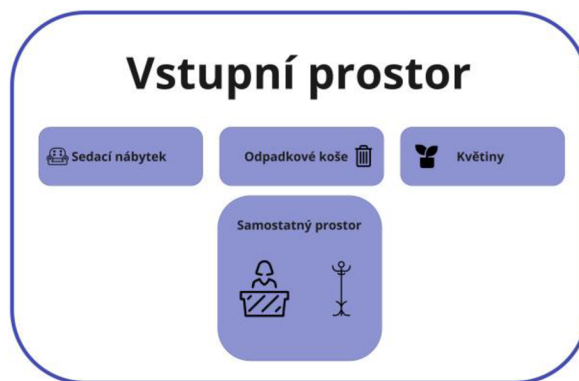
Obrázek 34: Schéma zasedací místnosti – návrh 1

Zpracování: Autor práce



Obrázek 35: Schéma relaxační zóny – návrh 1

Zpracování: Autor práce



Obrázek 36: Schéma vstupního prostoru – návrh 1

Zpracování: Autor práce

Relaxační zóna o ploše 140,5 m² se nachází nad laboratořemi s menším výhledem do areálu fakulty. Tato část byla navržena variabilním, snadno přemístitelným nábytkem, který si studenti mohou snadno seskupovat podle aktuálních potřeb. Sloužit by měla pro relaxaci, odpočinek či pro trávení času se spolužáky, případně k již zmiňovanému snadnému přebudování pro různé akce.

Vstupní zónou byl nazván prostor propojující coworkingovou část, relaxační část s dalším přístupovým prostorem, který je tvořen chodníčky a bezbariérovou rampou do budovy E1. Plocha zóny je 72,2 m² a je tvořena dlouhou lavičkou, která se line celým prostorem až k relaxační zóně. Dále je prostor vybaven pár prvky snadno přemístitelného nábytku, který mohou studenti využívat jak pro relaxování, tak pro práci.



Obrázek 37: Místa pro schůzky – návrh 1

Zpracování: Autor práce

Čtvrtá zóna byla ponechána stejnému využití jako je doposud, a to pro vystavování prací studentů, které si mohou ostatní studenti prohlédnout a mohou jim být inspirací. Poslední zóna je ponechána bez využívání zeleni a možnému otočení vozidel.

Oproti původnímu stavu byl terén vyrovnán, o 0,75 m byl posunut chodníček od budovy E2 z důvodu návaznosti na vstupní prostor do coworkingové části a zachování bezbariérovosti. Chodníček byl také rozšířen na 2,5 m. Prostor pro otočení vozidel, případně odstavení vozidla při opravách či stěhování nábytku, byl rozšířen na dvě parkovací stání pro osobní vozidla a byly upraveny poloměry oblouků. Návrhové situace tvoří přílohy č. 9, 10, 11.

Jak již bylo zmíněno v teoretické části práce, pro uživatele center a jejich klienty, případně další návštěvy, je nutné zajištění parkovacích míst. Z tohoto důvodu by bylo vhodné v rámci areálu fakulty vymezit alespoň jedno parkovací stání pro tyto návštěvy.



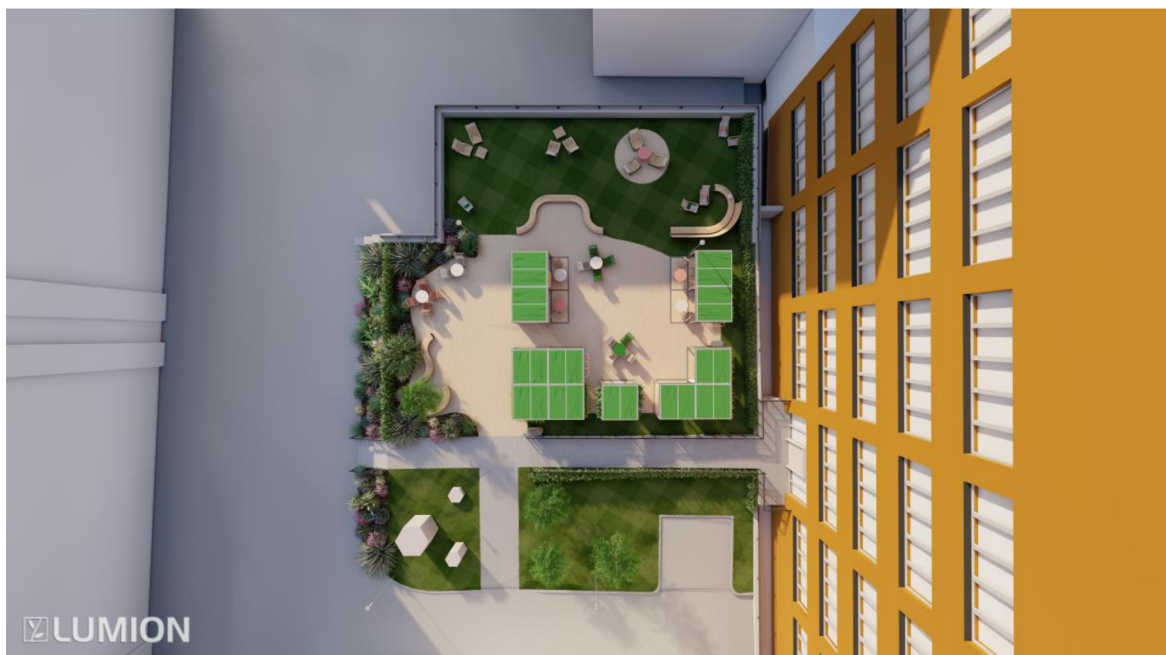
Obrázek 38: Pohled od budovy D1

Zpracování: Autor práce



Obrázek 39: Pohled od vstupu do budovy E2

Zpracování: Autor práce



Obrázek 40: Celkový pohled na řešené území

Zpracování: Autor práce



Obrázek 41: Pohled od vstupu do budovy E1

Zpracování: Autor práce



Obrázek 42: Coworkingová zóna

Zpracování: Autor práce



Obrázek 43: Odpočinková zóna

Zpracování: Autor práce

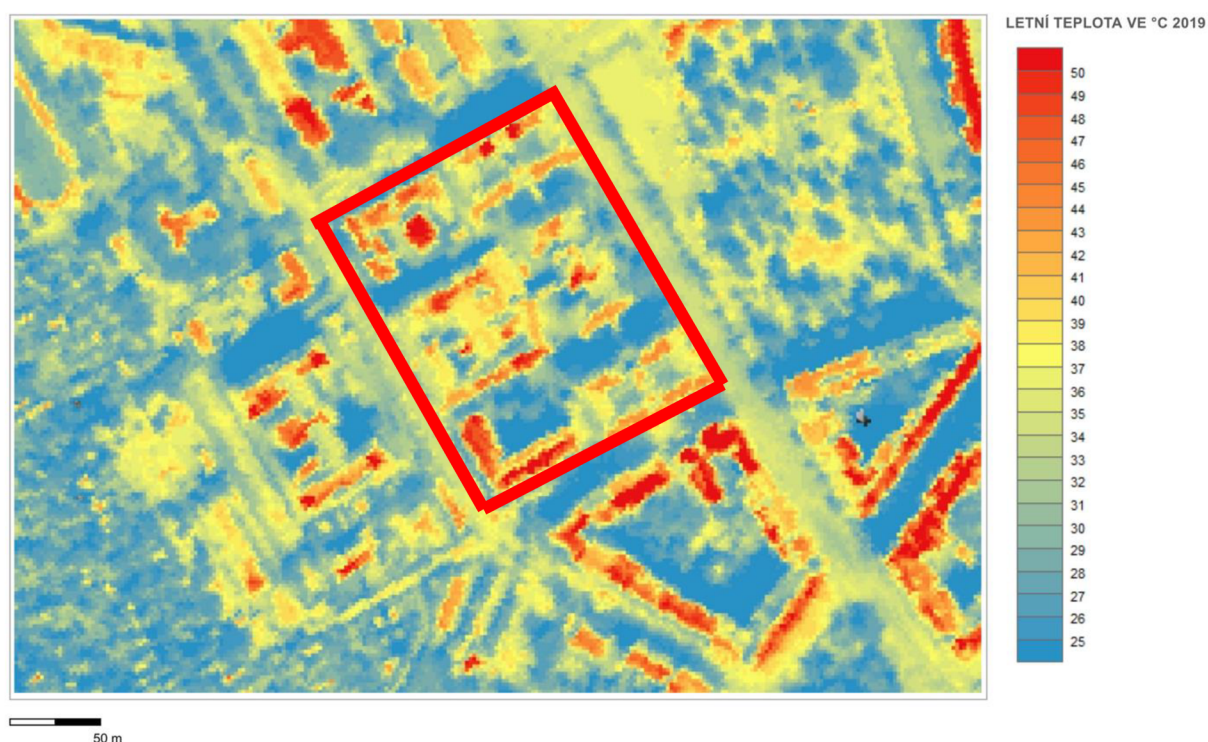


Obrázek 44: Vstupní zóna

Zpracování: Autor práce

Povrchy

Pochozí povrchy řešeného prostoru byly zvoleny v kombinaci trávniku a mlatového povrchu Parkdecor. Jelikož se jedná o jednu z největších zelených ploch v rámci areálu fakulty, bylo záměrem tento fakt zachovat a nevytvářet jen další „betonovou plochu“, která bude přispívat ke zvyšování teploty města. Z Teplotní mapy města Brna z roku 2019 je patrné, že teplota povrchů dosahovala v letních měsících u přilehlých budov v areálu fakulty až 50 °C. Teploty v řešeném prostoru dosahovaly přibližně 25 °C, tedy polovičních hodnot.



Obrázek 45: Teplotní mapa areálu Fakulty stavební

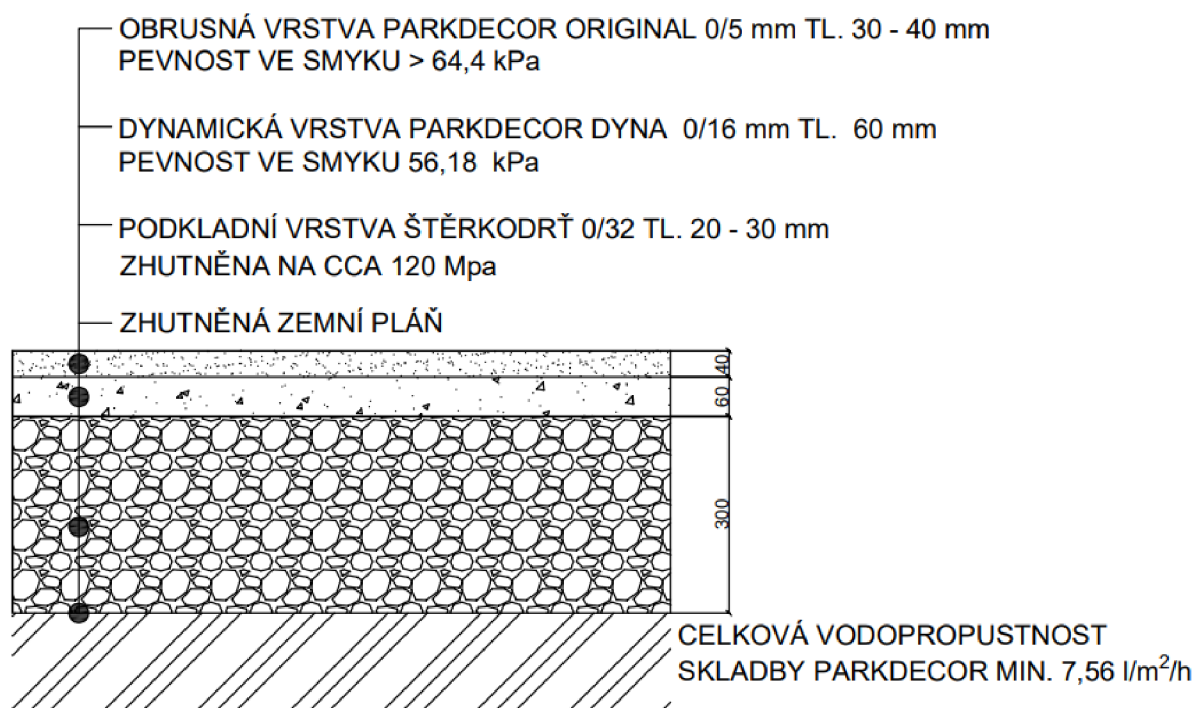
Zdroj: [44]

Pro navrhované modulové systémy je vhodný pevný a rovný podklad. Ten je vhodný i pro zajištění většího komfortu při užívání prostoru i po dešťových srážkách a bezbariérového přístupu do coworkingové části. Mlatový povrch tvoří 166,4 m², zatravněné plochy jsou 313,3m², které jsou dále doplněny o zelené střechy, které tvoří 64 m², a záhony s plochou 72,1m². Větší část povrchů prostoru tedy stále zaujímá zeleň.

Mlatové cesty byly historicky používány v zámeckých zahradách a jejich velkým problémem je prašnost a vodopropustnost. Nedostatkem těchto povrchů je i fakt, že v České a Slovenské republice nejsou mlatové povrchy vymezené normami, a často tak bývají zaměňovány za mechanicky zpevněné kamenivo, které je definováno normou ČSN EN 13 285 – Nestmelené směsi. Mlat Parkdecor splňuje parametry metodiky německé normy DIN 18035-5 –

Sportplätze – Teil 5: Tennenflächen, a je realizován v souladu s metodikou FLL – Farberich zu planung, bau und instandhaltung von wassergebundenen wegen. [43]

Tento typ mlatového povrchu byl zvolen z důvodu jeho vlastností, a proto, že je vodopropustný, a povrch by neměl obsahovat materiály, jako jsou jíly a vápence a další materiály způsobující prašnost. Materiál byl zvolen v okrové barvě a je odolný zatížení min. 7,5 t. Skladebně se skládá ze tří vrstev, a to z ohrusné vrstvy Parkdecor Original frakce 0/5 mm v tloušťce 3-4 cm, dynamické vrstvy Parkdecor DYNA frakce 0/16 mm v tloušťce 6 cm a podkladní vrstvy ze štěrku 0/32 mm ve vrstvě 20-30 cm. Celková vodopropustnost takové skladby je min. 7,56 l / m²/h, čímž splňuje normově stanovenou hodnotu 3,6 l / m²/ h. Obruby zamezující prorůstání trávníku byly zvoleny ocelové. K údržbě povrchu se používají lehké lamelové hrábě, kterými se z povrchu odstraňují nečistoty a zároveň se obnovuje materiál. [43]



Obrázek 46: Skladba Parkdecor

Zdroj: [43]

Zpracování: Autor práce

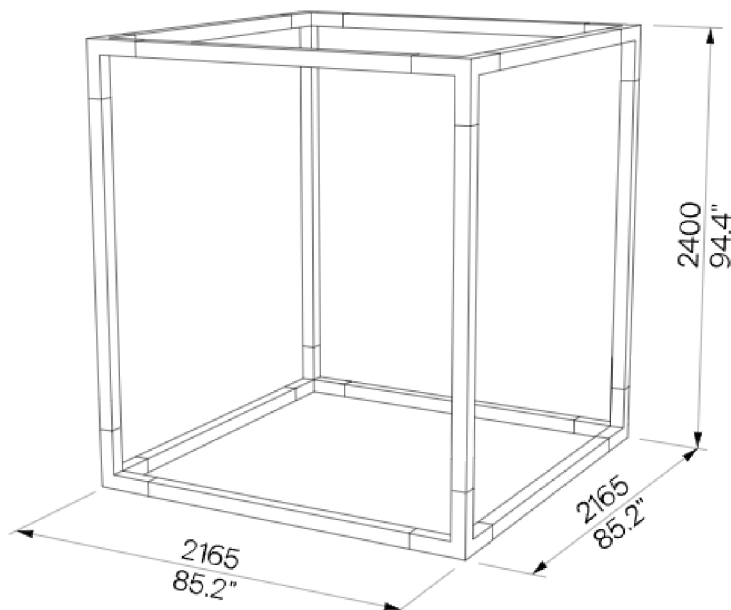
Pro zajištění dostatečné vodopropustnosti skladby musí být dostatečně propustná i zhutněná zemní pláň. Tento fakt lze případně řešit pomocí zasakovacích roštů AS-TTE od společnosti Asio, které mohou být zatravněny a sloužit i jako pevné podloží pro mlatové povrchy. Rošty vytvoří dostatečně únosné podloží, zajišťují odvodnění povrchu a zvyšují retenční schopnosti.

Konstrukce

Do prostoru venkovního coworkingového centra byl zvolen zejména venkovní nábytek od českých společností Egoé life a mmcite a.s., které sídlí nedaleko Uherského Hradiště v obci Bílovice. Společnosti nabízí několik typů kolekcí, které jsou vhodné do soukromých zahrad, prostorů kaváren i veřejných prostorů. Modulární systém Leva Office je vyvinut pro navrhování venkovních kanceláří.

Základním modulem systému Leva je krychle. Konstrukce ale nemusí být tvořena pouze jedním modulem, ale mohou se propojovat do dvou, tří modulů nebo tvaru „L“, či až čtyřech modulů dohromady. Rozšiřovat se mohou i o různá příslušenství, jako jsou zavěšené květináče, tabule, lezecké stěny apod. Systém umožňuje i několik variabilních řešení střech, stěn a podlah. Veškeré dřevěné prvky jsou ošetřeny nano nátěrem bezbarvého oleje.

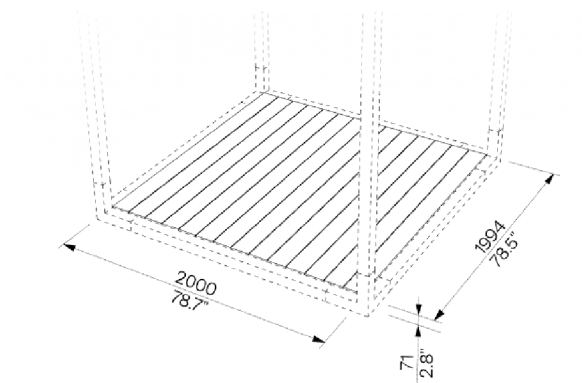
Pro návrh coworkingového centra na Fakultě stavební byly zvoleny moduly Leva v základní i rozšířené sestavě. Konstrukčně byly vybrány v celooceľovém provedení, které je nutné použít v případě zastřešení se zelenou střešní krytinou. Moduly je nevhodné umísťovat na trávník z důvodu snížení životnosti a komplikované údržby trávníku. Při umísťování do nezpevněného podkladu je vhodné terén snížit o 80–100 mm, podložit konstrukci geotextílií a dosypat drceným kamenivem.



Obrázek 47: Základní modul Lev110

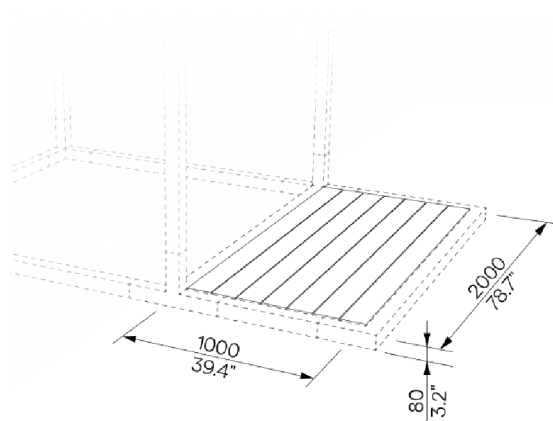
Zdroj: [78]

Konstrukce podlah byla zvolena dřevěná, která doplňuje svislý systém. Podlaha z modřínového dřeva je tvořena nosným rámem, který je překryt deskami.



Obrázek 48: Dřevěná terasa LEV 505

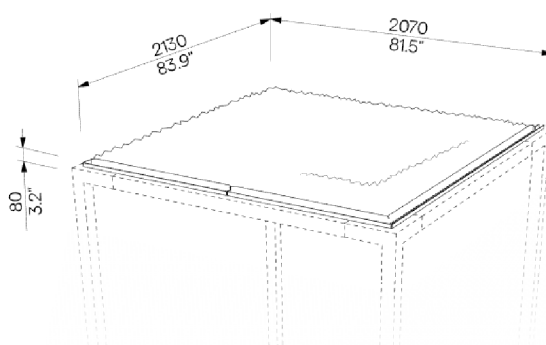
Zdroj: [78]



Obrázek 49: Dřevěná podlaha LEV 500

Zdroj: [78]

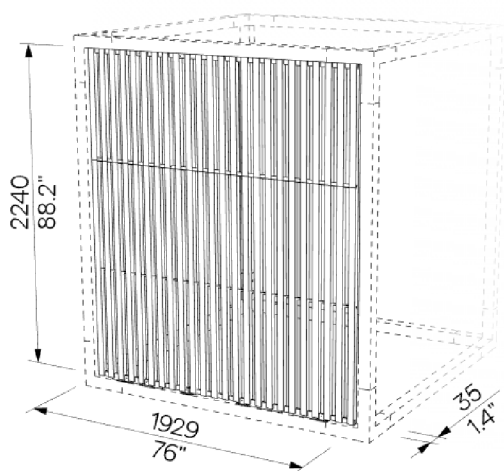
Střešní konstrukce modulů jsou zelené střechy, které jsou tvořeny předpěstovanými zelenými dlaždicemi uloženými do střešní vany. Tento typ střešní krytiny byl zvolen z estetického důvodu, a alespoň částečného nahrazení zastavěných zelených ploch modulárními systémy.



Obrázek 50: Zelená střecha LEV 404

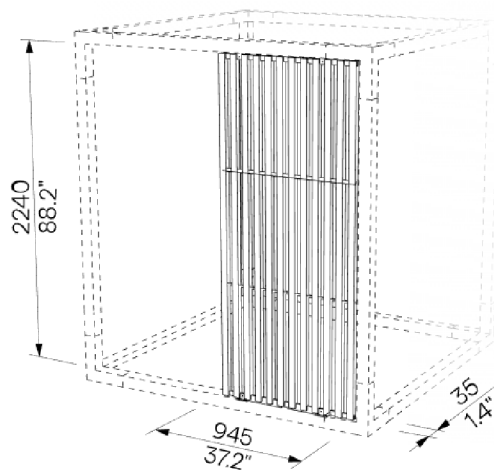
Zdroj: [78]

Stěnové systémy modulů byly zvoleny ve více typech. Základním je „otevřená stěna“, kdy byl modul ponechán zcela otevřený. Dále byly zvoleny lamelové stěny, které jsou tvořeny modřínovými lamelami zavěšenými na ocelových pásovinách. Tyto poloprůhledné stěny vytváří zároveň pocit soukromí pro uživatele pracující uvnitř systému, ale i dostatečný vhled do jednotlivých modulů pro uživatele, kteří hledají volné místo. Stěny zároveň nezabraňují průchodu světla. Lamelové stěny byly zvoleny v několika variantách, a to v celostěnovém a polovičním provedení.



Obrázek 51: Lamelová stěna LEV 460

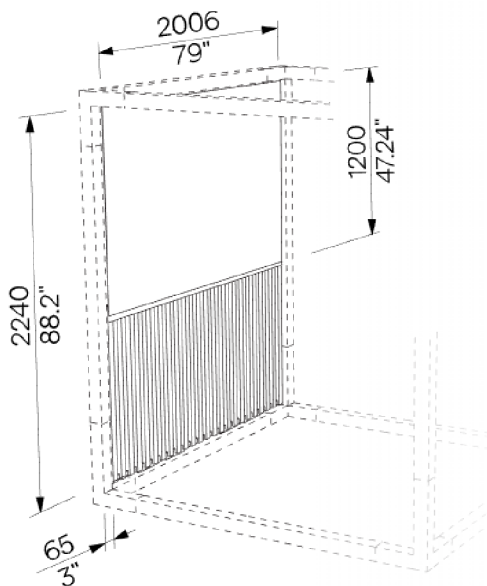
Zdroj: [78]



Obrázek 52: Lamelová stěna ½ LEV465

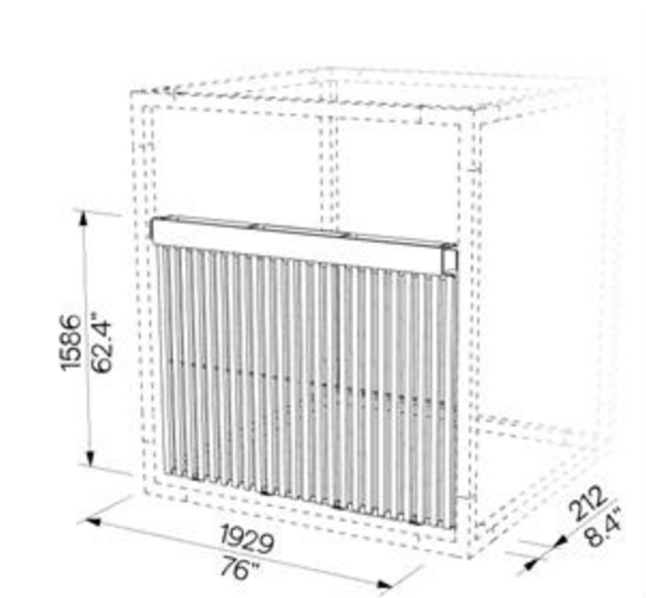
Zdroj: [78]

Dalším obdobným typem byla zvolena lamelová stěna s tabulí. Jedná se o stejnou konstrukci jako v předchozím případě, která je rozšířena o instalovanou popisovací a magnetickou tabuli, která je vhodná pro skupinové řešení zadání či pro vysvětlování řešeného problému.



Obrázek 53: Stěna s tabulí LEV 466

Zdroj: [78]



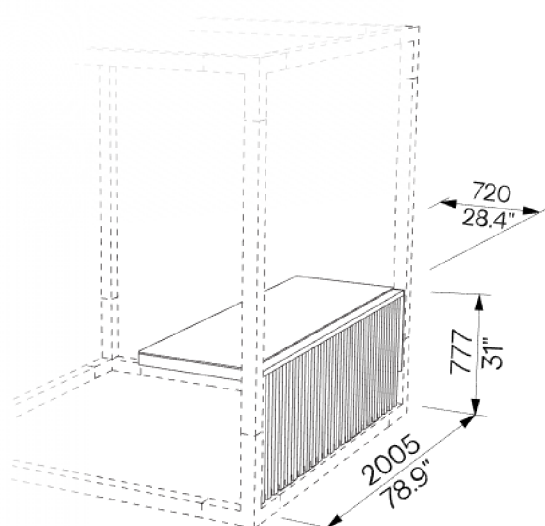
Obrázek 54: Lamelová stěna (2/3) s květináčem LEV46

Zdroj: [78]

Čtvrtým stěnovým systémem byla zvolena lamelová stěna, která je ve 2/3 své výšky zakončena květináčem na květiny.

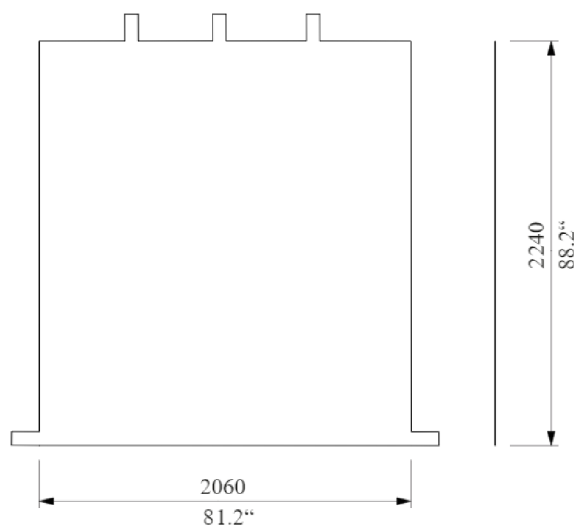
Poslední stěnový systém z lamel byl zvolen v kombinaci se zabudovaným pracovním stolem. Lamely jsou umístěny pouze do spodní poloviny konstrukce a nad ně je umístěn pracovní stůl, který umožňuje uživateli pozorovat okolní prostředí. Tento stěnový systém byl zvolen pro udržení otevřenosti celého prostoru.

Pro zajištění alespoň částečné využitelnosti při lehce zhoršeném počasí, a zejména pro velkou variabilnost prostorů byly zvoleny stěny z polyesterové tkaniny, které jsou voděodolné, prátelné a zajišťují uživatelům soukromí. Stěny jsou opět velice variabilní a dají se v případě nedostatečného osvětlení pracovního prostoru „srolovat“ a přichytit k horní hraně konstrukce pomocí popruhů. Látkové stěny byly umístěny i do středních částí konstrukcí, kde slouží pro oddělení, nebo naopak možné propojení prostorů v závislosti na aktuálních požadavcích uživatelů, kdy lze prostor rozdělit pomocí stěny na dva menší anebo ponechat jeden prostor pro více uživatelů společně.



**Obrázek 55: Lamelová stěna (1/2) se stolem
LEV 464**

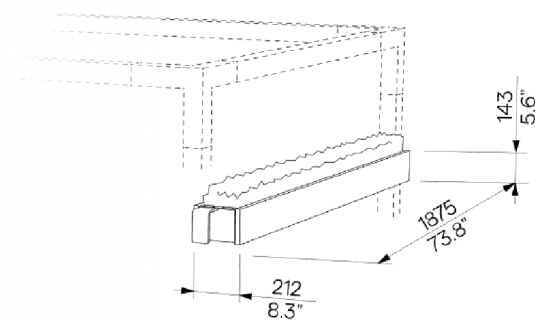
Zdroj: [78]



Obrázek 56: Látková stěna LEV 410

Zdroj: [78]

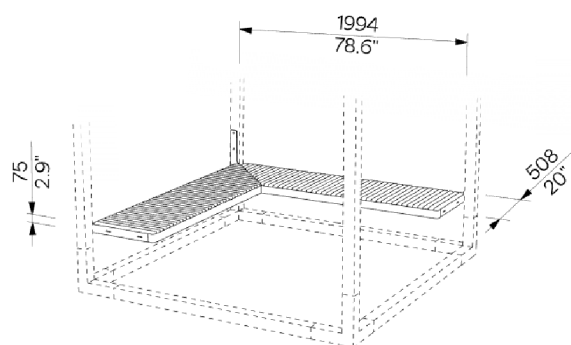
Posledním systémem, který byl pro stěny modulů zvolen, byly zavěšené květináče z ocelové konstrukce, které jsou opláštěny modřínovými deskami. Tyto stěny vytváří polosoukromé prostory pomocí zeleně. Otok přebytečné vody z květináčů, respektive z konstrukce Leva je zajištěn otvory nacházejícími se na bocích květináčů.



Obrázek 57: Květináč LEV 200/201

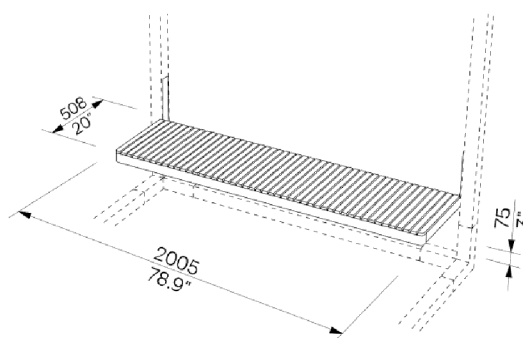
Zdroj: [78]

Jako pevně zabudované příslušenství do konstrukce byly zvoleny jednoduché i rohové dřevěné lavice, které jsou vyrobeny z tropického dřeva. Lavice jsou vhodné jak pro relaxování, tak pro skupinové práce.



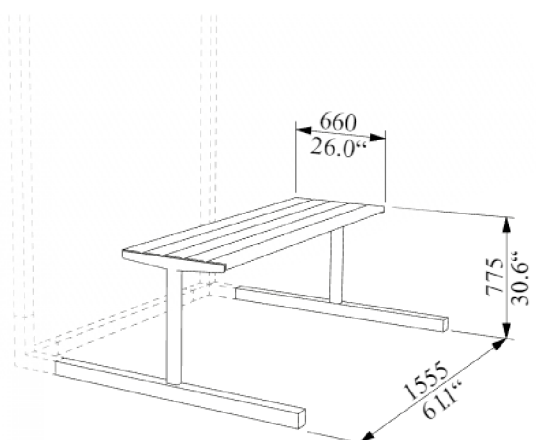
Obrázek 58: Rohová dřevěná lavice LEV 315

Zdroj: [78]



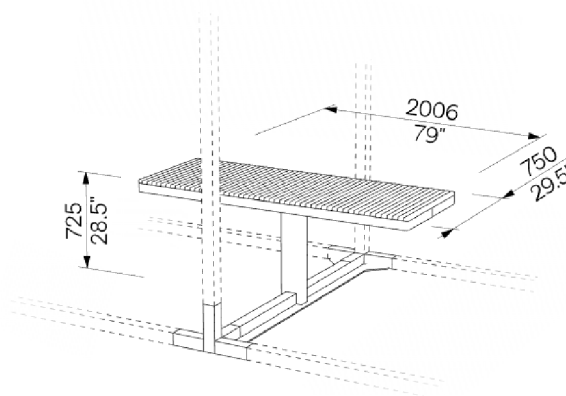
Obrázek 59: Dřevěná lavice LEV310

Zdroj: [78]



Obrázek 60: Jídelní stůl pro jeden modul LEV810

Zdroj: [78]

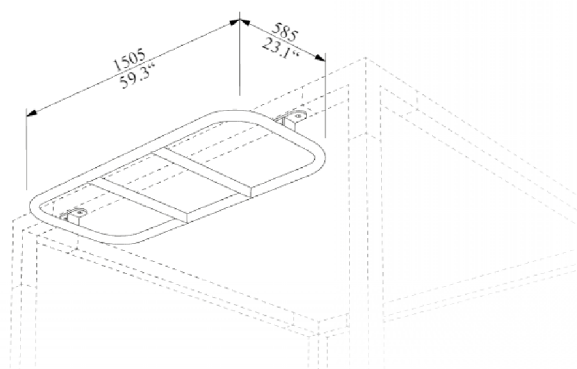


Obrázek 51: Jídelní stůl pro dva mod. LEV 802

Zdroj: [78]

Dalším pevně zabudovaným příslušenstvím byly zvoleny stoly, které doplňují pevně zabudované lavice, ale i židle Tina. Stoly jsou z ocelové konstrukce a povrch stolu z desek tropického dřeva. Jídelní stůl LEV810 je určen pro jeden modul a druhý stůl LEV802 pro zabudování do dvou modulů.

Oživujícím prvkem poskytujícím možnost alespoň částečného protažení pro uživatele prostoru jsou dvojce malé žebřiny, které jsou připevněny ke spodní hraně konstrukce střechy. Žebřiny jsou z ocelové konstrukce a jejich nosnost je 150 kg. Decentní konstrukce nijak nenarušuje pracovní prostředí.



Obrázek 62: Malé žebřiny na spodní straně střechy LEV902

Zdroj: [78]

Ocelové zábradlí bylo zvoleno od společnosti mmcite a.s Lotlimit v tmavě šedém odstínu ve sníženém provedení výšky 350 mm i standartní výšky 1000 mm s ocelovými lanky. Snížené zábradlí bylo použito díky zděné atice, kdy je celková výška zábradlí 1100 mm.

Mobiliář

Jak již bylo zmíněno mobiliář byl volen převážně od společnosti Egoé life zejména z estetických důvodů, aby veškeré konstrukce a vybavení byly stejných materiálů, barevných odstínů, ale i z technických důvodů. Tento mobilář byl dále doplněn o prvky od společnosti mmcité a.s. a dalších společností.

Mobiliář byl vybrán a seskládán z více kolekcí. Ovšem s ohledem na podobný design, kdy téměř všechny zvolené nábytek je tvořen vodorovnými liniemi, které navazují na modulární systémy krychlí, dřevěných podlah a lamelových stěn, které tyto linie obsahují také. Mobiliář v pracovní zóně byl volen z ocelových konstrukcí z důvodu snadnější údržby, čištění a praktičnosti. Barvy mobiliáře byly voleny v návaznosti na barevné řešení konstrukcí a dle barevného schématu společností.

Prvním navrženým venkovním nábytkem jsou bytelné lavice ze série Limpido, které jsou tvořeny celoodcelovými konstrukcemi oblých tvarů. Jsou ošetřeny proti korozi zinkem a povrch je tvořen práškovými barvami. Zvolena byla lavice s opěradlem v kratším provedení. Přirozené a zároveň dominantní lavice byly vybrány pro svou jedinečnost, praktičnost, a nezničitelnost. Lavice byly navrženy pro pracovní prostory mimo moduly Leva, tedy ve volném prostoru řešeného území. Doplněny jsou o kulaté stoly ze série Spulka.

Do interiérů modulů byly zvoleny židle ze série Tina, které jsou opět celoodcelových konstrukcí s práškovou barevnou úpravou povrchů. Jejich charakteristickým prvkem je jejich počet noh. Nábytek je velice vzdušný, lehký a hravý. Židle byly doplněny o pracovní stoly ze série Cora, případně o vestavěné stoly zmíněné výše.



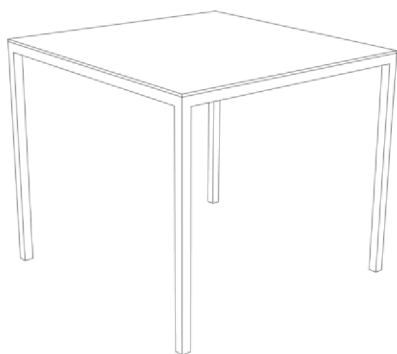
**Obrázek 63: Lavice s opěradlem Limpido
LLP135**

Zdroj: [78]



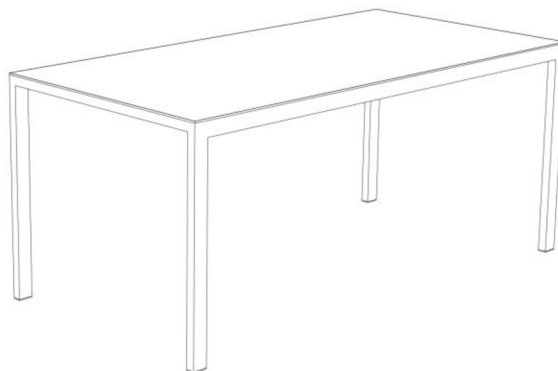
Obrázek 64: Židle Tina KL 100

Zdroj: [78]



Obrázek 65: Stůl Cora LCR610

Zdroj: [78]

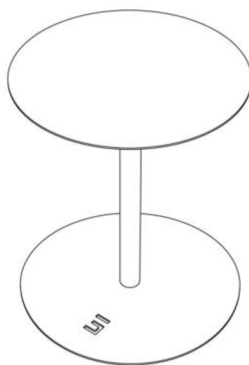


Obrázek 66: Stůl Cora LCR640

Zdroj: [78]

Jednoduché a praktické stoly, které se hodí ke všem ostatním sériím, byly zvoleny ze série Cora. Konstrukce stolů jsou tvořeny hliníkovou slitinou, deska stolu je z vysokotlakého laminátu (HPL). Stoly byly použity v několika délkových variantách – 0,9 m a 2 m.

Jak již bylo zmíněno, hlavní pracovní stoly jsou doplněny kulatými minimalistickými stolky ze série Spulka. Ocelové stolky jsou snadno přemístitelné a variabilní o průměru 0,45 m.



Obrázek 67: Stolek Spulka SP110

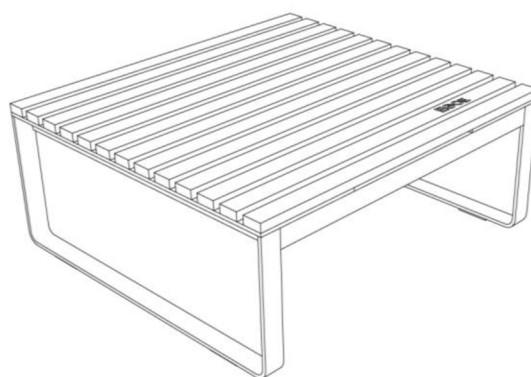
Zdroj: [78]

Nábytek zvolený do relaxační zóny byl ze série Preva. Konkrétně byly vybrány lehátka doplněné o podnožky. Nábytek zaoblených tvarů je tvořen ocelovou konstrukcí s dřevěnou sedací i opěradlovou částí z akátového dřeva. Křesla jsou dále doplněny o dva podhlavníky z PUR a outdoorové síťoviny Batyline a o područky, které jsou vyrobeny z vysokotlakého laminátu (HPL).



**Obrázek 68: Relaxační lehátko s područkami
Preva LP355**

Zdroj: [78]



Obrázek 69: Podnožka Preva LP365

Zdroj: [78]

Nábytek od společností Egoé life a mmcité byl v relaxační zóně doplněn o jednoduchá, a zejména lehká skládací dřevěná lehátka, která jsou snadno přenositelná, a studenti tak mohou křesílka a lehátka přemisťovat v závislosti na jejich aktuálních potřebách.



Obrázek 70: Dřevěné lehátko

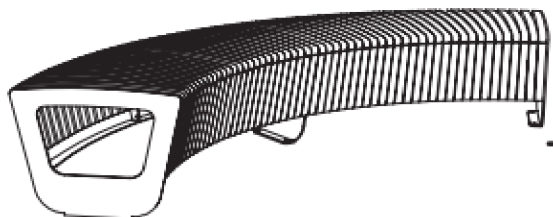
Zdroj: [42]

Od společnosti mmcité byly zvoleny lavičky ze série Landscape compact. Lavičky lze téměř neomezeně kombinovat z jednotlivých modulů s rovnými i obloukovými sekcemi, s opěradly či bez nich. Nosná konstrukce je ocelová s práškovým vypalovacím lakem. Sedáky a opěradla jsou z dřevěných lamel z akátového dřeva. Součástí konstrukce je zabudované USB napájení. Lavičky jsou velice variabilní, originální a hravé. Z těchto důvodů byly zvoleny do odpočinkové a vstupní zóny řešeného prostoru. Vysoká opěradla laviček zároveň vytváří přirozenou hranici mezi coworkingovou a relaxační zónou prostoru. Konkrétně byly zvoleny moduly LPC 120, LPC 120–a, LPC 150 a LPC 150 – a.



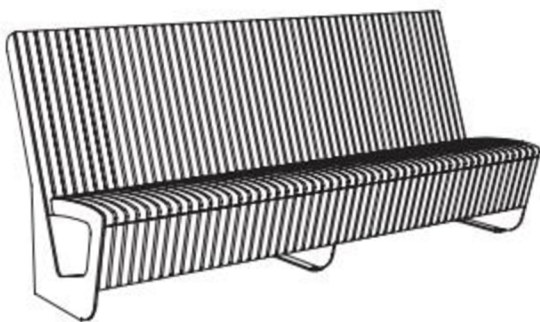
Obrázek 71: Landscape Compact LPC 120

Zdroj: [41]



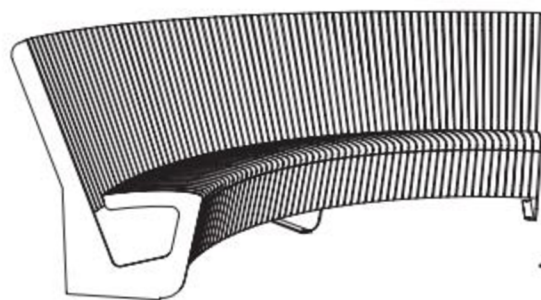
Obrázek 72: Landscape Compact LPC 120–a

Zdroj: [41]



Obrázek 73: Landscape Compact LPC 150

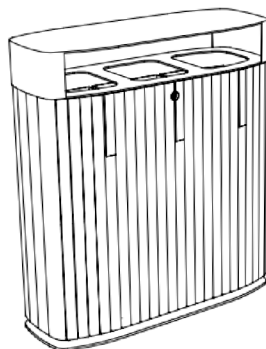
Zdroj: [41]



Obrázek 74: Landscape Compact LPC 150 – a.

Zdroj: [41]

Mobiliář doplňují odpadkové koše na tříděný odpad od společnosti mmcité ze série Multiminium. Odpadkové koše s pláštěm z dřevěných lamel a stříšky z hliníkového plechu dokonale doplňují konstrukce Leva a zapadají do celkového charakteru prostoru a nijak ho nenarušují.



Obrázek 75: Odpadkový koš na tříděný odpad MUM566

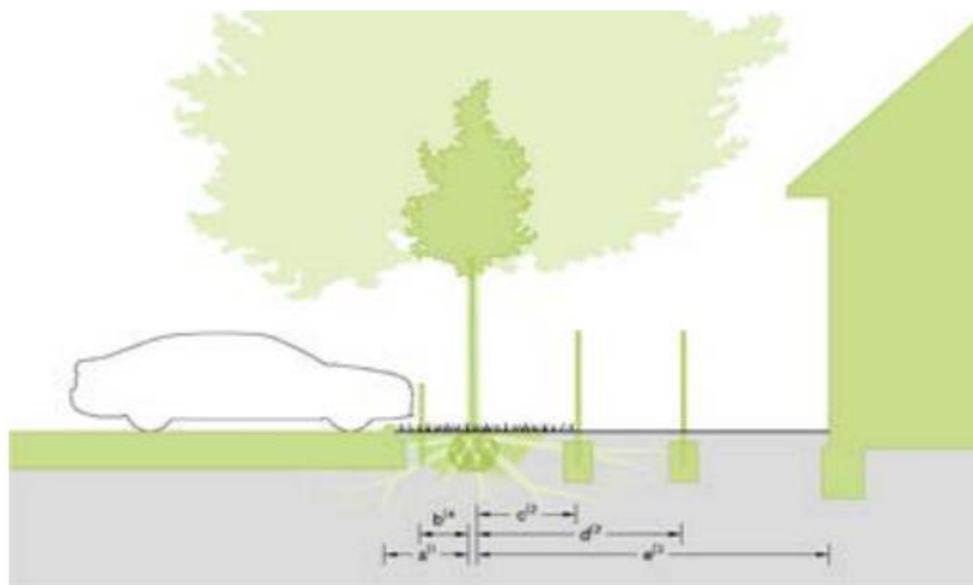
Zdroj: [41]

Zeleň

Zelené, ale i vodní plochy jsou pro města velice důležité a nenahraditelné, protože ovlivňují celkové mikroklima veřejných prostorů. Zeleň je ve městech zdrojem kyslíku. V letních měsících poskytuje lidem potřebný stín, brání přehřívání ploch a zvyšuje vlhkost vzduchu. V zimních měsících zeleň naopak zpomaluje proudění vzduchu a zabraňuje tak nadměrnému ochlazení. Zeleň byla do navrhovaného prostoru dále umístěna i z důvodu její schopnosti vázat prachové částice, omezovat hladinu hluku a pro její kladný vliv na psychiku lidí. [76]

Zvolena byla skupina stromů, záhony s trvalkami, živý plot, trávník, který je více popsán v podkapitole Povrchy a zelené střechy, které jsou součástí systému společnosti Egoé life. O zeleň je samozřejmě nutné pečovat a starat se o ni, chránit před mechanickým a dalším poškozováním. Do navrhovaného prostoru byla volena zeleň, která nevyžaduje častou péči, ale pouze udržovací. Dalším omezením při navrhování zeleně byl fakt, že se prostor nachází spíše ve stinném prostoru, jelikož je ze všech světových stran obklopen vysokými budovami fakulty. Z toho důvodu byly voleny rostliny, které jsou vhodné do stinných prostorů a nevyžadují velké množství přímého oslunění.

Na základě charakteru a omezené velikosti řešeného prostoru, ale i prostorových nároků stromů byly voleny menší stromy s vejčitou korunou, které by neměly dorůst větší výšky než 8–12 m a průměru koruny 6–8 m. Další omezující charakteristikou bylo nutné dodržení vzdálenosti jak kmene stromu, tak i jeho kořenů od budov a komunikací, a to i do budoucna, tedy při jeho maximálních rozměrech. Vzdálenost zeleně od komunikací je dána normou ČSN 736110, zákonem č. 89/2012 Sb. a Principy a pravidly územ. plánování, kapitola C.5 – Zeleň 4 SPPK A02 001:2013 – Výsadba stromů. Vzdálenost obručníku a kmene stromu (rozměr a) nesmí být menší než 1,2 m. Kmen stromu a sloupek ochraňující kmen stromu před parkujícími auty (rozměr b) by neměl být menší než 0,7 m, vzdálenost hranice pozemku od kmene stromu dosahujícího výšky do 3 m (rozměr c) je min. 1,5 m. Vzdálenost pozemku od kmene stromu vyššího než 3 m (rozměr d) min. 3,0 m a vzdálenost kmene od budovy by měl být minimálně 5 m (rozměr e). Návrh výsadby stromů je omezen i faktem, že nesmí docházet k vysazování stromů v ochranných páslech TI bez souhlasu správců TI a bez technického řešení zamezujícím prorůstání kořenů, či případné dodatečné realizace chrániček TI. V ochranném pásmu plynovodu nesmí být stromy vysazovány nikdy. [76]



Obrázek 76: Schéma výsadby stromu od hranic pozemků a budov

Zdroj: [76]

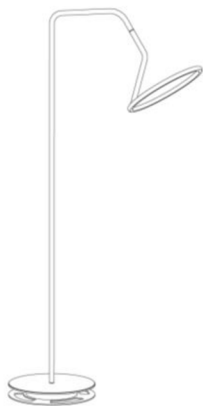
Na základě předchozích omezení a doporučení byla do skupiny 4 listnatých stromů, které jsou umístěny v jihozápadní části prostoru, zvolena odrůda javor babyka „Elsrijk“. Tato odrůda je vhodná do pohostinných prostorů a nedorůstá výšky vyšší než 10 m. Venkovní coworkingový prostor je od přístupové rampy, budovy E1 a trvalkového záhonu na mezi vyrovnávající rozdílné úrovně terénu přirozeně ohraničen živým plotem například z dříšťálu, jehož zbarvené listy budou prostor oživovat v podzimním období, kdy bude prostor využíván studenty. Záhon s trvalkami byl umístěn na západní straně prostoru na mez vyrovnávající rozdílné úrovně terénů. Ve vstupním coworkingovém prostoru je tento záhon rozšířen i do této části. Půdokryvné keře a trvalky byly opět voleny s ohledem na polostinný až stinný prostor. Vhodnými rostlinami do těchto podmínek tedy jsou například hortenzie, pěnišníky, kalina, tavolník, fuchsie, pustoryl, zimostrás obecný a další.

Hygienické zázemí

Ve venkovním prostoru nebylo navrhováno hygienické ani občerstvovací zázemí – kuchyňka. Pro tyto účely je uvažováno možné využívání toalet a kuchyňky v 1. NP budovy E1.

Technická infrastruktura

V modulárních systémech je nutné zajistit možnost připojení k elektrické energii pro zajištění komfortu při práci. Zvolenou variantou jsou zásuvkové sloupky s krytím IP44 obsahující dostatečný počet zásuvek. Lavičky Landscape compact v relaxační a vstupní zóně budou mít zabudované rozšíření o možnost připojení pomocí USB, které společnost nabízí. Osvětlení v modulárních systémech bude řešeno pomocí lamp od společnosti Egoé life, které jsou určeny pro umístění ve venkovním prostředí. Lamy si budou moct uživatelé přemísťovat dle svých potřeb. Osvětlení v celém prostoru bylo řešeno pomocí rozšíření počtu stávajících lamp. V celém prostoru musí být zajištěna dostatečná kvalita wifi připojení.



Obrázek 77: Laso LAS101

Zdroj: [78]



Obrázek 78: Stávající osvětlení

Zpracování: Autor práce

4.4 VNITŘNÍ COWORKINGOVÝ PROSTOR PRO STUDENTY

Pro návrh vnitřního coworkingového prostoru byly vedením fakulty zvoleny prostory ve 2. NP budovy D1. Konkrétně se jedná o místnosti D211, D212, D221 a D222, které jsou od sebe rozděleny chodbou, která musela být bezpodmínečně zachována.



Obrázek 79: Mapa budovy D1

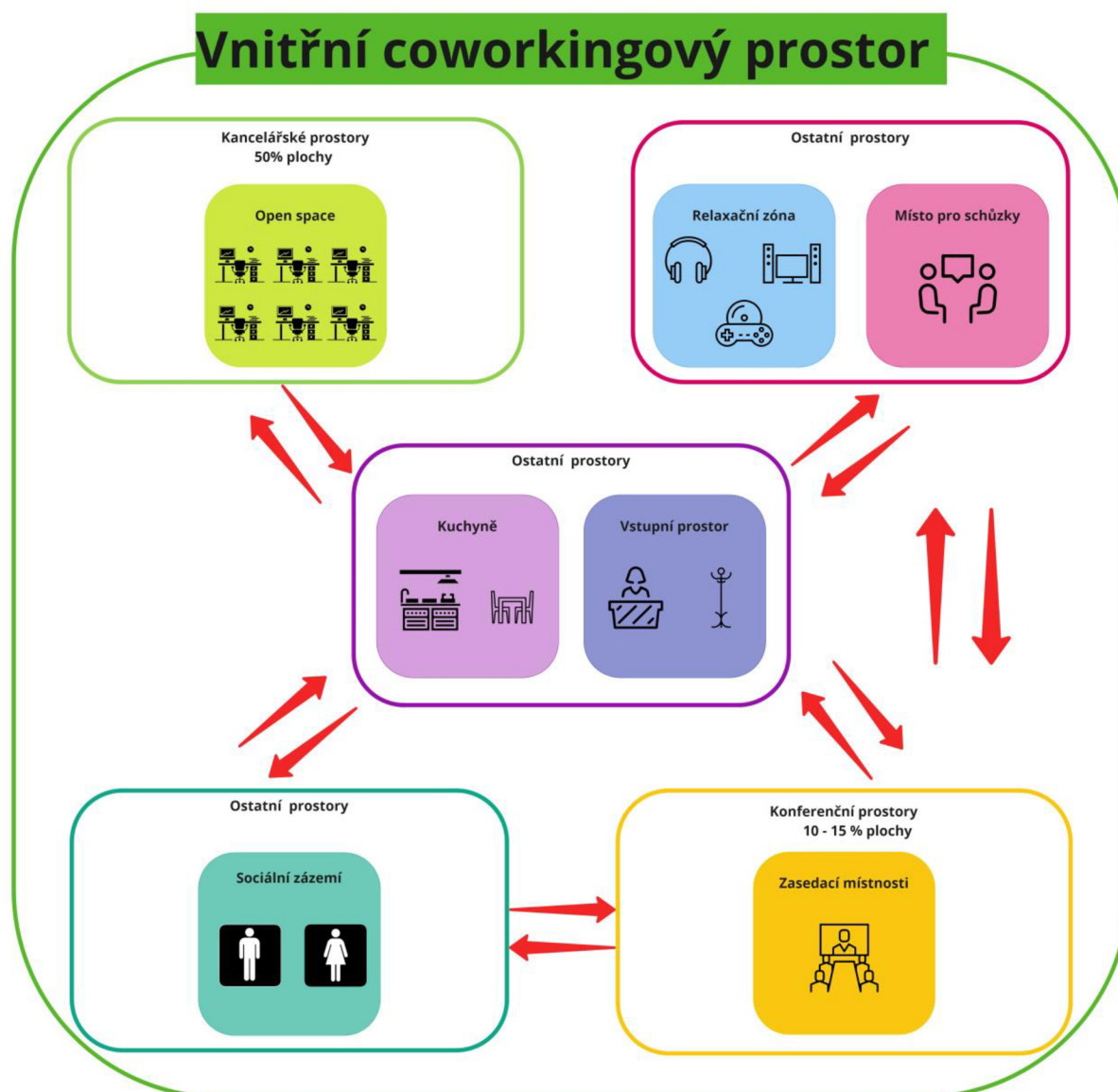
Zpracování: Autor práce

4.4.1 Současný stav

V současné době jsou místnosti využívány, jako pracovny učitelů, pouze místnost D221 je učebna. Stávající stav prostorů tvoří příloha č. 12.

4.4.2 Návrh

Vnitřní coworkingový prostor byl navrhován s ohledem na flexibilitu a funkčnost prostorů. Prostor je tvořen třemi místnostmi, kdy oproti původnímu stavu byly místnosti D211 a D212 spojeny, a vytvořily tak jeden velký prostor. Navrhované dispozice vycházely ze stávajícího rozmístění technického zařízení budovy a barevné řešení bylo provedeno v neutrálních odstínech bílé, světle šedé, černé v kombinaci se žlutou barvou. Podlahy byly ponechány dřevěné. Interiéry byly navrženy v kombinaci dřevěného nábytku s kovovými detaily a prostory byly doplněny o pokojové rostliny. V případě tohoto návrhu nebyl z důvodu široké nabídky kancelářského nábytku na trhu volen konkrétní typ vybavení. Hygienické zázemí využívané pro tyto účely se nachází vedle místnosti D211 a v druhé části chodby mezi vstupní chodbou a místností D205 viz. mapa výše.



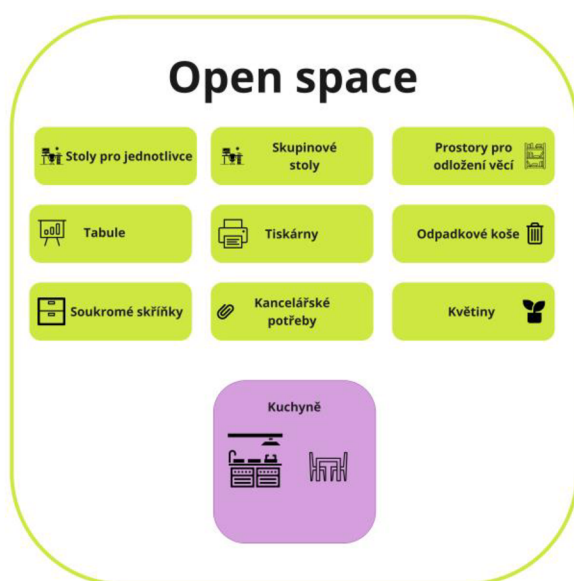
Obrázek 80: Schéma vnitřního coworkingového centra

Zpracování: Autor práce

Místnost D222 s plochou 29,9 m² byla navržena jako zasedací místnost pro pořádání prezentací, setkání, či jako kancelář pro skupinku studentů. Nábytek se dá v místnosti uspořádat i pro práci jednotlivců. V místnosti byla navržena flip chart a interaktivní nástěnná tabule, dřevěné police s květinami a dva věšáky na oblečení. Místnost byla nově propojena dveřmi s místností D221 z důvodu snadnějšího přístupu ke kuchyňskému koutu. Místnost D221 byla navržena jako relaxační prostor. Nábytek byl volený spíše pro odpočinek v podobě křesílek a gaučů. K oknům byl umístěn vyvýšený stůl s barovými židličkami, které jsou určeny pro práci jednotlivců. Kuchyňský kout je od prostoru oddělen pomocí ostrůvku, který poskytuje 4 místa. Samozřejmostí je kávovar, myčka a nezbytné kuchyňské

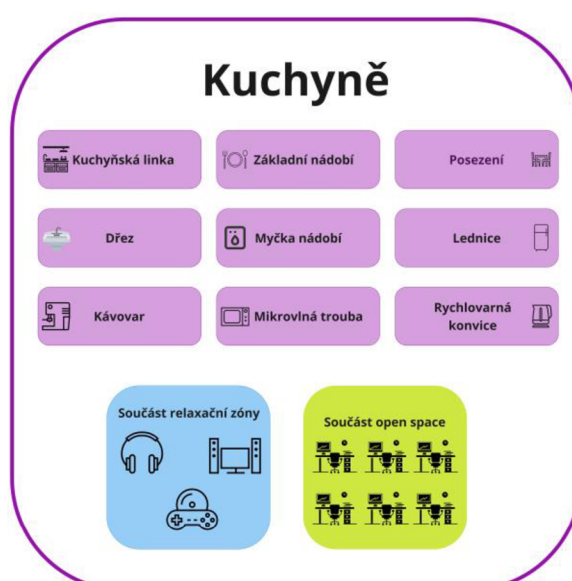
vybavení. Do zadní části místnosti byla umístěna televizní obrazovka. Věšák na oblečení odděluje vstup od posezení. Místnost s 79,9 m² lze využívat pro relaxování, ale i pro práci.

Pracovní zónu tvoří již zmíněné propojené místnosti D211 a D212, které tak vytvořily místnost s 87,4 m². Do pracovní části byly umístěny 4 velké pracovní stoly, kuchyňský kout, vyvýšený pult pro práci jednotlivců, koutek pro tisk a uzamykatelné skřínky, které mohou studenti využívat. Kuchyňský kout je od pracovní části oddělen pomocí policových systémů, které mohou sloužit pro uložení potřeb. Koutek pro tisk a jeden pracovní stůl je oddělen od zbylého prostoru dřevěnými lamelovými příčkami, které navozují pocit soukromí.



Obrázek 81: Schéma Open space – návrh 2

Zpracování: Autor práce



Obrázek 82: Schéma kuchyně – návrh 2

Zpracování: Autor práce



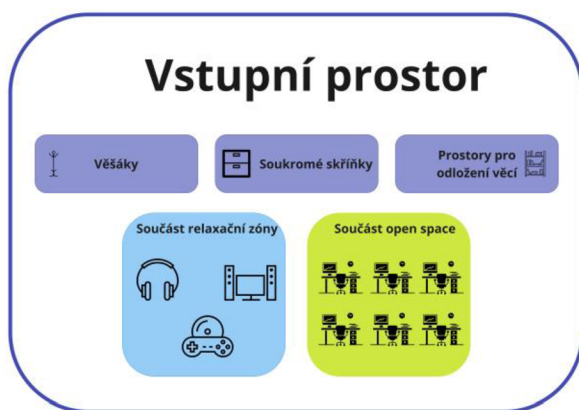
Obrázek 83: Schéma zasedací místnosti – návrh 2

Zpracování: Autor práce



Obrázek 84: Schéma relaxační místnosti – návrh 2

Zpracování: Autor práce



Obrázek 85: Schéma vstupního prostoru – náv. 2
 Zpracování: Autor práce



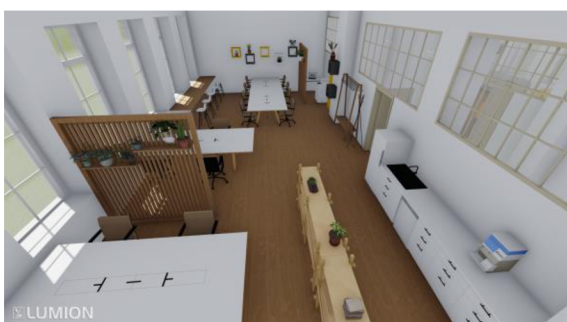
Obrázek 86: Schéma místa pro schůzky – náv. 2
 Zpracování: Autor práce



Obrázek 87: Pohled 1 do místnosti D221
 Zpracování: Autor práce



Obrázek 88: Pohled 2 do místnosti D221
 Zpracování: Autor práce



Obrázek 89: Pohled do místnosti D211+D212
 Zpracování: Autor práce



Obrázek 90: Pohled do místnosti D222
 Zpracování: Autor práce

5 ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo stanovit význam coworkingových center v ekosystému měst a přínosy, které mohou pro města nastat se založením a provozováním center. Dále zmapovat faktory ovlivňující jejich charakter, jako je dispoziční řešení, vliv situování centra v rámci města i celé republiky, velikosti, způsobu založení apod.

Teoretická část se věnovala charakteristice coworkingových center, vymezení základní typologie pro pochopení celé problematiky. Dále byly uvedeny další typy alternativních pracovních prostorů, jako jsou venkovní pracovní prostory nebo colivingy. Stěžejní část teoretické části tvoří již zmiňovaný mapovaný vztah coworkingových center a měst. Přínosy, které mohou ve městech nastat, jak pro celkový ekosystém města, tak pro jeho jednotlivé obyvatele. Rozdíl mezi provozováním, dispozičním řešením a celkovým charakterem center ve velkých městských aglomeracích a na malých městech, respektive ve venkovském prostředí. Dispoziční řešení center je detailněji rozebíráno i z hlediska platné české legislativy. Posledním rozebíraným tématem byl vztah studentů ke coworkingovým centrům, protože i když se tento vztah na první pohled nemusí zdát důležitý, jsou to právě studenti a začínající podnikatelé, kteří jsou budoucností coworkingových center, a případnými šířiteli této myšlenky. Poslední kapitola byla věnována ziskovosti a provozování coworkingových center.

Výzkumná a praktická část tvoří hlavní části práce. Analytická část nejprve nastiňuje koncepci výzkumu, a následně se sestává ze série pěti řízených rozhovorů s provozovateli a majiteli coworkingových center v rámci celé republiky. Centra byla do výzkumu zařazena na základě jejich rozdílných charakterů a podmínek. Na základě získaných informací byla navržena dispoziční řešení coworkingových center. Následují analýzy výsledků dotazníkového šetření realizovaného mezi klienty center. Druhá polovina výzkumné části byla zaměřena na coworkingová centra ve městě Brně a na druhé dotazníkové šetření realizované mezi studenty Fakulty stavební Vysokého učení technického v Brně.

V návaznosti na závěry získané sběrem dat byly provedeny dva návrhy coworkingových center na Fakultě stavební Vysokého učení technického v Brně. Tento návrh byl zvolen z důvodu podpory podnikavosti studentů, podpory trávení času ve venkovním prostředí a rozšíření tohoto fenoménu. Prvním návrhem je venkovní coworkingový prostor umístěný před budovami E1 a E2, který je určený pro práci v letních měsících. Vnitřní coworkingové centrum bylo umístěno do prostorů 2. NP budovy D1, které byly pro tyto účely vymezeny vedením fakulty.

Práce dosáhla stanovených cílů a její obsah poskytuje ucelený přehled informací o dané problematice coworkingových center, jejich vztahu k městům a podpoře podnikavosti. Práce by měla sloužit jako nástroj při zakládání a plánování center v podobě manuálu s doporučeními, na co by se stavebně a architektonicky nemělo zapomenout, a jako podpora pro šíření tohoto fenoménu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Slovník flexibilního pracovního prostoru: Coworkingová terminologie, kterou chcete znát. *Andcards* [online]. 19. 4. 2021 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: <https://www.andcards.com/blog/tips/coworking-terminology/>
- [2] Coworking ve venkovském prostoru. *ObcePro: Program rozvoje obce* [online]. 16. 3. 2022 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: <https://www.obcepro.cz/publikovane-invence>
- [3] Obchodní podmínky. *COWORK:S: Humpolec* [online]. [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: <https://www.coworkspolu.cz/clanek/8-obchodni-podminky>
- [4] Freelancer: (Nezávislý profesionál, odborník na volné noze). *ManagementMania* [online]. Wilmington (DE), 2011, 23. 9. 2017 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/freelancer-nezavisly-profesional-na-volne-noze>
- [5] MAAYTOVÁ, Alena. Projektový tým. *VZ-profi: Databáze vzorů a typů pro zadávání veřejných zakázek* [online]. Praha: Verlag Dashöfer, 1997, 28. 10. 2015 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: <https://www.vzprofi.cz/33/projektovy-tym>
[uniqueidgOkE4NvrWuPseiMHWgO4_cwQbMtp28CjjAfKtmfKBkk/](https://www.vzprofi.cz/33/projektovy-tym/uniqueidgOkE4NvrWuPseiMHWgO4_cwQbMtp28CjjAfKtmfKBkk/)
- [6] NOVÁK, Radek a Tereza HRTÚSOVÁ. Start-upy v ČR: State of Play. *Česká spořitelna: Ekonomické a strategické analýzy* [online]. 2019 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: https://www.csas.cz/content/dam/cz/csas/www_csas_cz/Dokumenty-korporat/Dokumenty/Analytici/analiza_start_upy_v_CR_2019_07.pdf
- [7] ROSULEK, Martin. *Digitální nomád: cestuj po světě a pracuj odkudkoli*. Praha: Powerprint, [2016]. ISBN isbn978-80-7568-014-3.
- [8] VLACH, Robert. K čemu je dobrý coworking. *Na volné noze: Portál nezávislých profesionálů* [online]. Ostrava, 2005, 27. 8. 2019 [cit. 2022-03-19]. Dostupné z: <https://navolnenoze.cz/blog/k-cemu-je-dobry-coworking/>
- [9] Coworking: nový způsob práce přichází do Česka. *Lupa.cz* [online]. 2009, 20. 11. 2009 [cit. 2022-03-19]. ISSN 1213-0702. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/tiskove-zpravy/coworking-novy-zpusob-prace-prichazi-do-ceska/>
- [10] MIKOVÁ, Markéta. Coworkingová centra. Tak trochu jiný svět. *Hospodářské noviny*. [online]. 2019, 18. 9. 2019 [cit. 2022-03-19]. Dostupné z: <https://archiv.hn.cz/c1-66642360-coworkingova-centra-tak-trochu-jiny-svet>
- [11] JAKEŠOVÁ, Dana. Coworking dostává nový rozměr. Stává se z něj social mixer. *Idnes.cz*. [online]. Praha, 6. 12. 2019 [cit. 2022-06-05]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/finance/prace-a-podnikani/coworking-kancelar-prace-podnikani-sdilenka-kancelar-event.A191205_130915_podnikani_daja

- [12] MICHALÍK, David, Petr SKŘEHOT a kol. Kancelářská pracoviště s důrazem na typ open space [online]. Praha: VÚBP, 2010 [cit. 2022-06-05]. ISBN 978-80-86973-23-4. Dostupné z: <http://www.portalbozp.cz/wp-content/uploads/2015/01/Kancelarska-pracoviste-s-durazem-na-typ-open-space.pdf>
- [13] BÄHR, U., J. BIEMANN, J. LIETZAU, P. HENTSCHEL a P. SOCHOVÁ. Coworking ve venkovském prostoru: Lidé, modely, trendy. *Bertelsmann Stiftung* [online]. 19. 11. 2020, [cit. 2022-03-19]. Dostupné z: https://eagri.cz/public/web/file/691629/CWL_Studie_Coworking_im_laendlichen_Raum_v_03_CZ.pdf
- [14] VLACH, Robert. Coworkingy v Česku. *Na volné noze: Portál nezávislých profesionálů* [online]. Ostrava, 2005, 21. 3. 2018 [cit. 2022-03-19]. Dostupné z: <https://navolnenoze.cz/blog/coworkingy/>
- [15] The History Of Coworking. *Tiki-Toki: Online tvůrce časové osy* [online]. [cit. 2022-06-05]. Dostupné z: http://www.tiki-toki.com/timeline/entry/156192/The-History-Of-Coworking-Presented-By-Deskmag#vars!date=1997-05-04_03:19:52!
- [16] TODD, Conor. The History of Coworking. *Free Office Finder* [online]. London, 2002 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: <https://www.freeofficefinder.com/article/the-history-of-coworking>
- [17] The History of Coworking: How Flexible Office Space Became a Force in the Working World. *Cobalt Workspace* [online]. Baltimore, 27. 5. 2021 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: <https://cobaltworkspace.com/the-history-of-coworking/>
- [18] The History of Coworking. *Coworking insights* [online]. 3. 10. 2018 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: <https://coworkinginsights.com/the-history-of-coworking/>
- [19] Coworkingová centra jako smart huby v území. *City:one*. Brno, 2019(1), 36-39.
- [20] GRINBERG, Noga. The History of the Coworking Sector. *Mind Space* [online]. 4. 9. 2019 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: https://www.mindspace.me/magazine/2019-09-04_the-history-of-the-coworking-sector%E2%80%8A-%E2%80%8Amindspace
- [21] FOERTSCH, Carsten a Rémy CAGNOL. The History Of Coworking In A Timeline. *Deskmag* [online]. 15. 8. 2013 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: <https://www.deskmag.com/en/coworking-spaces/the-history-of-coworking-spaces-in-a-timeline?start=1>
- [22] PILOUS, Patrik. Coworking: Jaké jsou výhody sdíleného pracovního prostoru. *ŽijuÚspěšně.cz* [online]. 2013, 12. srpna 2021 [cit. 2022-06-05]. Dostupné z: https://zijuuspesne.cz/coworking-jake-jsou-vyhody-sdileneho-pracovniho-prostoru?fbclid=IwAR1yLA-gSqUumSQcvOd5d6UNYnWB_VGAtNfNQbE7Ct5tqKs8mRSnq2KGrYo

- [23] Co-workingová centra: příležitost nejen pro velká města?. Dotace EU: Zastřešující portál Evropských strukturálních a investičních fondů v ČR [online]. 19. 12. 2019 [cit. 2022-06-05]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/microsites/op-urbact-ii/novinky/co-workingova-centra-prilezitost-nejen-pro-velka>
- [24] Čo je to coworking, ako funguje a aké sú jeho plusy a mínusy?. *Cushman & Wakefield Property Services Slovakia, s.r.o.* [online]. Bratislava, 24. 7. 2020 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: <https://cushwakeoffices.sk/novinky/2020/co-je-to-coworking-ako-funguje-a-ake-su-jeho-plusy-a-minusy>
- [25] Coworking – alternativa k vlastní vybavené kanceláři. *Flexi Office* [online]. Praha, 2022, 17. 10. 2017 [cit. 2022-06-05]. Dostupné z: https://www.flexioffice.cz/coworking-alternativa-k-vlastni-vybavene-kancelari?fbclid=IwAR3abRboncIPXLVjpGSrY6yk8GGdNojjHxo8QwhHi_tW2nAqR8bfZxMP_5I
- [26] Seznam měst v Česku podle počtu obyvatel. *Wikiwand* [online]. 1. 1. 2022 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: https://www.wikiwand.com/cs/Seznam_m%C4%9Bst_v_%C4%8Cesku_podle_po%C4%8Dt_u_obyvatel
- [27] Cowork:s Humpolec. *Schwestern* [online]. [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: <https://schwestern.cz/coworks-humpolec>
- [28] BULÍČKOVÁ, Hana. Kavárna a coworkingové centrum COWORK:S Humpolec: místo, kam chodím ráda na kávu i pracovat. *Stylu naproti* [online]. 25. 3. 2021 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: <https://stylunaproti.cz/2021/03/25/kavarna-a-coworkingove-centrum-coworks-humpolec-misto-kam-chodim-rada-na-kavu-i-pracovat/>
- [29] SLAVÍKOVÁ, Aneta. V nové kavárně COWORK:S v Humpolci našli práci lidé s handicapem. *Vysočina-news.cz: Zpravodajství z Vysočiny* [online]. Havlíčkův Brod, 2006, 4. 6. 2019 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: <https://vysocina-news.cz/v-nove-kavarne-coworks-v-humpolci-nasli-praci-lide-s-handicapem/>
- [30] *Cowork:s Humpolec* [online]. 2019 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: <https://www.coworkspolu.cz/>
- [31] SYMMANK, Rebecca. Why Outdoor Workspaces Are On Your Employees' Wish List. *Iofficecorp* [online]. 22. 4. 2021 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: <https://www.iofficecorp.com/blog/outdoor-workspaces>
- [32] Escaping the office: The growing movement to take work outdoors. *The Conversation* [online]. 18. 10. 2015 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: <https://theconversation.com/escaping-the-office-the-growing-movement-to-take-work-outdoors-48807>

- [33] TREEXOFFICE: POP-UP TREE OFFICE OPENS IN LONDON. *Urdesignmag* [online]. 12. 6. 2015 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: <https://www.urdesignmag.com/architecture/2015/06/12/treexoffice-pop-up-tree-office-opens-in-londons-hoxton-square/>
- [34] 'TREE OFFICE' HOXTON SQUARE. *Loti* [online]. 20. 5. 2015 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: <https://londontheinside.com/tree-office-hoxton-square/>
- [35] GOSLING, Emily. An office in a treehouse in east London's Hoxton Square (where else!). *It's Nice That* [online]. London, 2010, 11. 6. 2015 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: <https://www.itsnicethat.com/articles/tree-office-hoxton>
- [36] LANDOVÁ, Romana. V okolí BB Centra vznikl nový venkovní coworkingový prostor. Je otevřený i veřejnosti. *Tvarchitect: Spojujeme svět architektury* [online]. 18. 9. 2019 [cit. 2022-09-29]. Dostupné z: <https://www.tvarchitect.com/clanek/v-okoli-bb-centra-vznikl-novy-venkovni-coworkingovy-prostor-je-otevreny-i-verejnosti/>
- [37] In: MERKEL, Janet. *Coworking in the city: 'Saving' the city: Collective low-budget organizing and urban practice* [online]. 2015, s. 121-139 [cit. 2022-10-02]. ISBN 1473-2866. Dostupné z: http://www.ephemerajournal.org/contribution/coworking-city?utm_content=buffer7ea1a&utm_medium=social&utm_source=facebook.com&utm_campaign=buffer
- [38] TATTERSFIELD, Kate. What is a 15-minute city and how does coworking fit in?. *Nexodus* [online]. 31. 5. 2022 [cit. 2022-10-02]. Dostupné z: <https://www.nexodus.com/blog/1414973745/what-is-a-15-minute-city-and-how-does-coworking-fit-in/>
- [39] ELAM, Liz. How Coworking Changes your City. *Gcuc community* [online]. 29. 3. 2016 [cit. 2022-10-02]. Dostupné z: <https://gcuc.co/how-coworking-changes-your-city/>
- [40] DURANTE, Giacomo a Margherita TURVANI. *Coworking, the Sharing Economy, and the City: Which Role for the 'Coworking Entrepreneur'?* [online]. In: 09/2018 [cit. 2022-10-02]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/327412346_Coworking_the_Sharing_Economy_and_the_City_Which_Role_for_the_'Coworking_Entrepreneur'
- [41] Mmcité [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://www.mmcite.com/>
- [42] Dřevěné zahradní lehátko šedé. Čisté dřevo. cz [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://www.cistedrevo.cz/drevene-zahradni-lehatko-sede>
- [43] Parkdecor: Jedinečný minerální výrobek pro mlatové povrchy [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://parkdecor.cz/>

- [44] *Gis Brno: Teplotní mapa* [online]. Brno: Ústav výzkumu globální změny Akademie věd ČR, 2019 [cit. 2022-12-13]. Dostupné z: https://gis6.brno.cz/mapa/teplotni-mapa/?c=-597822.5%3A-1159214.3&z=4&lb=of-brno_akt&ly=tepmap02019&lbo=1&lyo=
- [45] ČSN 73 5305. *Administrativní budovy a prostory*. Praha: Český normalizační institut, 2005.
- [46] HONSOVÁ, Jitka. UPPER. *Upper.utb.cz*. [online]. [cit. 2022-10-15]. Dostupné z: <https://upper.utb.cz/co-je-upper/>
- [47] Bakala Foundation otevřela nový Student Hub. Bakala Philanthropy [online]. 9. 3. 2020 [cit. 2022-10-15]. Dostupné z: <https://bakalaphilanthropy.com/cs/vzdelani/bakala-foundation-otevrela-novy-student-hub/>
- [48] *Next Zone* [online]. Praha, 2022 [cit. 2022-10-15]. Dostupné z: <https://www.nextzone.io/#/>
- [49] Coworkingové centrum Next zone. *Smíchovská střední průmyslová škola a gymnázium* [online]. Praha [cit. 2022-10-15]. Dostupné z: <https://www.ssps.cz/projekty/coworkingove-centrum-pri-smichovske-sps-a-gymnaziu/>
- [50] CLARK, Penny, Naima RITTER FIGUERES, Matt LESNIAK a Juan ORTIZ. *Coliving in 2022 & Beyond: What is Coliving? Benefits, Challenges, Types & More. Conscious Coliving: Make shared living thrive* [online]. [cit. 2022-10-15]. Dostupné z: <https://www.consciouscoliving.com/coliving/>
- [51] Pronájem kancelářského prostoru 15 m² v Brně, na ulici Křenová. *Real spektrum* [online]. [cit. 2022-10-15]. Dostupné z: <https://www.realspektrum.cz/komerce/pronajem-kancelarskeho-prostoru-15-m2-v-brne-na-ulici-krenova-9516>
- [52] Prostory k pronájmu: Vyberte si, co vaše podnikání potřebuje. *Clubco* [online]. Brno, 2021 [cit. 2022-10-15]. Dostupné z: <https://clubco.cz/k-pronajmu/#cenik>
- [53] Internet do kanceláře. *O2* [online]. [cit. 2022-10-15]. Dostupné z: <https://www.o2.cz/podnikatele-a-firmy/internet/internet-do-kancelare>
- [54] SAURA, projekční a konzultační firma. Strategie rozvoje kulturních a kreativních průmyslů. *Uherské Hradiště: Srdce Slovácka* [online]. 2021 [cit. 2022-11-02]. Dostupné z: <https://hradistechytre.cz/home/rozvoj-kulturnich-a-kreativnich-prumyslu/>
- [55] Kluby BforB – Kraj Vysočina. *Business for Breakfast: Měníme atmosféru podnikání v České republice k lepšímu* [online]. 2015 [cit. 2022-11-02]. Dostupné z: <https://www.bforb.cz/kluby/bforb-humpolec>
- [56] CITYTRAFFIC, S.R.O. Strategický plán rozvoje města Humpolec. *Humpolec: Oficiální web města* [online]. 20. dubna 2021 [cit. 2022-11-19]. Dostupné z: <https://www.mesto-humpolec.cz/strategicky-plan-rozvoje-mesta-humpolec/d-116772>

- [57] Why coworking is ideal for students. *BizSpace* [online]. London, 5. 2. 2014 [cit. 2022-11-02]. Dostupné z: <https://www.bizspace.co.uk/news/why-coworking-ideal-students>
- [58] Studenti Fakulty biomedicínského inženýrství zbudovali coworkingové centrum Next Zone. *České vysoké učení technické v Praze* [online]. 14. 10. 2021 [cit. 2022-11-02]. Dostupné z: <https://aktualne.cvut.cz/stalo-se/20211014-studenti-fakulty-biomedicinskeho-inzenyrstvi-zbudovali-coworkingove-centrum-next>
- [59] PÝCHA, Adam. Coworkingová centra nejsou jen v Praze, mnoho z nich najdete po celé České republice! *Mladý podnikatel.cz: Vzdělávací portál pro podnikatele a manažery* [online]. 2012 [cit. 2022-11-02]. Dostupné z: <https://mladypodnikatel.cz/coworkingova-centra-v-ceske-republice-t4348>
- [60] HOVORKA, Michael. V Praze a Brně vznikla coworkingová centra pro lidi na volné noze. *Podnikatel.cz: Největší server pro podnikatele v ČR* [online]. 11. 2. 2010 [cit. 2022-11-02]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/v-praze-a-brne-vznikla-coworkingova-centra/>
- [61] *Chytrá čtvrt' ŠPITÁLKA* [online]. Brno, 2019 [cit. 2022-11-19]. Dostupné z: <https://respitalka.brno.cz/en/>
- [62] Řízený rozhovor s manažerkou coworkingového centra Impact Hub Brno ze dne 4. 5. 2022 [audio záznam]. Dostupné z archivu autorky.
- [63] Řízený rozhovor s majitelkou coworkingového centra ArchiHUB Praha ze dne 25. 5. 2022 [audio záznam]. Dostupné z archivu autorky.
- [64] Řízený rozhovor s majitelem coworkingového centra Cowork:s City HUB Jihlava ze dne 15. 6. 2022 [audio záznam]. Dostupné z archivu autorky.
- [65] Řízený rozhovor s manažerkou coworkingového centra Hubbr Havlíčkův Brod ze dne 19. 4. 2022 [audio záznam]. Dostupné z archivu autorky.
- [66] NEUVALDOVÁ, Sabina. *Prosba o pomoc s diplomovou prací* [elektronická pošta]. Message to: 205158@vutbr.cz., 7. června 2022 [cit. 2022-11-19]. Osobní komunikace
- [67] *Scott.Weber Workspace* [online]. 2020 [cit. 2022-11-19]. Dostupné z: <https://scottweber.cz/en/>
- [68] Chci se vzdělávat. *JIC* [online]. [cit. 2022-11-19]. Dostupné z: <https://www.jic.cz/potreby-a-sluzby/potrebuju-vzdelavani#Dlouhodobě-akce>
- [69] Podpora podnikavosti studentů. *Vysoké učení technické v Brně* [online]. [cit. 2022-11-19]. Dostupné z: <https://www.vut.cz/studenti/podnikavost>
- [70] 2021-22 Coworking Space Trends. *Deskmag: Coworking Statistics* [online]. [cit. 2022-11-19]. Dostupné z: <https://coworkingstatistics.com/coworkingstatistics/2021-22-coworking-space-trends>

- [71] DI RISIO, Alberto. Global Coworking Growth Study 2020. *CoworkingResources* [online]. 7. 3. 2020 [cit. 2022-11-19]. Dostupné z: <https://www.coworkingresources.org/blog/key-figures-coworking-growth>
- [72] Member Demographics - 2019 Members of Coworking Spaces. *SlideShares* [online]. 13. 3. 2020 [cit. 2022-11-19]. Dostupné z: <https://www.slideshare.net/carstenfoertsch/member-demographics-2019-members-of-coworking-spaces>
- [73] The 2018 Global Coworking Survey. *DeskMag* [online]. [cit. 2022-11-19]. Dostupné z: <https://www.deskmag.com/en/background-of-the-2018-global-coworking-survey-market-research>
- [74] FOERTSCH, Carsten. How Profitable Are Coworking Spaces?. *DeskMag* [online]. 18. 11. 2011 [cit. 2022-11-19]. Dostupné z: <https://www.deskmag.com/en/coworking-spaces/how-profitable-are-coworking-spaces-177>
- [75] Are Coworking Spaces Profitable?: Top Tips On Increasing Profit. *DropDesk* [online]. 2. 10. 2019 [cit. 2022-11-19]. Dostupné z: <https://drop-desk.com/blog/coworking-space-profitability>
- [76] Principy tvorby veřejných prostranství [online]. Brno: Kancelář architekta města Brna [cit. 2022-12-12]. ISBN 9788026106579. Dostupné z: <https://kambrno.cz/principy/>
- [77] ČABLOVÁ, Markéta, P. ŠILBERSKÁ, R. SEDLÁK, M. ŘÍMANOVÁ, M. NAWRATH, M. MACEKOVÁ a L. MLČÁK, Kvalitní veřejné prostory: Metodika tvorby a obnovy veřejných prostranství [online]. Brno: Nadace Partnerství, 2011 [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://www.lifetreecheck.eu/getattachment/bdc70603-8163-4e9d-9cb6-920394673a50/Kvalitni-verejne-prostory>
- [78] Kompletní sortiment. Egoé life [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://www.egoe-life.eu/cz/produkty/>

SEZNAM ZKRATEK

KIC	Knihovnické informační centrum
JIC	Jihomoravské informační centrum
FAST	Fakulta stavební
KKP	Kulturní a kreativní průmysly
UPPER	Centrum kreativních průmyslů a podnikání
VUT	Vysoké učení technické

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Coworkingové centrum Cowork:s Humpolec

Obrázek 2: Rekreativní zahrada

Obrázek 3: Coworkingový prostor v Pražském BB centru

Obrázek 4: TreexOffice

Obrázek 5: Student HUB

Obrázek 6: UPPER

Obrázek 7: Schéma rozložení coworkingového centra

Obrázek 8: Schéma Open space

Obrázek 9: Schéma kuchyně

Obrázek 10: Schéma flexibilní kanceláře

Obrázek 11: Schéma zasedací místnosti

Obrázek 12: Schéma vstupních prostorů

Obrázek 13: Schéma sociálního zázemí

Obrázek 14: Schéma relaxační zóny

Obrázek 15: Schéma místa pro schůzky

Obrázek 16: Mapa coworkingových center v České republice

Obrázek 17: Mapa umístění center zahrnutých do výzkumu

Obrázek 18: Schéma půdorysu coworkingového centra ImpactHub Brno

Obrázek 19: Půdorys coworkingového centra ArchiHub v Praze

Obrázek 20: Půdorys coworkingového centra Cowork:s City Hub Jihlava

Obrázek 21: Mapa širších vztahů

Obrázek 22: Mapa coworkingových center ve městě Brně

Obrázek 23: Mapa areálu Fakulty stavební

Obrázek 24: Pohled prostor od budovy D1

Obrázek 25: Pohled 1 SV směrem

Obrázek 26: Pohled 2 SV směrem

Obrázek 27: Pohled na lavičky

Obrázek 28: Pohled 1 od vstupu do budovy E1

Obrázek 29: Pohled 2 od vstupu do budovy E1

Obrázek 30: Vystavená díla studentů

Obrázek 31: Přístupové schodiště

Obrázek 32: Schéma venkovního coworkingového prostoru

Obrázek 33: Schéma Open space – návrh 1

Obrázek 34: Schéma zasedací místnosti – návrh 1

Obrázek 35: Schéma relaxační zóny – návrh 1

Obrázek 36: Schéma vstupního prostoru – návrh 1

Obrázek 37: Místa pro schůzky – návrh 1

Obrázek 38: Pohled od budovy D1

Obrázek 39: Pohled od vstupu do budovy E2

Obrázek 40: Celkový pohled na řešené území

Obrázek 41: Pohled od vstupu do budovy E1

Obrázek 42: Coworkingová zóna

Obrázek 43: Odpočinková zóna

Obrázek 44: Vstupní zóna

Obrázek 45: Teplotní mapa areálu Fakulty stavební

Obrázek 46: Skladba Parkdecor

Obrázek 47: Základní modul Lev110

Obrázek 48: Dřevěná terasa LEV 505

Obrázek 49: Dřevěná podlaha LEV 500

Obrázek 50: Zelená střecha LEV 404

Obrázek 51: Lamelová stěna LEV 460

Obrázek 52: Lamelová stěna ½ LEV465

Obrázek 53: Stěna s tabulí LEV 466

Obrázek 54: Lamelová stěna (2/3) s květináčem LEV46

Obrázek 55: Lamelová stěna (1/2) se stolkem LEV 464

Obrázek 56: Látková stěna LEV 410

Obrázek 57: Květináč LEV 200/201

Obrázek 58: Rohová dřevěná lavice LEV 315

Obrázek 59: Dřevěná lavice LEV310

Obrázek 60: Jídelní stůl pro jeden modul LEV810

Obrázek 61: Jídelní stůl pro dva mod. LEV 802

Obrázek 62: Malé žebřiny na spodní straně střechy LEV902

Obrázek 63: Lavice s opěradlem Limpido LLP135

Obrázek 64: Židle Tina KL 100

Obrázek 65: Stůl Cora LCR610

Obrázek 66: Stůl Cora LCR640

Obrázek 67: Stolek Spulka SP110

Obrázek 68: Relaxační lehátko s područkami Preva LP355

Obrázek 69: Podnožka Preva LP365

Obrázek 70: Dřevěné lehátko

Obrázek 71: Landscape Compact LPC 120

Obrázek 72: Landscape Compact LPC 120–a

Obrázek 73: Landscape Compact LPC 150

Obrázek 74: Landscape Compact LPC 150 – a.

Obrázek 75: Odpadkový koš na tříděný odpad MUM566

Obrázek 76: Schéma výsadby stromu od hranic pozemků a budov

Obrázek 77: Laso LAS101

Obrázek 78: Stávající osvětlení

Obrázek 79: Mapa budovy D1

Obrázek 80: Schéma vnitřního coworkingového centra

Obrázek 81: Schéma Open space – návrh 2

Obrázek 82: Schéma kuchyně – návrh 2

Obrázek 83: Schéma zasedací místnosti – návrh 2

Obrázek 84: Schéma relaxační místnosti – návrh 2

Obrázek 85: Schéma vstupního prostoru – náv. 2

Obrázek 86: Schéma místa pro schůzky – náv. 2

Obrázek 87: Pohled 1 do místnosti D221

Obrázek 88: Pohled 2 do místnosti D221

Obrázek 89: Pohled do místnosti D211+D212

Obrázek 90: Pohled do místnosti D222

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Náklady na pronájem soukromé kanceláře vs. náklady na pronájem coworkingového prostoru

Tabulka 2: Plochy kancelářských pracovišť

Tabulka 3: Počty hygienických zařízení pro kancelářská pracoviště

Tabulka 4: Měsíční poplatek za coworkingové centrum FAST

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Počet coworkingových center na světě

Graf 2: Počet uživatelů coworkingových center

Graf 3: Ziskovost coworkingových prostorů

Graf 4: Důležité faktory při výběru coworkingového centra

Graf 5: Hlavní důvody využívání coworkingových prostorů k práci

Graf 6: Důvody využívání coworkingových center v roce 2018

Graf 7: Prostory coworkingového centra

Graf 8: Nejvíce využívané prostory v závislosti na typu oblasti

Graf 9: Co je coworkingový prostor

Graf 10: Navštěvování coworkingových center

Graf 11: Zájem o coworkingové centrum na FAST VUT

Graf 12: Vnitřní nebo venkovní coworkingový prostor

Graf 13: Umístění coworkingového centra ve vnitřních prostorech fakulty

Graf 14: Umístění coworkingového centra ve venkovních prostorech fakulty

Graf 15: Očekávání od coworkingového centra

Graf 16: Prostory coworkingového centra

Graf 17: Vybavení coworkingového centra

SEZNAM PŘÍLOH

ANALYTICKÁ ČÁST

Příloha 1: Seznam coworkingových center v České republice (stav k 21.9. 2022)

Příloha 2: Otázky pro řízené rozhovory s provozovateli coworkingových center

Příloha 3: Dotazníkové šetření – Coworkingový prostor na VUT FAST

Příloha 4: Dotazníkové šetření – Coworkingové prostory

Příloha 5: Výsledky dotazníkového šetření – Coworkingový prostor na VUT FAST

Příloha 6: Výsledky dotazníkového šetření – Coworkingové prostory

NÁVRH VENKOVNÍHO COWORKINGOVÉHO CENTRA

Příloha 7: Situace navazujících veřejných prostorů

Příloha 8: Stávající stav řešeného území

Příloha 9: Návrh venkovního coworkingového prostoru

Příloha 10: Situace povrchů

Příloha 11: Situace zón

NÁVRH VNITŘNÍHO COWORKINGOVÉHO CENTRA

Příloha 12: Stávající stav místností D211, D212, D221, D222

Příloha 13: Výkres bouracích prací a nových konstrukcí

Příloha 14: Návrh vnitřního coworkingového prostoru